

годишен отчет

на кмета на община Габрово

2 0 1 3

година на големите инвестиции

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Раздел 1

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ /стр. 7

Раздел 2

ОБЩИНСКИ ФИНАНСИ. ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ. СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ /стр. 19

Раздел 3

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ. АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ /стр. 32

Раздел 4

ГРАДОУСТРОЙСТВО. ИНФРАСТРУКТУРА И БЛАГОУСТРОЯВАНЕ /стр. 45

Раздел 5

ОБРАЗОВАНИЕ. СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ. СПОРТ /стр. 102

Раздел 6

КУЛТУРА И ТУРИЗЪМ /стр. 119

Раздел 7

ПРОТОКОЛ. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО /стр. 138

Раздел 8

ОБЩИНА ГАБРОВО – АКТИВНА И ИНОВАТИВНА /стр. 145

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Настоящият документ е изготвен в изпълнение на чл. 44 (5) от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), съгласно който кметът на Общината представя Годишен отчет за изпълнението на разработената от него Програма за управление.

ПЕРИОД НА ОТЧЕТА

Отчетът обхваща периода 1 януари - 31 декември 2013 година.

ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

Настоящият отчет представя работата на кмета на община Габрово и ръководената от него общинската администрация, извършени в съответствие с:

- Програмата за управление на кмета (2011 – 2015 г.)
- Общинския план за развитие (2005 – 2013 г.)
- Националните, регионалните и местните планови/стратегически документи, попадащи в приложното поле на дейността и отчетния период
- Краткосрочните цели, отразени в бюджета на Общината за 2013 г., свързани с гарантиране на финансова стабилност и реализиране на инвестиции за подобряване на социално – икономическото развитие на общината

Отчетът цели да представи подробна информация за конкретно предприетите последователни и систематични действия и инициативи, в съответствие със заявените приоритети за постигане на устойчиво развитие на Община Габрово:

- Оптимално използване на възможностите на европейското финансиране в ключови стратегически сектори за изпълнение на европейски политики (Европа 2020)
- Реализиране на мащабни инвестиции за изпълнение на инфраструктурни мерки, осигуряващи благоприятни условия за развитие на икономиката и качествена жизнена среда за населението
- Насочване на инвестиции за създаване на привлекателна и безопасна градска среда, балансирано развитие на централна градска част, кварталите и селата в общината
- Подобряване и усъвършенстване на системата за услуги за граждани и бизнес, ефективност на администрацията, ориентирана към резултатите
- Провеждане на активна и последователна политика за създаване на качествен културен продукт и превръщане на Габрово в предпочитана територия за творчески индустрии и изяви
- Насочване на значими инвестиции за развитие на качествен и интегриран туристически продукт, популяризиращ марката „Габрово“ - базиран на уникално културно-историческото наследство, съхранени природни дадености, качествена

инфраструктура, богат културен и събитийен календар, и иновативни атракции за съвременна интерпретация

- Повишаване на жизнения стандарт чрез гарантиране на конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване, и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване, осигуряване на условия за развитие на спорта
- Провеждане на активна социална политика, насочена към предоставяне на алтернативни социални услуги и възможности за социално включване

Документът, представящ отчета на кмета на община Габрово за 2013 г., е структуриран така, че отразява основните функционални направления от работата на общинската администрация, представена през погледа на изпълнените стратегически задачи.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Представям на Вашето внимание годишния отчет на кмета на община Габрово за 2013 г. В този обемен, административен по своята същност документ, се съдържат основните акценти в различните направления, по които работихме през последните дванадесет месеца. В голяма степен това разделение е формално и също така условно, защото преди всичко, ефектът от работата се търси в съвместните усилия на всички структурни звена, в изпълнението на съвременни местни политики за развитие и растеж. От тази гледна точка, настоящият отчет е повече от статистическа фактология - той онагледява работата на единна администрация, ориентирана към резултати.

През 2013 г. продължихме да следвахме принципите, заложили в програмата за управление, свързани с постигане на достоен стандарт на живот, съвременна инфраструктура, привлекателна жизнена среда, атрактивни условия за образование, бизнес и инвестиции, богат културен календар, туристически атракции и не на последно място - на висока социална чувствителност. Водеща посока в ежедневието ни работа бе модерната европейска община, отличаваща се с целенасочени усилия за инвестиране в интелигентен, устойчив, приобщаващ и териториално балансиращ икономически растеж.

2013 г. бе:

б у р н а: изправени пред силата на бурята - ураганната стихия от 14 март, съумяхме да мобилизираме всички необходими ресурси за оптимално овладяване на последиците и предприемане на възстановителни работи след нанесените щети. В ситуация на обявено бедствено положение, Община Габрово показва ефективност и адекватност в действията си, като обедини усилията на публичен и частен сектор за справяне с тежката криза.

п р е д и з в и к а т е л н а: посрещнахме достойно предизвикателствата, свързани с промените в национален контекст, отраженията им на местно ниво, както и тези, произтекли от изпълнението на амбициозните задачи за развитие на нашата общност, които си поставихме в края на 2012 г. С реализацията на най – мащабното строителство от години насам, заедно с габровци калихме волята си, научихме се на повече търпение, диалогичност и толерантност, особено във върховите моменти на социално напрежение.

д и н а м и ч н а: работихме динамично - подготвихме ключовите документи и инструменти за обезпечаване на следващия планов и програмен период. Процесът на стратегическо планиране бе приобщаващ, мъдър и интелигентен. Успешно съвместихме частни и публични инвестиции от национално значение. Нямаше направление от социално – икономическия живот, за което не осигурихме ресурс за развитие, съобразно съществуващите възможности на местното и привлечено (европейско) финансиране.

е ф е к т и в н а: 2013 г. бе годината на големите инвестиции с висока ефективност. Изпълнихме голяма част от предвидената реконструкция на екологичната инфраструктура в сектор води и отпадъци. Продължихме да работим за красива, зелена и достъпна

градска среда. Утвърждавахме марката Габрово чрез изпълнение на културно – иновативни политики и развитие на интегриран туристически продукт.

с т а б и л н а: не на последно място, през 2013 г. запазихме бюджетна устойчивост и финансова стабилност, в резултат на последователни усилия. Заедно с общността планирахме визията за развитието на града за години напред. Подготвихме се за новия програмен период, защото темпото на развитие не трябва да бъде намалено. Освен километрите положени водопроводи, броя на новопостроените и ремонтирани сгради, и преасфалтирани улици, по – важно е онова, което всички тези инвестиции ще дадат на Габрово – по-добри условия на средата, в която живеем.

В следващите страници ще видите картината на живота на нашия град през изминалата година. Вярвам, че в нея ще откриете собственото си участие или съпричастност към кауза или инициатива. Уверена съм, че всички искаме тази картина да става все по-хармонична.

Макар и трудна, 2013 г. даде своя огромен принос в този процес.

Усилията на Община Габрово в областта на икономическото развитие през 2013 г. бяха ориентирани към изпълнение на широк кръг от дейности за привличане на инвестиции и подобряване на качеството на живот - развитие на базисната инфраструктурата на територията на общината; засилване на социалното включване и интеграция на човешкия капитал; взаимодействие с местния бизнес и браншовите организации.

Основните акценти в работата на Община Габрово през 2013 г. бяха свързани със:

- **Стратегическо планиране на новите планови и програмни периоди** – разработване на Общински план за развитие, Интегриран план за градско възстановяване и развитие и техническа помощ за подготовка на Община Габрово за следващия програмен период 2014 – 2020;
- **Активно взаимодействие с бизнеса в региона** - насърчаване на инвестициите и осигуряване на благоприятни условия за развитие;
- **Подготовка на нови проектни предложения за привличане на външно финансиране** и обезпечаване на важни инвестиционни намерения;
- **Инвестиране на вече договорения безвъзмезден ресурс**, допринасящ за подобряване на социално – икономическия живот, в т.ч. напредък на стратегическите инвестиции в изпълнение на политики за околна среда – сектор води и отпадъци.

1.1 СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ

Проактивният, институционално припознатият и публично достъпният подход в управлението на публичните процеси за осигуряване на достоен стандарт на живот, съвременна инфраструктура, привлекателна жизнена среда, атрактивни условия за образование, бизнес и инвестиции, общност с богат културен календар, туристически атракции и не на последно място - висока степен на социална чувствителност и толерантност, е основната задача на съвременната местна администрация. Чрез открито управление и прозрачност на процесите, законосъобразност и целесъобразност при зачитане на морала и обществените очаквания, диалогичност и партньорство, финансова стабилност и дисциплина, както и ефективност на инвестициите с фокус върху конкретни резултати и добавена стойност, кметът на Община Габрово ръководи поверената му администрация за осъществяване на функциите си, вменени от приложимото законодателство.

За да постигне ефективност в своята работа, Община Габрово съблюдава приоритетите за развитие, изведени в основните документи, произведени в резултат на **сериозен и отговорен процес на стратегическо планиране**.

Основният инструмент за прилагане на регионалната политика за устойчиво и балансирано развитие на общинско ниво, както и за ефективното управление на общината е **Общинският план за развитие на Община Габрово**. Основание за разработването на плана са изискванията на Закона за регионално развитие, съгласно които планът определя целите и приоритетите на развитие, както и финансовите ресурси за реализацията му. Съгласно изискванията на Закона, общинските планове са средносрочни планови документи, като сроковете за тяхното разработване се обвързват с циклите на държавното планиране. Основното предназначение на този план е да се поставят на планова основа местните инициативи и да се създаде конкретна алтернативна политика, включваща цели, приоритети и мерки за ефективно и целево използване на ресурсите, и решаване на приоритетни за общината проблеми и задачи. С това се обосновава стремежът и усилията на ръководството на Община Габрово да използва наличните ресурси и природни дадености по ефективен начин, за да осигури по-висок просперитет и условия за реализация на своето население.

Общинският план за развитие на Община Габрово за следващия планов период (2014 – 2020) се разработва от ДЗЗД „Визия за Габрово 2020“. **Изпълнени са следните дейности през 2013 г.:**

- Изготвяне на анализ за икономическото и социално развитие на община Габрово;
- Определяне на целите и приоритетите за развитие на общината за периода 2014-2020 г.;
- Изработване на индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана;
- Дефиниране на индикатори за наблюдение и оценка на плана;
- Описание на необходимите действия за наблюдение, оценка и актуализация на плана;
- Описание на необходимите действия за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;

- Изготвяне на програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите.

В изпълнение на заложените дейности към 31 декември 2013 г., Общинският план за развитие 2014 – 2020 е в процес на финализиране. Предстои внасяне на плана за публично обсъждане и последващо одобрение от Общински съвет - Габрово.

Изготвеният **Интегриран план за градско възстановяване и развитие** в рамките на проект по оперативна програма Регионално развитие на стойност 465 335,40 лв., създаде ключов стратегически инструмент, чрез който ще се осигурят възможности за решаване на важни проблеми в развитието на Габрово. Планът създава условия за по-ефективно усвояване на потенциала и предимствата на градската територия, на общината и на агломерационния ареал като цяло.

ВИЗИЯ ГАБРОВО 2 0 2 0

Град – център на традиции и иновации

Ангажиран с висок стандарт на жизнената среда

Благоприятен за бизнес и инвестиции

Развиващ интелигентни и креативни идеи

Осигуряващ условия за пълноценна изява на личността

Вълнуващ с уникална култура и природа

Отворен към хората

Чрез старирания през 2013 г. проект за **техническа помощ за подготовка на Община Габрово за следващия програмен период 2014 – 2020**, на стойност 549 660 лв., финансиран от същата оперативна програма, започна процесът на разработване на инвестиционни проекти, готови за кандидатстване за последващо финансиране през следващия програмен период 2014-2020, които ще бъдат включени и в Интегрирания план. Обектите, за които е предвидено изготвяне на проекти, са:

- Интегриран градски транспорт на гр. Габрово;
- Източна улица;
- Дом на културата Емануил Манолов;
- Районът на парк Баждар с прилежащи улици, тротоари и междублокови пространства;
- Районът на Шивара - участък от бензиностанция до Шиваров мост, включващ рехабилитация на улична мрежа, изграждане на кръгово кръстовище,

благоустрояване на междублокови пространства, изграждане на подпорни стени по поречието на р. Янтра;

- Районът на Колелото – парк Колелото, включващ улици, тротоари, междублокови пространства, благоустрояване на улиците Емануил Манолов и Чардафон с прилежащи пространства;
- Сградите на основните училища Св. Св. Кирил и Методий и Цанко Дюстабанов, както и бившата прогимназия Радион Умников ще бъдат енергийно обследвани, като със съдействието на Общинската мрежа за енергийна ефективност ЕкоЕнергия в тях ще бъдат въведени мерки за постигане на пасивни показатели.

1.2 ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С БИЗНЕСА

На база на разработените Интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Габрово и Общински план за развитие на община Габрово 2014-2020, **започна подготовката на план за действие за развитието на бизнеса в региона.**

Процесът на стратегическо планиране протече в режим на **публичен диалог** и **ангажиране на широк кръг от заинтересовани страни** за оптимално отразяване на нуждите на предприятията.

След проведен задълбочен анализ, една от стратегическите цели на развитието е стимулиране на икономическия растеж и повишаване на конкурентноспособността на бизнеса в Община Габрово с изпълнението на следните **приоритети**:

- стимулиране на развитието на иновациите и създаване на условия за партньорства;
- разширяване на икономическия профил на традиционните и развитие на нови икономически дейности;
- подкрепа за жизнеспособността на предприятията.

През отчетната година в подкрепа на бизнеса бе изграден и започна да функционира новият **икономически слой към географски информационни системи /ГИС/ на община Габрово**. Той дава възможност на база получената реална картина за бизнеса на територията да бъде провеждан текущ анализ на състоянието и да се идентифицира иновационния потенциал на фирмите, с оглед стимулиране на бъдещото им развитие.

През 2013 г. бяха посетени голям брой фирми на територията на общината, развиващи производствена дейност и работещи в сферата на иновациите, които формират облика на местната икономика.

Община Габрово направи сериозни стъпки за насърчаване на взаимодействието с бизнеса, като продължи **изграждането на мрежата за взаимодействие Община – бизнес – Технически университет Габрово – НПО**, с оглед формиране и провеждане на активна политика за насърчаване развитието на иновациите. Акцентът бе поставен върху проблеми, свързани с развитието на пазара на труда, базисната инфраструктура, идентифициране на възможности за публично – частно партньорство. Една от конкретните идейни инициативи бе свързана със създаването на дисперсен технопарк в Габрово съвместно с университета и местни фирми.

През месец август 2013 г. се проведе неформална среща с представители на бизнеса и ръководството на ТУ – Габрово за конкретизиране на съвместни проекти, които могат да

бъдат разработвани и изпълнявани в подкрепа на бъдещата иновационна стратегия, както и мерки за стимулиране укрепването на връзките бизнес - образование в община Габрово. В резултат на срещата стартира инициативата Клуб „Компас“ съвместно с „Мехатроника“ АД. Идеята предвижда включване на студенти и ученици при разработване на иновативни инженерни решения, приложими в градска среда.

Община Габрово продължава да работи активно по проучване на налични свободни терени и сгради с оглед тяхното промотиране и привличане на инвестиции. За тази цел в рамките на разработения ИПГВР на Габрово бе изготвено предпроектно проучване на северна индустриална зона, което ще бъде използвано в рамките на новия програмен период за подаване на проектни предложения за изграждане на довеждаща техническа инфраструктура в терени, към които има проявен инвестиционен интерес.

През годината **Областният информационен център – Габрово** проведе голям брой информационни кампании за предоставяне на актуална и важна информация, ориентирана към фирмите, с методическа подкрепа за подготовка на качествени проектни предложения по отворени схеми на оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“.

В рамките на проект за **повишаване на регионалните компетентности в стратегическото управление на иновационните политики - KNOW-HUB** бе закупена структурирана база данни за бизнеса на територията на община Габрово във връзка с подготовката на нов икономически ГИС слой за иновации.

В периода 22 – 25 януари 2013 г. Община Габрово взе участие във втория съвместен обучителен семинар, организиран по проекта, в гр. Екс-ан-Прованс/Марсилия, Франция. По време на семинара бяха разгледани основните предизвикателства при прилагането на шест инструмента за разработване и изпълнение на стратегиите за интелигентна специализация, чиято главна цел е чрез правилното съчетаване на тези инструменти да се подобри политиката за насърчаване на иновациите в регионите на ЕС.

На 26 март 2013 г. се проведе Трета кръгла маса по проекта на тема Потенциалът на Габрово за иновации, в която участваха над 25 представители на бизнеса, институции, обслужващи бизнеса, ръководството на ТУ - Габрово и медии. По време на форума бе представена работата по създаване на икономическия слой в рамките на Гео-информационната система (ГИС) на Община Габрово. Изграденият икономически слой дава възможност на база на получената реална картина за бизнеса в територията, да бъде провеждан текущ анализ на състоянието и да се идентифицира иновационния потенциал на фирмите, с оглед стимулиране на бъдещото им развитие. Посредством гео-портала към уеб-страницата на Община Габрово www.gabrovo.bg, потребителите могат да получават информация за съществуващия местен бизнес на територията на общината, локализация, предмет на дейност и информация във връзка с основните икономически показатели по бизнес категории. Акцент в събитието бе активната дискусия за идентифициране на реални мерки за подобряване на взаимодействието Община – бизнес – образователни институции - НПО сектор, с цел стимулиране на икономическото развитие, създаване на растеж чрез заетост и иновации.

През периода 21 – 26 април 2013 г. се проведе трети съвместен обучителен семинар в гр. Вестершеде, Германия. По време на семинара бяха представени резултатите от проведения сравнителен анализ и мерките, които ще бъдат предприети от всички региони-партньори в проекта при разработването на планове за действие.

През август 2013 г. се проведе неформална среща с представители на бизнеса и ръководството на ТУ – Габрово за конкретизиране на съвместните проекти, които могат да бъдат разработвани и изпълнявани в подкрепа на бъдещата иновационна стратегия, както и мерките за стимулиране укрепването на връзките бизнес - образование в община Габрово.

През периода 30.09 - 03.10.2013 г. в гр. Валядолид, Испания, се проведе четвърти обучителен семинар по проекта с основна тема: Обхват и използвани методи за разработване на анализи в регионалните стратегии за иновации. По време на семинара се проведе видеоконференция с участието на Кристиан Собленс на тема „Комбиниране на политики, като перспектива за регионалните иновационни стратегии“. Основен акцент в рамките на видеоконференцията бе разработването на иновационната стратегия в съчетание с подходите за подкрепа на малки и средни предприятия, с цел стимулиране разработването на иновативни продукти, развитие на нови пазари и интернационализация, повишаване на капацитета в областта на научно-развойната дейност и постигане на добро управление. Представен бе план за действие в изпълнение на регионалната иновационна стратегия на регион Lower Austria. Извършен бе преглед на ситуацията във всички партньорски региони във връзка с напредъка по разработването и приемането на регионалните иновационни стратегии за следващия програмен период.

Към края на първото полугодие на 2013 г. се отчитат следните резултати:

- Изграден е нов икономически слой към ГИС на Община Габрово, в който са въведени получените официални данни от НСИ спрямо годишните отчети на фирмите. Фирмите са ситуирани върху кадастралната карта на Габрово;
- Подготвена и изпратена е до всички фирми он-лайн анкета за актуализиране на представената информация в икономическия слой;
- Проведена е трета кръгла маса с бизнеса, институции, обслужващи бизнеса и ТУ - Габрово, както и неформална среща с представители на бизнеса, на които са идентифицирани реални мерки за подобряването на взаимодействието Община – бизнес – образователни институции - НПО сектор;
- В рамките на партньорството по проекта, членове на екипа са взели участие в три обучителни семинара във Франция, Германия и Испания;
- Екипът участва в организирани телеконференции по проекта между партньорите и във всички съвместни инициативи за публичност на дейностите;
- Екипът е стартирал подготовката на план за действие по насърчаване развитието на иновациите в региона;
- Подготвя се нов бизнес портал от Община Габрово, част от които ще бъде разработения икономически ГИС слой;
- Новият икономически слой получи наградата на ЕСРИ България ООД по време на Световния ГИС Ден.

1.3 ПРИВЛИЧАНЕ И ИНВЕСТИРАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ РЕСУРС

През 2013 г. Габрово продължава да впечатлява с обема, както на привличения, така и на инвестирания ресурс по европейски проекти. Като част от поетите ангажименти за европейско развитие на града, основен приоритет за Община Габрово бе **активната**

работа по привличане и инвестиране на външни финансови средства за решаване на проблеми в базисната, образователната, социалната, културната и туристическата инфраструктура, както и за повишаване на качеството на градската среда.

Периодът се отличава с **разгръщането на интензивен строително-ремонтен процес почти във всички части на града**. Един от най-мащабните проекти на територията на общината – водният цикъл, навлезе в своята най - интензивна фаза. Работеше се усилено по рехабилитацията на над 80 км ВиК мрежа, стартира реконструкцията на две пречиствателни станции, ремонтираха се помпени станции, а в няколко квартала е изградена изцяло нова канализация. В рамките на проекта стартира цялостното възстановяване на улични настилки. От началото на годината стартира изграждането на регионална система за управление на отпадъците, която ще обслужва общините Габрово и Трявна. Приключиха ремонтните дейности по въвеждане на енергийно ефективни мерки в 14 обекта от образователната инфраструктура. Подобряването на туристическата инфраструктура чрез изпълнението на Интегриран проект за развитие на културно-историческия туристически продукт и свързаната с него инфраструктура е пред финал. С нови инвестиции продължи подобряването на градската среда чрез благоустрояване на публични пространства, създаване на зони за отдих, развитие на нови транспортни комуникации и паркоместа. В края на ноември със строителството по ул. Софроний Врачански започна цялостната реконструкция на ключови улици в централна градска част. С европейски средства ще бъде реконструиран и парк Маркотей, в който не са вложени инвестиции повече от 20 години. Предстои изграждане на кръгово кръстовище до Консултативна поликлиника и благоустрояване на квартал Шести участък.

На прага на новия програмен период Габрово се намира в изключително отговорен етап от европейското си развитие. Това изисква мобилизиране на усилия за ефективно използване на ресурсите от настоящия програмен период, както и готовност за посрещане на бъдещите предизвикателства. Фокусът за развитието на Габрово е в контекста на град, провокиращ възможности за индустриален напредък, с добра транспортна комуникация, с качествен културен и туристически потенциал. Това идентифицира визията на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие, в който са заложили най-големите инвестиции в Габрово през следващите 7 години, основно с европейски средства.

През 2013 г. са подадени 9 проектни предложения, сред които:

2 проекта по ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ – Интегриран проект за изграждане на привлекателна, достъпна и зелена градска среда на гр. Габрово; Техническа помощ за подготовка на Община Габрово за следващия програмен период 2014 – 2020;

2 проекта по ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ – Подобряване на грижата за деца с увреждания чрез разкриване на социална услуга в община Габрово; Разкриване на иновативни услуги за деца и семейства в община Габрово;

1 проект по БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО – Floral city/Цветен град;

1 проект по НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД – Внедряване на мерки за енергийна ефективност в зала за акробатика, лека атлетика и бокс в спортен комплекс Христо Ботев, гр. Габрово;

1 проект по ПРОГРАМА ЕВРОПА ЗА ГРАЖДАНИ – NaWaNa – The Nature of the Waste is not to be in the Nature /В природата на боклука е да не бъде в природата/;

2 проекта по ПРОГРАМА КРАСИВА БЪЛГАРИЯ.

Сключени са 2 договора за безвъзмездна финансова помощ през 2013 г. за проектни предложения, подадени през 2012 г. на обща стойност 176 027 лв.

Сключени са 5 договора за безвъзмездна финансова помощ през 2013 г. за проектни предложения, подадени през 2013 г. на обща стойност 9 416 609,05 лв.

1 проектно предложение е в процес на оценка.

2 проекта не бяха одобрени за финансиране.

През 2013 г. в процес на изпълнение са 23 проекта на обща стойност 179 569 434,32 лв:

9 проекта по оперативна програма РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ:

Създаване на съвременна образователна инфраструктура в община Габрово посредством прилагане на мерки за енергийна ефективност

Дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения по поречието на река Янтра в град Габрово

Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Габрово с времеви хоризонт 2020 г.

Габрово - индустрия за нова градска култура

Интегриран проект за развитие на културно-историческия туристически продукт и свързаната с него инфраструктура в община Габрово

Подобряване на грижата за деца с увреждания чрез изграждане на два центъра за настаняване от семеен тип в град Габрово

Подкрепа за развитие на регионален интегриран туристически продукт в общините Габрово, Трявна и Севлиево

Интегриран проект за изграждане на привлекателна, достъпна и зелена градска среда на гр. Габрово

Техническа помощ за подготовка на Община Габрово за следващия програмен период 2014 – 2020

2 проекта по оперативна програма ОКОЛНА СРЕДА:

Интегриран проект за водния цикъл на град Габрово

Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Габрово

5 проекта по оперативна програма РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ:

Повече ЗаЕдно – подпомагане обучението на деца и ученици със специални образователни потребности в община Габрово

Интеграционни мерки за подобряване на достъпа до образование в община Габрово

Подкрепа в домашна среда за достоен живот

Подобряване грижата за децата с увреждания чрез разкриване на социална услуга в община Габрово

Разкриване на иновативни услуги за деца и семейства в община Габрово

2 проекта по оперативна програма АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ:

Развитие на човешкия потенциал – фактор в модерната европейска общинска администрация

Инициативи за повишаване квалификацията на служителите в Общинска администрация Габрово чрез обучения в страната

1 проект по оперативна програма ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ: Изграждане и функциониране на областен информационен център в община Габрово

1 проект по програма КРАСИВА БЪЛГАРИЯ: Ремонт на детска ясла Първи юни

1 проект по програма НАЦИОНАЛНА СХЕМА ЗА ЗЕЛЕНИ ИНВЕСТИЦИИ: Прилагане на пакет от енергоспестяващи мерки за обновяване и модернизация на сграда на ЦДГ Перуника - база 2, гр. Габрово

1 проект към SOS ДЕТСКИ СЕЛИЩА ДАНИЯ, финансиран от Фондация Велукс: Стъпки към самостоятелност

1 проект за социално включване, финансиран от Международна банка за възстановяване и развитие: ПОСОКИ – предоставяне в общността на социално-образователно консултиране и интегриране;

Община Габрово е партньор по проект Повишаване на регионалните компетентности в стратегическото управление на иновационните политики - KNOW-HUB.

Посредством мерките за информация и публичност по изпълняваните от Община Габрово проекти, финансирани със средства от Европейския съюз, се осигуряваше

максимална прозрачност и актуалност, с оглед нарастване на обществената осведоменост за осъществените дейности и постигнатите резултати.

При провеждането на събития и инициативи по проекти, Община Габрово се стреми да увеличава популярността на града в местен и национален мащаб за постигане на конкретни социално-икономически ползи, както и за укрепване самочувствието на габровци. Тази политика се следва последователно при планирането и реализацията на всички дейности в сферата на връзките с обществеността, медийното сътрудничество, изпълнението на комуникационните планове по отделните проекти и протоколното обслужване при специалните събития.

През отчетния период бяха генерирани нови идеи, които направиха проведените събития „конвертируеми“ не само на регионално, а и на национално ниво. За това до голяма степен спомогна използването на иновативни подходи от ПР сферата, маркетинга и рекламата, доброто партньорство с различни медии и организации, както и с изпълнителите на договори за публичност, визуализация и логистика по проекти на Община Габрово.

Регулярно на сайта на Община Габрово www.gabrovo.bg се публикуваше актуална информация за хода на изпълнение на текущите проекти и напредъка на планираните резултати.

При изпълнение на комуникационните планове на отделните проекти, основна цел бе постигането на възможно най-широко медийно покритие. Благодарение на активната работа по отразяване на подготовката и управлението на проекти, Община Габрово има постоянно присъствие в местните медии: вестниците 100 Вести и Габрово ДНЕС, Общинско радио Габрово, Дарик радио, радио Бумеранг, информационните интернет портали G NEWS Gabrovo, GabrovoNEWS, Gabrovo-BG.com, ГАБРОВО.НЕТ, Габрово Плюс, Габровци, ZAGABROVO.EU, Елате в Габрово, Виртуално Габрово, Габрово Сега.

Разпространението на информацията обхваща и медиите от останалите три града в областта – Севлиево, Трявна, Дряново. За отчетния период чрез различни интервюта и публикации е организирано медийно присъствие в национални печатни издания, сред които: вестниците Новинар, Труд, 24 Часа, Дневник, Монитор, Стандарт, списание Инфраструктурно строителство, бюлетини на НСОРБ, ФРМС, ЕкоЕнергия, информационните интернет портали СЕВЕР.БГ, SityBuild.bg, ЗА ФОНДОВЕТЕ Online!, Kmeta.bg, Фрамар. Продължава поддържането на традиционно доброто сътрудничество с изданията на медийното обединение Градът Медия Груп, където регулярно се публикува информация за най-актуалното от проектите дейности на Община Габрово. В различни периоди от реализацията на проектите са реализирани репортажи и е предоставяна информация на кореспондентите на национални радио и телевизионни медии, като БНР, БТА, БНТ, TV7, TV7News, BTV, Нова телевизия, Зетра ТВ, радио Стара Загора, Дарик радио.

В медийното отразяване присъстват както платени публикации, така и интервюта и материали извън заложените в комуникационните планове, за които не е отделен финансов ресурс. Наред с тези дейности, продължи и изнасянето на информация по проекти в традиционния брифинг на кмета и в извънредни пресконференции по различни теми.

Информираността на широката общественост за процеса на подготовка и изпълнение на проекти с външно финансиране беше сред основните задачи за Община Габрово. Основна дейност на **Областен информационен център Габрово** (ОИЦ) и през 2013 г. продължи да бъде осигуряването на лесен достъп до информация по отношение на кохезионната политика на Европейския съюз, нейните цели и съществуващите в България възможности. Със своя екип от трима експерта центърът предоставяше пълен достъп до информация за всички социални, етнически и възрастови групи чрез широк набор от информационни, комуникационни, експертни и логистични услуги. Създаден по проект на Община Габрово, финансиран с европейски средства по оперативна програма Техническа помощ, ОИЦ функционира вече втора година в сградата на Община Габрово. Центърът е оборудван с първото в габровска област информационно устройство с мултитъч екран.

През 2013 г. от ОИЦ са проведени 33 информационни събития, посетени от 1 885 лица. Постъпили са 3 066 запитвания, а средният брой посетители на месец е 44 с тенденция за непрекъснато нарастване. ОИЦ предоставяше информация за възможностите за финансиране на проекти по актуални схеми и процедури за безвъзмездна финансова помощ, обща и специфична информация за националните и европейски стратегически и програмни

документи, действащите оперативни програми и подготовката за следващия програмен период. Центърът работи и за популяризирането на добри практики от реализирани проекти в региона, насочвайки общественото внимание към тях, с оглед стимулиране на активното участие в процеса на усвояване на еврофондовете. Екипът от експерти е подготвен да отговаря на всички възникнали въпроси на място, по електронна поща или телефон. На място в центъра гражданите могат да ползват и получат информационни материали.

Най – мащабното събитие през 2013 г., организирано от ОИЦ Габрово, бе **Дните на градското планиране 2013**, провели се в периода от 18 до 20 април, съвместно с Община Габрово и медийното партньорство на ГРАДЪТ медиа груп, и вестник Строителство ГРАДЪТ. Над 300 посетители преминаха през деветте тематични панела на форума. 40 лектори и модератори представиха в различни дискуссионни панели темите за интегрираното развитие на градовете - планове за градско възстановяване и развитие, устойчив градски транспорт, иновативни идеи за енергийна ефективност, ландшафтна архитектура, оригинални идеи, дизайн и добри практики от градската среда, реализирани в България. Гости на събитието бяха всички областни информационни центрове, общини, представители на професионални организации на архитекти и инженери, хора, които пряко са ангажирани с градската среда и бъдещето на градовете.

В първия панел бе дискутирана темата за устойчивия градски транспорт, в която своя опит споделиха ръководители на проекти и експерти от Столична община и общините Русе и Стара Загора. Гости в следващия панел на тема ландшафтна архитектура бяха студенти и преподаватели от Лесотехническия университет в София, както и представители на

Община Перник. Всички те представиха проекти за оригинални идеи, свързани с градската среда, отличени с награди в национални и международни конкурси. На площад Възраждане беше открита изложба с най-добрите проекти, които променят облика на градовете ни в положителна посока. Част от тях бяха представени и в зала, а именно проектите на общините Стара Загора, Нова Загора, Пазарджик, Попово, Добрич, Кърджали и Габрово. Дискусионната част от деня завърши с иновативни идеи за енергийна ефективност, представени от Център за енергийна ефективност ЕнЕфект и фирми от бранша.

През втория ден от събитието внимание бе отделено на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, представени от експерти и авторски колективи, разработили едни от най-добрите планове в страната. Отправен бе поглед към бъдещето на градовете или градовете на бъдещето в една дискусия с участието на заместник-

министъра на околната среда и водите, главния директор на дирекция Програмиране на регионалното развитие в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. За първи път бе даден акцент в градското планиране на темата *Как събитийният туризъм променя града?*, дискутирана с помощта на културни дейци и представители на различни институции от световен мащаб.

В последния ден от събитието на пл. Възраждане бяха проведени атрактивни демонстрации и състезания – строителство на миниатюрни сгради с блокчета, работилница Павилион кашон, рисуване на най-дългата рисунка от коприна, както и още много други дейности, които предоставиха възможност за демонстрация на креативност и новаторство.

2013 г. бе година на големите инвестиции.

Работихме за **разумна политика** за гарантиране на бюджетна стабилност, ефективно и икономично разпределение на разходите и финансовите ресурси, обезпечаване на финансовото изпълнение на мащабни инвестиции с европейско финансиране, реинвестиране на приходите.

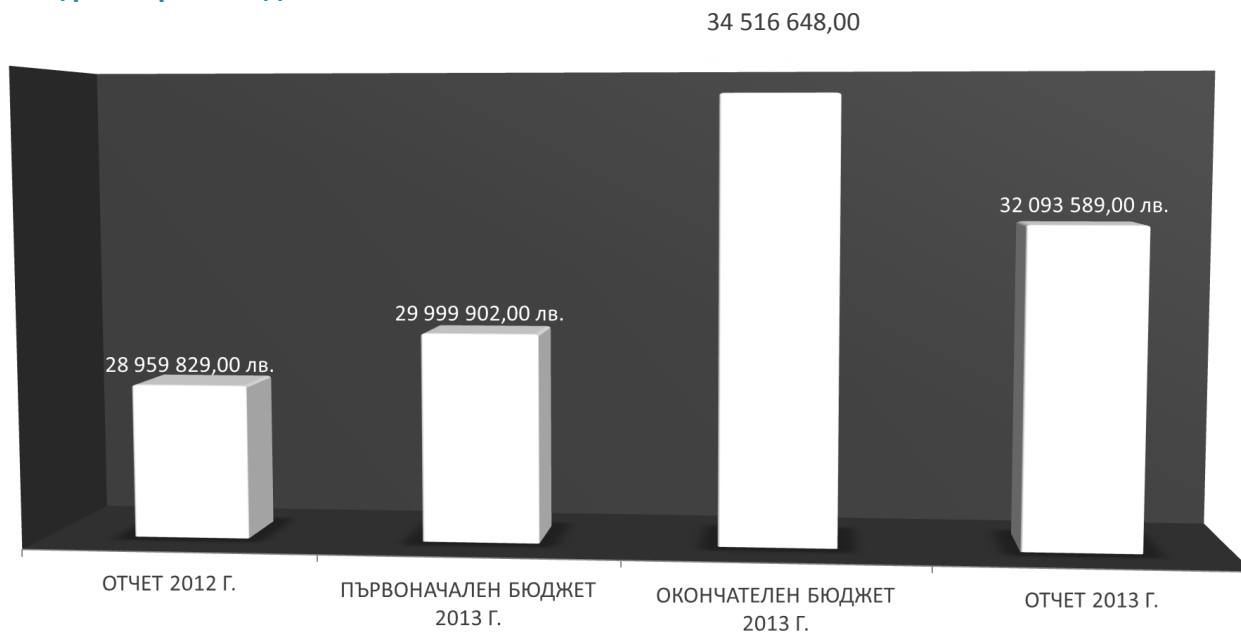
Постигнахме **висока събираемост** на данъците и такса битови отпадъци - резултат от доверието и добросъвестността на гражданите, както и от успешната работа на Дирекция Местни данъци и такси.

Оптимизирани са контролните функции на Общината по отношение събираемостта на приходите от отдадени общински имоти, земеделски земи и рекламна дейност. **Засилен е контролът по отношение на търговските дружества.** Взето бе решение за обновяване на подвижния състав на дружество Общински пътнически транспорт чрез закупуване на 16 автобуса за подобряване на транспортната услуга. Дружество Благоустройство ЕООД бе трансформирано в общинско предприятие с цел цялостно подобряване на дейността му.

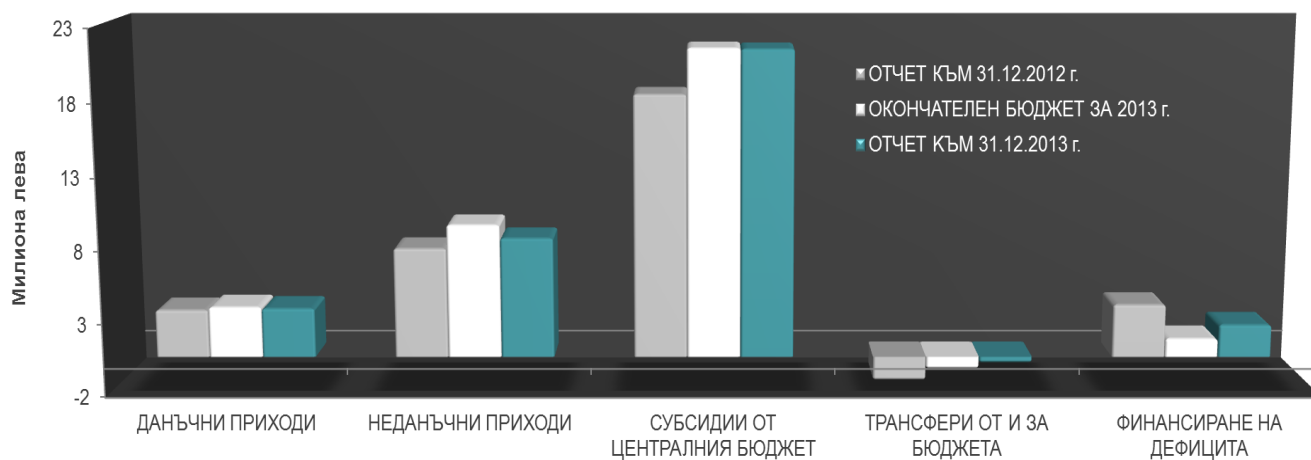
През 2013 г., в резултат на последователни усилия за бюджетна устойчивост, Община Габрово и всички структури, финансирани чрез общинския бюджет, **функционираха нормално и приключиха годината без просрочени задължения.**

2.1 ОБЩИНСКИ ФИНАНСИ

Общ размер на бюджета и отчета

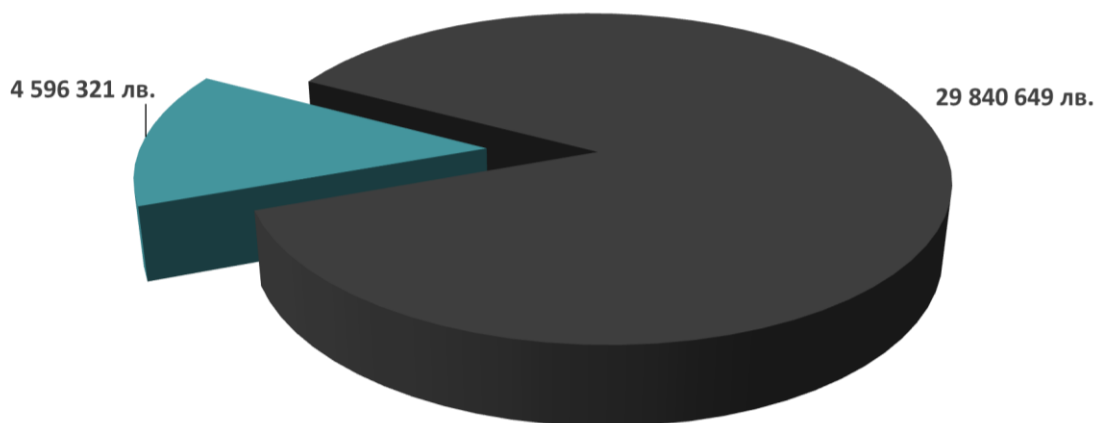
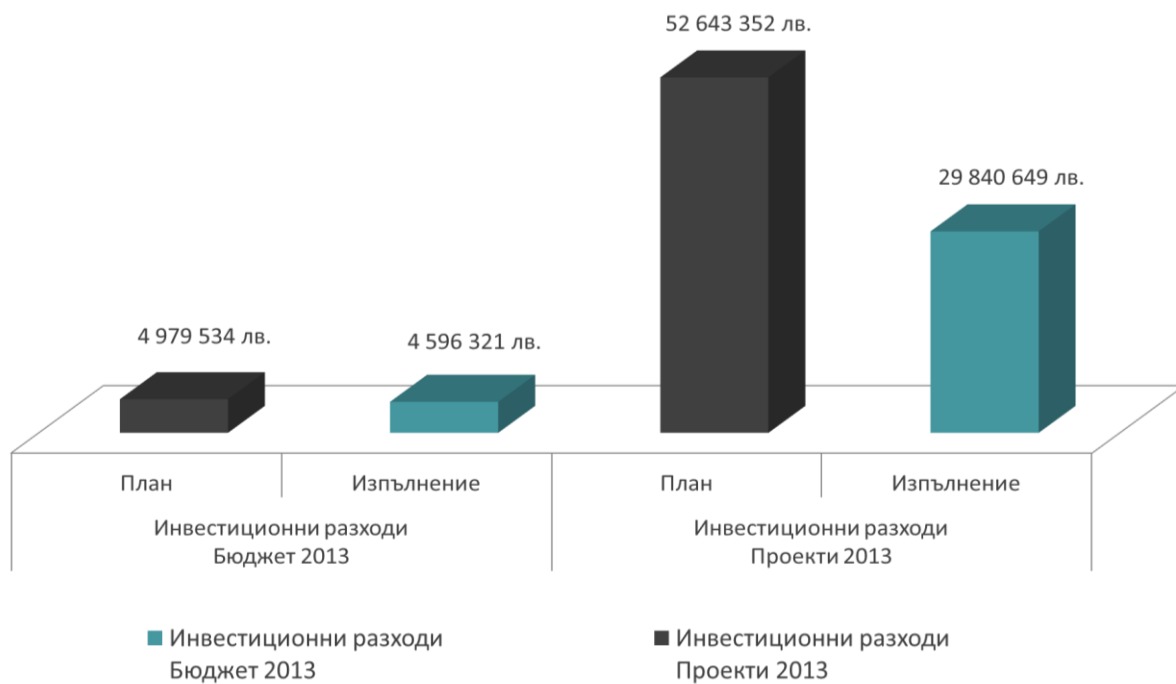

Приходи по видове

ГРУПА ПРИХОДИ	ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2012 г.	ОКОНЧАТЕЛЕН БЮДЖЕТ ЗА 2013 г.	ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2013 г.	ОТЧЕТ 2013 СПРЯМО ОТЧЕТ 2012	ОТЧЕТ 2013 СПРЯМО БЮДЖЕТ 2013
ДАНЪЧНИ ПРИХОДИ	3 294 809 лв.	3 498 000 лв.	3 401 832 лв.	97,25	103,25
НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ	7 607 863 лв.	9 248 682 лв.	8 326 773 лв.	90,03	109,45
СУБСИДИИ ОТ ЦЕНТРАЛНИЯ БЮДЖЕТ	18 237 167 лв.	21 383 315 лв.	21 324 840 лв.	99,73	116,93
ТРАНСФЕРИ ОТ И ЗА БЮДЖЕТА	-1 702 259 лв.	-889 615 лв.	-478 160 лв.	53,75	28,09
ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕФИЦИТА	3 672 343 лв.	1 276 266 лв.	2 253 284 лв.	176,55	61,36

Инвестиционни разходи за 2013 г.:

Събрани приходи от местни данъци и такси за 2013 г.:

№	Вид приход	План 2013	Отчет 31.12.2013	Отчет в %	Отчет 31.12.2012
1	Патентен данък	150	155 главница 145 лихва 10	97	151 главница 144 лихва 7
2	Данък недвижим имот	1 300	1 346 главница 1 302 лихва 44	100	1 259 главница 1 231 лихва 28
3	Данък превозно средство	1 300	1 381 главница 1 316 лихва 65	101	1 249 главница 1 208 лихва 41
4	Данък придобиване	700	591	84	646
5	Други данъци		1		4
6	Туристически данък	48	47	98	63
7	Такса битови отпадъци	3 941	3 933 главница 3 800 лихва 133	96	3 742 главница 3 665 лихва 77
	Общо	7 439	7 455	97	7 114
8	Глоби и санкции		32		54
9	Такси технически услуги		4		3
10	Такси административни и услуги		57		46
	Всичко		7 549 513		7 194 749

В събрани приходи до 31 декември 2013 г. се включват текущи данъци 2013 и просрочени задължения /минали години/, както следва:

№	Вид приход	Текущи данъци 2013	Просрочени задължения-минали години	Лихви	Общо
1	Патентен данък	109 434	36 203	9 905	155 542
2	Данък недвижим имот	1 031 508	270 755	43 681	1 345 944
3	Данък върху превозно средство	1 024 859	291 783	64 040	1 380 682
4	Такса битови отпадъци	3 075 984	726 480	130 621	3 933 085
5	Данък придобиване	590 812			590 812
6	Туристически данък	34 210	13 033		47 243
7	Други данъци		1 233		1 233
		5 866 807	1 339 487	248 247	7 454 541

Приети декларации и издадени удостоверения:

№	Вид декларация/удостоверение	брой
1	Декларация чл. 14 от ЗМДТ – недвижим имот	4026
2	Декларации чл. 54 от ЗМДТ – МПС за придобиване	5218
3	Декларации чл. 61 н за облагане с патентен данък	667
4	Туристически декларации	56
5	Декларации по чл. 15, ал. 5 от НОАМТЦУ	2971
6	Декларации по чл. 49, ал. 3 от ЗМДТ	200
7	Изготвени удостоверения за данъчна оценка	5 650
8	Други удостоверения	2 966
	Всичко	21 754

Действия по събиране на просрочени задължения:

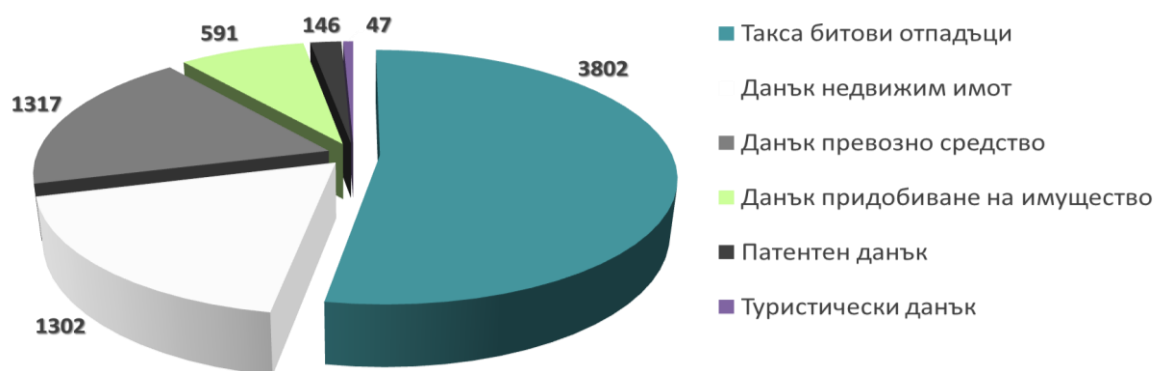
№	Вид дейност	брой	стойност
1	Съставени актове за установяване на задължения	1008	902 964
2	Изпратени съобщения за просрочени задължения	4015	
3	Предадени преписки на ЧСИ	176	335 460
4	Издадени протоколи за давност чл. 171, 173 от ДОПК	702	
5	Съставени актове за прихващане/възстановяване	54	
6	Изпратени писма за недекларирано движимо/недвижимо имущество	302	
7	Съставени фишове	691	21 697
8	Съставени актове за административни нарушения	75	
9	Издадени наказателни постановления	75	11 520

Входяща и изходяща кореспонденция:

№	Вид кореспонденция	брой
1	Писма ЧСИ	612
2	Писма НАП	59
3	Писма КУИППД	59
4	Обща кореспонденция	2 955
5	Жалби	33

Постигнахме висока събираемост на данъците и такса битови отпадъци - резултат от доверието и добросъвестността на гражданите, както и от успешната работа на Дирекция Местни данъци и такси.

Приходи от данъци и такси през 2013 г.:

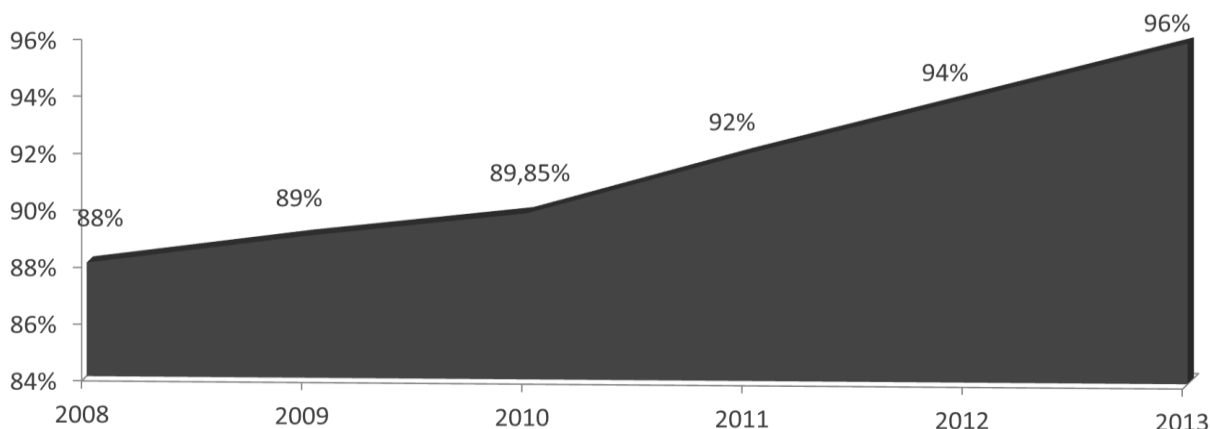
През 2013 г. са събрани **7 549 513 лв.** или с 354 764 лв. в повече от 2012 г.

Изпълнението на местните данъци и такси е **97 %**, като изпълнението на двата основни данъка: данък недвижим имот е 100 % или 1 302 000 лв. и данък върху превозно средство е 101 % или 1 317 000 лв. Събраните средства включват текущи задължения за 2013 г. и просрочени задължения.

Изпълнението на такса битови отпадъци за първи път от пет години е 96 % или 3 802 000 лв. **Високата събираемост на приходите** е в резултат първо на гражданите, които се издължиха в сроковете за плащане на данъците, като за целта са ползвали и 5 % отстъпка, както и на работата на Дирекция Местни данъци и такси, Направление Контрол.

В течение на годината направлението е изпратило над 4 000 съобщения за просрочени задължения и е съставило 1008 акта за установяване на задължения. Съставените актове са с 651 броя в повече, в сравнение с 2012 г. За увеличаване размера на просрочените задължения са образувани 176 броя преписки за принудително производство на стойност 335 460 лв., които са с 208 265 лв. повече от 2012 г.

Събираемост на такса „битови отпадъци“

През гишетата на Дирекция Местни данъци и такси **са преминали над 20 000 души**, като са приети и обработени 21 754 документа.

От септември 2013 г. всеки гражданин, посетил дирекцията, се посреща от служител, който обяснява на място как се попълва декларация и какви документи трябва да се приложат към нея. Всеки гражданин или представител на фирма може да провери какво е декларирано в Местни данъци и такси гр. Габрово, както и задълженията си за данъци и такси на интернет страницата на Община Габрово.

През 2014 г. размерът на местните данъци и такси се запазва същия. Промяна има единствено в данък върху превозното средство, където облекчението за автомобили до 100 конски сили с катализатор, след промените в закона е максималното - 40 %. **Такса битови отпадъци запазва размера си от 2013 г.** - 3.1 промила.

2.2 ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ

Община Габрово стопанисва и управлява собствеността си в интерес на населението и с грижата на добър стопанин.

За 2013 г. са съставени **115 броя актове за общинска собственост**, от които 104 за частна общинска собственост и 11 за публична общинска собственост. Съставянето на актове се извършва по приложната система за кадастър и общинска собственост, която дава възможност за връзка с кадастралната карта на гр. Габрово и картите на възстановената собственост - визуализация на имота, прикачване на скица и други сканирани документи.

Общинската администрация поддържа публичните регистри съгласно Закона за общинската собственост и Наредба № 8 от 17.12.2009 г. за утвърждаване на образците на актовете за общинска собственост, на досие на имот - общинска собственост и на регистрите, предвидени в Закона за общинската собственост и за определяне реда за съставянето, воденето и съхраняването им.

Дейностите през годината бяха насочени към изпълнение на стратегическите цели - **изпълнение на заложените приходи** от разпореждане с общинска собственост и от отдаване под наем на нежилищни имоти, общинска собственост.

Подготвиха се разширени презентации за обектите, включени в Програмата за разпореждане с имоти, общинска собственост през 2013 г. Имотите, обявени за продажба и за отдаване под наем, се публикуват и на www.portalimoti.bg, на база безплатен абонамент, с обстойна информация относно местоположение, атрактивност и състояние на имота. Обяви са поставени и на витринните стъкла на обектите, свързани с управлението или разпореждането им.

Проведени са 11 броя заседания на комисията по чл. 52, ал. 3 от Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинска собственост (НРПУРОИ) на Общински съвет - Габрово, като след обстойно проучване, при необходимост и огледи на място са разгледани 111 броя преписки от юридически и физически лица и институции.

Във връзка с разпоредителни сделки с имоти - общинска собственост са изготвени 11 броя доклади на комисията по чл. 52, ал. 3 от НРПУРОИ на Общински съвет - Габрово и са възложени 66 броя оценки на недвижими имоти и актуализации на извършени оценки.

Подготвени и внесени за разглеждане в Общински съвет - Габрово са **71 броя предложения**.

Проведени са 82 публични търга за продажба на имоти - частна общинска собственост.

Извършени са следните разпоредителни сделки, като приходите от тях са:

№	Видове разпоредителни сделки	Отчет 2012 г.		План 2013 г.	Отчет 2013 г.	
		Брой	Стойност /лева с ДДС/	Стойност /лева с ДДС/	Брой	Стойност /лева с ДДС/
1.	Продажба на урегулирани поземлени имоти, заедно със сгради	2	129 745.87	500 000	2	204 450.37
2.	Прекратяване на съсобственост	1	3 575.68		1	2 680.00
3.	Продажба на жилища	4	120 101.73	80 000	2	41 072.64
4.	Продажба на урегулирани поземлени имоти	1	8 671.06	100 000	6	75 478.33
	Учредяване право на строеж върху общински терени	-	-	450 000	-	-
5.	Учредяване допълнително право на строеж върху общински терени	2	10 269.07		1	8 660.00
6.	Продажба на земеделски земи	3	21 380.00	40 000	24	46 166.00
7.	Продажба на земя придаваема по регулация	2	2222,72		1	5 496.40
8.	Процедури по чл.55 от ЗУТ	-	-		1	11 596.93
9.	Процедури по чл.15 от ЗУТ	-	-		1	2 043.94
10.	Учредяване безвъзмездно право на ползване	3	-		5	-
	Всичко:		295 966,13	1 170 000		396 644.61

Отписани имоти като общинска собственост - 38 броя.

В рамките на годината след решения на комисията по приватизация и решения на Общинския съвет **са проведени 4 търга по Закона за приватизация и следприватизационен контрол** относно продажба на 499 броя дялове от "ХЛЕБОЗАВОД" ООД, представляващи 19,84% от капитала на дружеството, при намалена с 50% цена на дяловете и възможност за разсрочено плащане. На обявените търгове не се явиха кандидати.

Ефективното управление на общинската собственост се изразява в **оптимизиране на контролните функции на Общината** по отношение събираемостта на приходите от отдадени общински имоти, земеделски земи и рекламна дейност, и въпреки въвеждането на строги мерки относно събираемостта на задълженията за едногодишния период са събрани наеми от нежилищни имоти, земеделски земи и рекламни – информационни елементи (РИЕ), в размер на 488 580 лв.

№	Наименование	Отчет 2012 г.	План 2013 г.	Отчет 2013 г.
I	Наеми от сгради, ДМА, Рекламно-информационни елементи /РИЕ/ и земя			
1.	Начислени за периода 01 януари - 31 декември	456 163.56 /с ДДС/	500 00,00 /с ДДС/	402 535,52 /с ДДС/
2.	Внесени към 31 декември заедно с част от стари вземания, в т. ч.	446 555.61 /с ДДС/		406 681,66 /с ДДС /
2.1.	Приходи наеми от сгради, ДМА и РИЕ	324 622,11 /с ДДС//		302 770,40 /с ДДС
2.2.	Приходи наеми от общинска земя за поставяне на преместваеми съоръжения	117 054,61		92 319,23
2.3.	Приходи наеми от земеделска земя	4878,89		11 592,03
2.4.	Приходи от просрочени суми			81 898
II	Общо събрани наеми /с ДДС/	449 357 /с ДДС/		488 580 /с ДДС/
III	Лихви			
1.	- от сгради, ДМА и РИЕ към 31 декември	1842,13		3 708,31
2.	- от общинска земя за поставяне на преместваеми съоръжения и земеделска земя към 31 декември	959.65		1 059,25
3.	Общо събрани лихви към 31 декември	2801.78		4 767.56

Забележка: Сумите са без приходите от договори за наем на общинска собственост в Дом на културата Ем. Манолов.

Проведени са **33 броя тръжни процедури** за отдаване под наем на помещения общинска собственост и **38 броя тръжни процедури** за отдаване под наем на земеделски земи общинска собственост.

Намалението на приходите от наеми на нежилищни имоти се дължи на:

- липсата на наематели на част от нежилищните имоти - общинска собственост;
- промяна на пазарните условия, като намаляване на наемите на частните помещения;
- промяна на нормативната база относно изискванията, на които трябва да отговарят помещенията с предназначение Заведение за хранене и развлечение.

Във връзка с констатирания спад в интереса към общински имоти, обявени за отдаване под наем, отдел Общинска собственост обявява няколкократно търговете за незаетите имоти, поставени са обяви за отдаване под наем на входните врати на незаетите обекти.

През 2013 г. са извършени **178 броя административни услуги**, в т.ч. са проучени и заверени 93 бр. молби - декларации за снабдяване с нотариални актове.

2.3 СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

По отношение на търговските дружества, **общинската администрация извършва засилен контрол.**

За Община Габрово е изключително важно **да запази дружество Общински пътнически транспорт жизнено и способно** да изпълнява транспортната услуга. През 2013 г., наред със строгата финансова дисциплина, налагана от ръководството на дружеството, се взе решение за обновяване на подвижния състав чрез закупуване на общо 16 автобуса – 12 големи градски автобуси втора употреба, задвижвани на метан, както и четири нови малки градски автобуса. В края на 2013 г. дружеството сключи договор за доставка на 12 употребявани автобуса марка Volvo, година на производство 2005 г. и екологична категория евро 4. До края на месец февруари 2014 г. автобусите ще бъдат в Габрово. Чрез тези инвестиции целим подобряване качеството на транспортната услуга, привличане на пътници в градския транспорт и запазване на жизнеността и конкурентоспособността на дружеството.

През 2013 г. се взе решение за **ликвидация на общинско дружество Благоустройство ЕООД и създаване на общинско предприятие**, при запазване на досегашния предмет на дейност. С тази промяна целим да постигнем висока степен на удовлетвореност на местната общност, чрез устойчиво развитие на предлаганите услуги по отношение на тяхното качество и обхват; реализиране на устойчива инвестиционна политика за поетапно обновяване на технологичния парк на предприятието; възможност за своевременно реализиране на гъвкави оперативни решения съобразно потребностите на населението, включително и осигуряване на адекватна поддръжка и изпълнение на дребномащабни ремонтни дейности.

Добри икономически резултати постигат **Диагностично консултативен център - 1 ЕООД и Регионален хоспис ЕООД.**

По предложение на Кмета на Община Габрово, Общински съвет **бяха разгледани и приети следните решения:**

- С решение № 34 от 21.03.2013 г. на Общински съвет - Габрово е променен броят на автобусните спирки по автобусна линия Габрово - Яворец;
- С решение № 71 от 18.04.2013 г. на Общински съвет - Габрово е пряко възложен обществената превоз на пътници по утвърдените общинска и областна транспортни схеми на Общински пътнически транспорт ЕООД;
- С решение № 247 от 21.11.2013 г. на Общински съвет - Габрово е приет правилника за устройството и дейността на Общинското предприятие Благоустрояване гр. Габрово;
- С решение № 273 от 08.03.2012 г. на Общински съвет - Габрово е прието изменение и допълнение на Наредбата за реда за упражняване на собственост върху общинската част от капитала на търговските дружества;
- С решение № 274 от 19.12.2013 г. на Общински съвет - Габрово е прекратен договора за възлагане на управление на Благоустрояване ЕООД гр. Габрово;
- С решение № 275 от 19.12.2013 г. на Общински съвет - Габрово е избран ликвидатор на Благоустрояване ЕООД.

През периода бяха проведени **35 заседания на комисията, по чл. 15 от Наредба за реда и условията за провеждане на търговска дейност** на територията на община Габрово, в резултат на което са издадени 250 броя разрешителни за ползване на терен - общинска собственост за извършване на търговия на открито и поставяне на маси и столове за сервиране на открито. Проведени са **19 заседания на комисията по категоризация на туристическите обекти**, съгласно Закона за туризма, като са категоризирани и прекатегоризирани 66 бр. заведения за хранене и развлечения, средства за подслон и места за настаняване. Допълнително са разгледани и искания от сдружения и фирми за провеждане на развлекателни и културни изяви и са предоставени терени за тяхното провеждане. Проведени са **6 заседания на комисията по рекламна дейност**, като на 19 фирми са съгласувани и разрешени проекти за разполагането на рекламно - информационни елементи.

През 2013 г. са разгледани 52 преписки за сеч извън горския фонд, като са издадени 49 разрешителни за сеч и са отказани такива по 3 преписки. Издадени са 51 превозни билета. Издадени са 189 разрешителни за достъп до горски територии. Издадени са 12 удостоверения за пчелни семейства. Регистрирани са 10 земеделски производители. Обработени са 225 заявления за изплащане на рентни вноски на граждани, като са изплатени 197 ренти.

приходи от стопанска дейност по видове:

№	ВИД ПРИХОД	Отчет 2012 г.	План 2013 г.	Отчет 2013 г.
1	Такса ползване на общински терени	67 290.00	65 000.00	62 615.00
2	Разрешения за сеч на дървета и удостоверения за превоз	877.00	1 000.00	545.00
3	Категоризация на туристически обекти	14 245.00	14 000.00	9 505.00
4	Разрешение за таксиметрова дейност	26 400.00	27 000.00	26 240.00
5	Паркоместа пред офиси и фирми	4 356.00	4 000.00	5 352.00
6	Заверка регистър за търговия с цветни метали	330.00	200.00	-
7	50 % наеми от търговски дружества	6 067.00	10 000.00	842.00
	ВСИЧКО:	119 565.00	121 200.00	105 099.00

Основната цел на политиката, която Община Габрово провежда по отношение **управлението на общинския жилищен фонд** се изразява в извършването на всички действия, които са по финансовите ѝ възможности, за осигуряване и предоставяне под наем на общински жилища за разрешаване и задоволяване жилищните нужди на самотни родители, на млади семейства и на такива с ниски доходи. Недостига на финансов ресурс за поддържане и полагане грижите на добър стопанин при ползване на жилищата от страна на наемателите им и минималните средства, които Община Габрово има възможност да задели за поддържането на жилищния фонд, се основна пречка за максимално ефективното осъществяване целите на тази политика. С Решение № 19 от 31.01.2008 г. Общински съвет - Габрово определи броя на общинските жилища по групи, в зависимост от тяхното предназначение. С последващи Решения, броят на жилищата в отделните групи бе променян, в зависимост от променящите се жилищни нужди на гражданите в Община Габрово, премахването на застрашени от самосрутване, негодни за живеене и вредни в санитарно - хигиенно отношения сгради и продажба на общински жилища на настанените в тях наематели. Актуалният брой на общинските жилища по видове към края на 2013 г. е:

№	Групи общинските жилища по предназначение	На 31.12.2012 г.	На 31.12.2013 г.
1.	I ^{ва} група Жилища за настаняване на граждани с установени жилищни нужди	518	540
2.	II ^{ра} група Жилища за продажба, замяна и обезщетяван на бивши собственици, чиито имоти са отчуждени	13	5
3.	III ^{та} група Вedomствени жилища	16	16
4.	IV ^{та} група Резервни жилища	26	8
	Общ брой:	573	569

Липсата на финансови възможности, води до невъзможността Община Габрово да отдава под наем още не малък брой свободни общински жилища. За привеждането на тези жилища в годни за обитаване и предоставянето им по наем са необходими средства, с които Община Габрово, на този етап, не разполага. Независимо от ограничените възможности през 2013 г. бяха направени и разходи за извършване ремонт на покривни хидроизолации на сгради, в които общината е съсобственик с частни лица, в размер на 1 733.77 лв. През годината са финализирани сделките за продажбата на 3 броя общински жилища, намиращи се в гр. Габрово:

№	Адрес	Договор №	Сума (в лв.)
1.	бул. Могилъов № 46, ет. 1, ап. 3	18 - ОССД - 13 от 09.01.2013г.	33 945.60
2.	ул. Зелена ливада № 28, ет. 8, ап. 23	606 - ОССД - 13 от 24.10.2013г.	16 868.80
3.	ул. Найдeн Геров № 62, ет. 1, ап. 2	694 - ОССД - 13 от 09.12.2013г.	24 823.84
Обща сума:			75 638.24

Разликата от 1 брой е поради преминаване на едно от жилищата, разположени в жилищна сграда, намираща се в гр. Габрово, бул. Априлов № 45Б, ет. 2, от групата

Резервни жилища в групата Жилища за настаняване на граждани с установени жилищни нужди. Начислени наеми от жилищни имоти, обезщетения за ползване, лихви за просрочие на плащането и такси, платени от наемателите на общински жилища за 2013 г.:

№	Наименование	Сума в лв.
I.	Наеми, обезщетение за ползване, присъдени вземания	
1.	Дължими на 01.01.2013 г.	160 346.10
2.	Начислени за периода 01.01.2013 г. - 31.12.2013 г.	207 705.64
3.	Платени към 31.12.2013 г.	198 168.57
4.	Дължими към 31.12.2013 г.	169 883.17
II.	Лихви	
1.	По наеми:	
	- дължими на 01.01.2013 г.	544.97
	- начислени за периода 01.01.2013 г. - 31.12.2013 г.	2 571.99
	- платени към 31.12.2013 г.	1 442.79
	- дължими към 31.12.2013 г.	1 674.17
2.	По обезщетение за ползване:	
	- дължими на 01.01.2013 г.	150.47
	- начислени за периода 01.01.2013 г. - 31.12.2013 г.	398.02
	- платени към 31.12.2013 г.	16.58
	- дължими към 31.12.2013 г.	531.91
III.	Дължими такси	
1.	Дължима такса Битови отпадъци на 01.01.2013 г.	7 176.73
2.	Начислена за периода 01.01.2013 г. - 31.12.2013 г.	20 971.35
3.	Платена към 31.12.2013 г.	19 119.74
4.	Дължима такса Битови отпадъци към 31.12.2013 г.	9 028.34

През 2013 г. са разгледани общо 429 броя искания, молби, жалби и сигнали от граждани и наематели на общински жилища, в т. число искания на 212 семейства за продължаване на наемни им правоотношения, 105 семейства за картотекиране като нуждаещи се за настаняване в общинско жилище. На 28 семейства е отказано определяне на жилищна нужда. В картотеката са включени 76 семейства. Пренастанени в други общински жилища са 3 семейства. На основание чл. 45 от ЗОС в общински жилища от резервния фонд са настанени 3 семейства. Издадени са 29 заповеди за прекратяване на наемни правоотношения. В утвърдения Списък за настаняване под наем на граждани в общински жилища през 2013 г. са включени 40 семейства. От тях през 2013 г. в общински жилища са настанени 31 семейства, а 4 семейства отказват настаняване в предложените им общински жилища. Извън утвърдения списък в общинско жилище е настанено 1 домакинство с определена жилищна нужда през 2012 г., поради разрушаване покривната конструкция на сградата, която обитаваша от паднало върху нея дърво при силната буря през пролетта. През 2013 г. са настанени в общински жилища и 5 семейства от утвърдения Списък за настаняване под наем на граждани в общински жилища през 2012 г. Общо в общински жилища през 2013 г. са настанени 40 семейства и домакинства.

През 2013 г. Община Габрово работи за **непрекъснатото подобряване на работата на общинска администрация за реализиране на ефективни местни политики и качествено обслужване на гражданите и бизнеса**. Подължиха усилията ни за повишаване на професионализма и ефективността, с които постигнахме:

- повишаване на прозрачността и отчетността в работата, както и използването на съвременни информационни технологии - **надградихме възможностите и приложенията на географско - информационна система (ГИС)**, за което бяхме отличени с награда за устойчиво развитие;
- въвеждане на нови модели на управление и развитие на човешките ресурси – общинските служители работиха за повишаване на квалификацията си, а в рамките на проект, финансиран от оперативна програма Административен капацитет, разработихме и въведохме **Стратегия за управление на човешките ресурси**;
- ефективност на административното обслужване – преминахме **цялостен ресертификационен одит**, в резултат на който Община Габрово получи продължение на сертификата за качество и сигурност на информацията до 2016 г.; въведохме **електронно анкетиране на гражданите** чрез уеб-сайта на Общината; чрез дейността на **отдел ГРАО** Община Габрово бе на първо място в региона по брой на въведени лични регистрационни картони в електронния масив на Националната база данни “Население”.

3.1 ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

През 2013 г. Община Габрово полагаше усилия за **оптимизиране на дейността на общинската администрация**, с оглед работата ѝ да бъде съобразена с всички нужди на гражданите и да е максимално ефективна при провеждането на планираните политики.

Основните акценти бяха свързани с **пълноценно използване на капацитета на служителите и подобряване на управлението на човешките ресурси** чрез повишаване на тяхната квалификацията, включително с използване на възможностите на Оперативна програма Административен капацитет.

В своята работа, общинската администрация **запази високото ниво на прозрачност**, чрез информиране за решенията и действията си в “реално време”- основно чрез Интернет страницата на Общината, чрез местните и регионални медии, печатни материали и др.

В изпълнение на служебните си задължения, общинската администрация се ръководи от приложимата нормативна уредба, свързана с осъществяване на ежедневните функции. **При разходването на публичните средства се спазват строгите законодателни рамки**, както и утвърдените от Кмета на Община Габрово правила за условията и реда за планиране, организация, подготовка, провеждане, изпълнение, мониторинг и архивиране на обществените поръчки с възложител Община Габрово, включително и за второстепенни разпоредители с бюджетни кредити към Община Габрово, които не са юридически лица и не са възложители по смисъла на Закона за обществените поръчки.

Процесът на възлагане на обществени поръчки се осъществяваше от отдел Обществени поръчки, концесии и публично – частни партньорства към Община Габрово. През 2013 г. Община Габрово – като възложител по смисъла на чл.7 от Закона за обществените поръчки, **проведе 97 броя обществени поръчки**, при спазване на принципите на публичност и прозрачност, свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност и недопускане на дискриминация:

- открити процедури по Закона за обществените поръчки – 38 броя;
- процедури на договаряне без обявление по Закона за обществените поръчки – 32 броя;
- публични покани по Закона за обществените поръчки – 27 броя.

От изготвения и одобрен план-график на обществените поръчки за 2013 г., въз основа на предвидените бюджетни и извънбюджетни средства, приключените процедури със сключени договори за изпълнение представляват **повече от 90% от общия им брой**.

Подписани са договори по предмет на обществените поръчки:

- за доставки – 21 броя;
- за услуги – 48 броя;
- за строителство – 26 броя.

Настъпилото природно бедствие – ураганен вятър на територията на община Габрово на 14 март 2013 г. наложи динамика при възлагането на обществени поръчки. Нуждата от неотложни действия, както и атмосферните условия през пролетни месеци породиха необходимост от спешни строително - ремонтни работи за възстановяване на пострадалите сгради. Дори и при тези обстоятелства от извънреден характер, извършването на значителен обем от разходи се предшества от избор на изпълнители в съответствие с нормативните изисквания на Закона за обществените поръчки. След проведени процедури са сключени **8 броя договора за аварийно възстановяване**.

При възлагане на обществените поръчки Община Габрово се стреми към осигуряване на максимална публичност, респективно постигане на най - добри резултати както за възложителя, така и за изпълнителите, като провежда процедури, които позволяват осъществяване на контрол върху разходването на средства. През 2013 г. са възлагани обществени поръчки, финансирани с бюджетни средства, с евросредства по оперативни програми Развитие на човешките ресурси, Регионално развитие, Административен капацитет, Техническа помощ, Околна среда, със средства по Програма Красива България, Национален Доверителен ЕкоФонд и заемни средства от Международна банка за възстановяване и развитие.

При насърчаване на конкуренцията, като създава равни условия и прозрачност при участие в процедурата, през 2013 г. Община Габрово е сключила договори за изпълнение на обществени поръчки с физически и юридически лица, както и техни обединения от Област Габрово, от които:

- за доставки – 7 броя;
- за услуги – 25 броя;
- за строителство – 14 броя.

През 2013 г. са **подадени жалби срещу три решения за избор на изпълнител** по обществени поръчки:

- Открита процедура с предмет Доставка на дребно офис оборудване за нуждите на Община Габрово по две обособени позиции в частта по първа обособена позиция - завърши с окончателно решаване на спора с Решение на Върховен административен съд в полза на Община Габрово;
- Открита процедура с предмет Извършване на одит по изпълнение на дейностите и отчитане на разходите по проекти, изпълнявани от Община Габрово с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие по пет обособени позиции – завърши с влязло в сила разпореждане на Комисия за защита на конкуренцията с отказ за образуване на производство.
- Открита процедура с предмет Основни строителни дейности по проект Интегриран проект за изграждане на привлекателна, достъпна и зелена градска среда на гр. Габрово по 3 (три) обособени позиции - в частта по трета обособена позиция: Благоустрояване на парк Маркотей – гр. Габрово – към момента е постановено решение на Комисия за защита на конкуренцията в полза на Община Габрово, предстои окончателно решаване на спора след постановяване на решение от Върховен административен съд.

Във връзка с изпълнение на Програмата за придобиване, управление и разпореждане с общинска собственост през 2013 г., приета с решение № 19/21.02.2013 г на Общински съвет – Габрово, със заповеди на Кмета са сформирани две работни групи, които да изследват възможностите за **реализиране на концесия на някои от общинските обекти**, включени в програмата:

- Преустройство на бивша детска градина с. Враниловци, Община Габрово (АОС № 217/ 25.09.1996 г.) в дом за стари хора;
- Шест броя язовири на територията на Община Габрово – публична общинска собственост, обособени с решение № 127/ 26.07.2001 г. на Общински съвет – Габрово като учебно – практически комплекси за любителски риболов.

В резултат на извършените действия, работните групи приеха обобщени информации, включващи данни за статута, състоянието и извършваните до момента действия, свързани с разглежданите обекти, както и изводи и препоръки относно бъдещи действия, отнасящи се до тях, които евентуално биха се реализирали през настоящата година.

Със заповед от 26.11.2013 г. на Кмета е назначен екип от експерти за **извършване на подготвителни действия за откриване на процедура за концесия за управление и експлоатация на услуги със спортно-възстановителен характер** в плувен басейн на територията на СОУ Отец Паисий – Габрово. Срокът за извършване на подготвителните действия, съобразно заповедта е шест месеца.

През 2013 г. **общинският инспекторат** извърши 4 750 проверки. Констатирани са 975 нарушения на наредбите, приети от Общински съвет – Габрово. Съставени са 750 писмени предписания, 670 от които са изпълнени.

С Актове за установяване на административни нарушения /АУАН/ са констатирани 100 нарушения, издадени са 95 Наказателни постановления /НП/, 46 са изпратените за принудително събиране от публичен изпълнител /НАП/. Общият размер на определените глоби по издадени НП е 12 290лв. От тях са платени едва 600 лв.

Изготвени са 640 писмени отговора по жалби, молби и писма от граждани.

Констатирани нарушения по Наредба за чистотата в Габровска община – 26 бр. АУАН.

Нарушения на разпоредбите на Наредба за управление на отпадъците на територията на община Габрово – 5 бр. АУАН.

Констатирани нарушения по Наредба за реда и условията за провеждане на търговска дейност на територията на община Габрово – 27 бр. АУАН.

Нарушения на текстове от Наредбата за притежаване и отглеждане на кучета на територията на община Габрово – 19 бр. АУАН.

Констатирани нарушения по Наредба №3 за опазване на обществения ред и сигурността на територията на община Габрово –8 бр. АУАН.

Констатирани нарушения по Наредба за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на територията на община Габрово – 8 бр. АУАН.

Констатирани нарушения по Наредба №2 за използване и опазване на улиците, тротоарите, площадите, пътищата, парковете, лесопаркове на територията на община Габрово– 4 бр. АУАН.

Констатирани нарушения по Закона за пътищата – 2 бр. АУАН.

На основание чл. 44 от Закона за опазване на селскостопанското имущество са съставени 1 бр. АУАН.

Извършени са 162 проверки по изпълнение на Договор №515-БС-08/29.12.2008 г. с предмет сметосъбиране, сметоизвозване, поддържане на чистота, включително и зимното поддържане на територията на община Габрово, за които са съставени констативни протоколи.

Извършени са 50 проверки по сигнали на граждани, по които е взето отношение, и 64 проверки по жалби, постъпили в общинска администрация, на които е отговорено.

По Закона за движение по пътищата в частта „неправилно паркиране и престой”, бяха констатирани 1 082 нарушения. На част от нарушителите са съставени предупредителни протоколи, а на 724 водачи на МПС е наложена глоба с фиш. През отчетния период за принудително събиране от публичен изпълнител /НАП/ са изпратени 500 преписки.

Общата стойност на фишовете за отчетния период е 18 690 лв. От тях са платени 580 фиша на стойност 16 250 лв.

На телефонен номер /070014410/ за сигнали на граждани за периода са постъпили 1 879 сигнала.

- Замърсяване на публични площи	17 бр.
- Проблеми, свързани с бездомни кучета	141 бр.
- Улично осветление	956 бр.
- Радио точки	641 бр.
- Проблеми, свързани с диви животни	4 бр.
- Сметосъбиране и сметоизвозване	11 бр.
- Зимно поддържане	39 бр.
- Проблеми, свързани с шахти	18 бр.
- Проблеми, свързани с дейности по Водния цикъл	6 бр.
- Други	46 бр.

По тях е взето отношение и в случаите, когато това е било необходимо, е върната обратна информация до подателите.

На територията на град Габрово са регистрирани общо 1 310 домашни кучета.

През 2013 г. инспекторите извършиха 518 проверки, свързани с реда и условията за притежаване и отглеждане на кучета на територията на община Габрово. Написани са 210 предписания на собственици на домашни любимци и са съставени 19 Акта за установяване на административно нарушение.

394 от проверките са извършени в рамките на два месеца (август и септември), по време на които са съставени 149 предписания на собствениците на домашни любимци. В резултат от тях, само за месеците септември и октомври регистрираните в Община Габрово кучета са 136.

Заплатените такси от собственици на домашни кучета за отчетния период са на стойност 1 447.33 лв.

През октомври и ноември служителите от Общински инспекторат при Община Габрово извършиха 956 проверки за изясняване на обстоятелствата, декларирани по чл.15, ал. 5, касаещи освобождаване на физически и юридически лица от такса битови отпадъци, за техни имоти, които не се използват.

Резултатът от проверките показва, че част от лицата са попълнили декларации с невярно съдържание. Информация за същите е подадена до Дирекция Местни данъци и такси – Габрово за предприемане на действия по компетентност.

Чрез системата за видеонаблюдение на територията на гр. Габрово, през 2013 г. бяха установени 27 нарушения и престъпления. Във връзка с установяването на извършителите, на органите на ОД на МВР е предоставена информация под формата на видеозаписи.

През 2013 г. служителите от **Приюта за безстопанствени животни** са заловили 760 кучета, 303 са кастрирани, 72 кучета са предадени на собственик /осиновени/, 229 предадени за надзор на представители от сдружения за защита на животните, 166 евтаназирани. Останалите кучета, след обработка, са върнати по местата, от които са заловени. Във връзка с промените в Закона за ветеринарномедицинската дейност, на всички кастрирани кучета е поставен микрочип и са въведени в информационната система ВетИС на Българската агенция по безопасност на храните.

Полезна информация за гражданите, желаещи да си осиновят куче за домашен любимец от приюта: <http://gabrovo.bg/index.php?c=380&i=1544>.

На 14 март 2013 г. възникна силна ветрова буря, като скоростта на вятъра надмина 120 км./ч, вследствие на което на територията на община Габрово се създаде кризисна обстановка, която наложи **предприемането на аварийно – възстановителни дейности**. Бе свикан Общинският Съвет по сигурност и Щабът за координация, които предприеха действия за извозване и отвеждане по домовете всички хора, намиращи се по улиците на града и на публични места. Поради създадената тежка обстановка, със заповед на Кмета бе въведено бедствено положение. Дните 15 и 18 март бяха определени за неучебни.

Своевременно на 15 март беше открита Приемна на граждани в сградата на общинската администрация и обявени два горещи телефона, и електронен адрес за сигнали. От

следващия ден Приемната започна да приема Искания за възстановителна помощ по линия на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане /МКВП/ към МС, както и за еднократни помощи в размер до 325 лв. от Дирекция Социално подпомагане.

Общият брой на сигналите, свързани с бедствието, получени в Община Габрово са 773. Всички постъпили сигнали са отразени в специално създадена Информационна система за регистрация на критични ситуации, където на интерактивна карта с различни цветове се нанесоха етапите на работа по отделните сигнали.

Бурята нанесе поражения върху подстанции и остави почти целия град без електричество, причини повреди по контактната мрежа на тролейбусния транспорт, разруши покривни конструкции – до ниво етаж на къща. Броят на общинските сгради, пострадали от бедствието бе повече от 70. Изпочупени бяха прозорци и витрини, пострадаха множество частни домове. Броят на пострадалите в различна степен частни сгради бе 420.

В цялата община имаше блокирани пътни участъци и населени места, като в най-тежко положение бяха селата Борики, Балани, Фърговци, Генчевци, Костадини, Гиргини, Ветрово. Пострадаха стълбове за улично осветление, светофари, автоспирки и др. Хиляди бяха падналите дървета, градът беше осеян с множество клони и отломки от сгради. Всички пътни участъци в общината бяха разчистени, след като градът беше разделен на осем зони за преодоляване на последиците от бедствието.

Със заповед на Кмета на Община Габрово беше възложено на 29 външни фирми да се включат в провеждането на неотложните аварийни дейности по предварително изготвен план от Община Габрово.

Беше осъществено отлично взаимодействие с Пожарна безопасност и защита на населението, Спешна помощ, РУ Полиция, Горско стопанство - Габрово, Областно пътно управление, Енерго-про, ВиК, Застрахователните дружества и Бюро по труда – Габрово, с чието съдействие бяха отпуснати 30 души - трайно безработни лица, който ще бъдат ангажирани с преодоляване на последиците от бедствието до края на месец април.

Сумата на щетите от пораженията по предварителни изчисления възлезе на над 3 млн. и 200 хил. лева за общинските обекти, а общата сума на щетите за територията на цялата община надвиши многократно това число. Със средства от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски Съвет са извършени аварийни ремонти за възстановяване щети по покриви и фасади, като ремонтираните обекти са представени в раздел 4. ГРАДОУСТРОЙСТВО. ИНФРАСТРУКТУРА. БЛАГОУСТРОЯВАНЕ на настоящия отчет.

През 2013 г. **продължи стремежът към непрекъснато усъвършенстване и подобряване на знанията и компетенциите на общинската администрация**, които са основен фактор за реализацията на поставените стратегически цели на администрацията. През 2013 г. служителите от общинска администрация преминаха обучение както по изготвения годишен план, съобразно изискванията на Закона за държавния служител /ЗДС/, така и по стартирания проект „Инициативи за повишаване квалификацията на служителите в

Общинска администрация Габрово чрез обучения в страната” по оперативна програма Административен капацитет, финансирана от ЕС.

Резултатите от проведените обучения на екипа на общинска администрация са:

- Подобряване на трудовото изпълнение на служителите – по-бързо и качествено изпълнение на задачите, внедряване на нови подходи в работата;
- Повишаване на трудова мотивация и възможност за поемане на по-сложни задачи за развитие в кариерата;
- Подобряване на качеството на обслужване на клиентите и повишаване на тяхната удовлетвореност;
- Подобряване на работата в екип.

През 2013 г. общо 115 служители преминаха обучение за повишаване на професионалните умения и компетентности в различни области. От тях 29 служители бяха включени в едно обучение, а 86 – в две и повече. Съобразно изискванията на ЗДС 6 служители посетиха задължителните обучения за държавна служба.

Разпределението по области на обучението, брой проведени обучения и брой обучени служители е както следва от Института по публична администрация и други обучаващи институции:

Област на обучението	Брой проведени обучения	Брой обучени служители
Правни аспекти на административната дейност	24	33
Управленски умения	12	15
Управление на човешките ресурси	10	39
Финансово и стопанско управление	5	7
Базисни компютърни умения	2	7
Управление на проекти-усвояване на средства от ЕС	3	3
Електронно управление	4	6
Опазване на околната среда	4	2
Тясно специализирано обучение	3	3

Седем служители преминаха обучение в обучителни институции на страните членки на ЕС – Холандия, Испания, Ирландия по теми, свързани с управление на промяната, стратегическо управление, как да се възползваме от директивата на услугите, етика в държавната администрация.

Освен от Института по публична администрация, обучения са проведени от други обучаващи организации в България като: Национално сдружение на общините в Република България, Фондация за реформа в местното самоуправление, Дружество Знание, Сдружение Отворена младеж, РСО Централна Стара планина, СиКон Груп Консулт ЕООД, ДЗЗД Тренинг Фактори – София, Дружество на психолозите в България, Институт по човешки фактор ООД и др.

В Община Габрово през 2013 г. се изпълниха предвидените дейности по партньорския проект **Развитието на човешкия потенциал – фактор в модерната европейска общинска администрация** между Община Габрово и Община Нови Сонч, Полша, за:

- модернизиране на управлението на човешките ресурси в Общината;
- въвеждане на целенасочен, стратегически подход към управлението на човешките ресурси в Община Габрово;
- усъвършенстване на практиките в управление на човешките ресурси в Община Габрово чрез въвеждане на нови системи;
- повишаване капацитета на служителите от отдел Управление на човешките ресурси;
- обмяна на опит, използване на добри практики и подобряване на партньорството между Общините Габрово и Нови Сонч.

В периода 25 февруари – 1 март се осъществи първото работно посещение в община Нови Сонч, Полша. Участие взеха 15 представители на Община Габрово, които се запознаха с политиките и практиките на Община Нови Сонч в областта на управлението на човешките ресурси. Извършен е анализ на документите и резултатите от посещението с цел установяване на конкретни подходи, практики и документи, които ще бъдат

взаимствани от Община Нови Сонч и трансферирани в нашата Община.

В периода 8 – 12 април се осъществи второ работно посещение в Нови Сонч, Полша, в рамките на дейност 4. Основна цел бе разработване на концептуална рамка за **общинска стратегия за управлението на човешките ресурси**, която да се използва и от двете Общини, при детайлизиране на конкретната Стратегия за всяка Община. Реализирано е предвиденото тридневно работно посещение на

6 представители на Община Габрово в Нови Сонч за съвместно разработване на рамката.

В периода 22 – 23 юни се проведе двудневен семинар/обучение в Ритуална зала на Община Габрово за стратегическо прилагане на стратегията и насоките към нея. Участие

взеха осем представители на ръководството на Общината – служители от висшето ръководно ниво и кметът.

В обучението участваха и четирима представители на партньорската Община, които се включиха в дискусиите с примери за добри административни практики.

служители от отдел управление на човешките ресурси и служители от средно ръководно

ниво по използване на оперативните ръководства/наръчници за практическо приложение на системите.

В обучението се включиха и двама представители на партньора – Община Нови Сонч, които участваха активно в работните сесии и представиха успешни практики в областта на човешките ресурси.

Тридневен семинар, в периода 12 – 14 юли, събра в Трявна 80 души - служители на Община Габрово, кметове, кметски наместници и представители на Общински съвет.

Беше представена разработената

Общинска стратегия за човешките ресурси и произтичащите от нея оперативни документи.

Темите информираха за планиране на нуждите от нови служители и подходи при селекция, обучения за новопостъпили служители, настойничество, създаване на организационна култура.

На 17 юли в Ритуална зала на Община Габрово се проведе информационен форум за разпространение резултатите от проекта. Представени бяха целите, обхватът и основните дейности, участието на партньора, както и приоритетните области на изготвената стратегия за управление на човешките ресурси. На форума присъстваха ръководители на културни институти, на училища, детски

градини и обединени детски заведения, представители на други организации и институции, меди. Община Нови Сонч участва с двама свои представители.

В резултат от изпълнение на проекта, Община Габрово прилага утвърдената и въведена Стратегия за управление на човешките ресурси, заедно с шестте ръководства за практическо приложение на стратегията. Проведените в рамките на проекта обучения и семинари са възможност за участвалите в тях служители с ръководни функции за повишаване на компетенциите в областта на човешките ресурси. Запознаването в детайли с шестте модула от въведените вече в Общинска администрация – Габрово наръчници за прилагане на Стратегия за управление на човешките ресурси е предпоставка за подобряване процеса по управление на човешките ресурси в отделните звена. Стратегията и документите, разписани за нейното прилагане, са част от цялостната политика за повишаване мотивацията на служителите, насърчаване на иновативни подходи, осигуряване на възможност за развитие на коучинг, менторство и др. Изпълнението на проекта, изразяващо се в изготвянето на стратегически документ и реализиране на важни за прилагането му обучения и семинари, е важна част от визията на Община Габрово за повишаване на административния капацитет в частта по управление на човешките ресурси, чрез модерни и ефективни подходи.

3.2 АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ

През 2013 г. Община Габрово **подобри съществуващата си ИТ инфраструктура**, като закупи 27 компютъра, 12 монитора, 4 преносими компютъра, 8 мултифункционални устройства, 2 бързи документални скенера и комуникационна техника на обща стойност 24 892,72 лв. за нуждите на Община Габрово; актуализира деловодния софтуер Archimed eProcess на Община Габрово, както и модул Каса и модул Наеми.

През 2013 г. Община Габрово продължи да развива и надгражда възможностите на своята гео-информационна система чрез **създаване на приложения и инструменти**, разшири възможностите на съществуващите към момента приложения, като реализира следните компоненти:

- интегриран е модул в данните за кадастъра и устройство на територията Google street view, увеличаващ възможностите за визуализация за точното местонахождение на имотите и сградите на територията на Община Габрово;
- създаден е икономически гео пространствен модел на активните фирми, регистрирани в града, предоставящ възможност на всеки потенциален инвеститор да направи своя анализ за бизнес обстановката на територията на гр. Габрово;
- разработено и доусъваршенствано е визуалното представяне на обектите, изпълнявани по Интегриран проект за водния цикъл на гр. Габрово, финансиран от оперативна програма Околна среда. Предоставен е инструмент, чрез който гражданите могат да се информират ежедневно за актуалните новини от строително ремонтните дейности;
- започна визуално представяне чрез пространствени модели на културни мероприятия и събития на територията на града;
- предоставен е достъп до обществеността за визуализация на дисперсионна оценка на въздуха от 2008 г. до момента, както и прогнозите до 2015 г.;
- създадено е приложение за управление и информираност на обществото при бедствия и извънредни ситуации.

На официална церемония по случай световния ГИС ден на 19.11.2013 г., Община Габрово **получи награда за устойчиво развитие на ГИС в помощ на общинските дейности в категорията Местна администрация**. Наградата е признание за работата на Общината в прилагането на иновативен подход за визуализация и управление на геопропространствените данни.

По проект на НСОРБ **Е-ПОДЕМ** – Европейски Проекти, Общински Дейности и Електронен Мениджмънт през ноември 2013 г. в Община Габрово са доставени и монтирани КИОСК и LCD ВИДЕО ЕКРАН. LCD ВИДЕО ЕКРАНА позволява да се излъчва разнообразна текстова, мултимедийна и видео информация за услуги и събития от Община Габрово. КИОСКЪТ дава възможност за достъп до интернет, в частност до web страницата на Общината. Посредством внедрените нови технически средства се обогатяват информационните ресурси за функциониране на Центъра за информация и услуги на гражданите /ЦИУГ/ и се засилва връзката администрация - граждани, както и се дава възможност за по-добра информираност на гражданите.

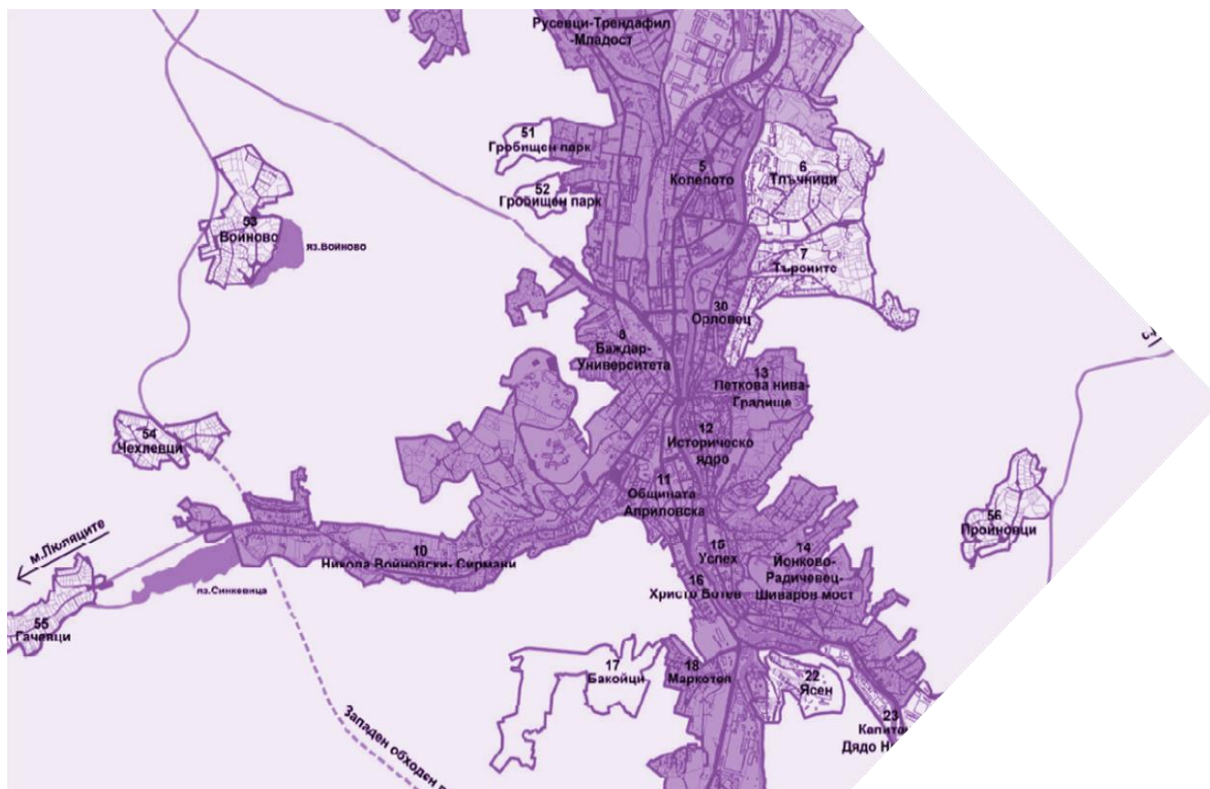
През февруари 2013 г. **се проведе ресертификационен одит**, в резултат на който Община Габрово получи продължение на сертификата за качество по стандарт ISO 9001:2008 и на сертификата за сигурност на информацията по стандарт ISO 27001:2005 за още три години - до 2016 г. Усилията на Общината са насочени към ефективно и ефикасно управление на всички идентифицирани процеси, оказващи влияние върху съответствието с изискванията към административните услуги, качеството на тяхното изпълнение и сигурността на информацията, както и на обучението и квалификацията на персонала. Те са предпоставки за постигане на значителна удовлетвореност от страна на потребителите на предлаганите от Общината административни услуги и гарантиране на информационната сигурност в общинска администрация.

През 2013 г. в Община Габрова се въведе **електронно анкетиране** на гражданите чрез уеб-сайта на Община Габрово. Анкетната карта за проучване и установяване нивото на

удовлетвореност на гражданите от предоставяните от Община Габрово услуги се интегрирана в него - <http://gabrovo.bg/bg/polls/view/14>. Целта е по-голям процент анкетирани потребители и чрез това получаване на по-обективна оценка за дейността на администрацията.

През 2013 г. подадените актуализационни съобщения от отдел **Гражданска регистрация и административно обслужване (ГРАО)**, свързани с промени на информацията за гражданското състояние на лицата с постоянен адрес в община Габрово са 16 046 броя. Издадените удостоверения по искане на граждани през годината са 12 897 броя.

През 2013 г. на база осигурена свързаност на кметствата и кметските наместничества със сървърите на Община Габрово се осигури интернет връзка на всички места и достъп до програмите на ГРАО - НБД Население/Национална База Данни/. В резултат на активната и добра съвместна работа на отдел ГРАО и на кметове и кметски наместници ТЗ ГРАО отчете, че **Община Габрово е на първо място** спрямо останалите общини от региона по брой на въведени лични регистрационни картони в електронния масив на Националната база данни Население. От общо 67 893 броя електронни лични регистрационни картони /ЛРК/ в Общината са въведени почти половината - 32 101 броя, като крайният срок за пълното им въвеждане, съгласно Закона за гражданска регистрация, е 2016 г.

През 2013 г. Община Габрово продължи реализирането на инвестиции в създаване на съвременни устройствени планове; строеж и ремонт на пътища и улична мрежа; адаптиране на средата към нуждите на хората с увреждания; благоустрояване на зелени площи и кътове за отдих; изграждане рехабилитация на ВиК инфраструктура; интегрирано управление на отпадъците; превенция от наводнения и свлачища; енергийна ефективност; красива и безопасна градска среда.

И през 2013 г. **инструментите на европейското финансиране** направиха възможно изпълнението на планираните мащабни инвестиции в строителството. Изминалата година отбеляза високо активен и повсеместен строителен процес, свързан с реализирането на екологичните проекти в сектор води (ремонтът на ВиК системата) и отпадъци (изграждането на регионалното депо за твърди битови отпадъци).

Многопластовата проблематика на отделните секторни направления наложи **използването на интегриран подход** при решаването на проблемите в инфраструктурата. Успешно координирахме паралелната реализация на публични и частни инвестиции в техническа инфраструктура, съчетахме сложните ремонтни дейности в подземни и надземни съоръжения, финансирани от различни източници, с цел избягване на многократни изкопни дейности и постигане на висока добавена стойност.

4.1 ГРАДОУСТРОЙСТВО

С дейността си през 2013 г. Дирекция Устройство на територията продължи тенденцията по **създаване на съвременни устройствени планове** – основен инструмент за подобряване на инвестиционния климат в общината и предпоставка за създаване на по-добър градоустройствен и архитектурен облик на града. Усилията бяха съсредоточени към по-бързото и качествено административно-техническо обслужване, в условията на изцяло ново и динамично променящо се законодателство.

През 2013 г., предвид икономическата обстановка, не бяха възлагани цялостни планове. Изпълняваха се довършителни процедури по съгласуване със заинтересовани ведомства на **Подобен устройствен план – План за регулация и застрояване /ПУП – ПРЗ/ на кв. Борово - Велчевци** в цифров и графичен вид в мащаб 1:1000 – площ 170 ха.

Процедирани са 158 частични изменения по устройствените планове на територията на града и селата. Броят на преписките е увеличен спрямо предходната година. Част от проектите за изменения за общински имоти са изработени служебно, тъй като са свързани с последващи разпоредителни действия.

Освен с промени в Подробните устройствени планове, от Дирекция Устройство на територията **през 2013 г. са извършени над 3270 технически услуги на граждани**, свързани с процедури по разрешаване на строителството, регистрация на въведените в експлоатация обекти и контрол, издаване на скици и визи за проектиране, удостоверения за обстоятелства и факти, справки на юридически и физически лица по кадастралните, регулационни и застроителни планове на населените места, справки по предвидения начин на застрояване по ПУП, обявяване на проекти на собственици и заинтересувани страни, изпращане на преписки в съда и др. – **общо по 46 вида услуги**. Ежедневно са давани консултации по прилагането на ЗУТ, наредбите към него, ЗС, ЗОС, ЗДС, ЗСПЗЗ и други нормативни уредби в областта на Устройство на територията и собствеността.

През 2013 г. общият брой на извършените услуги е завишен с предходни периоди. Увеличен е броят на услугите, свързани с разрешителния режим за строителство – одобрени проекти и разрешения за строеж, както е увеличен и броят на преписките по издаване на различни по вид удостоверения:

- изчертаване и обработка на скици – копия от кадастралните и регулационни планове на населените места - 913 бр.;
- издаване на необходимите документи за продажба, ипотеки, делби, снабдяване с нотариални актове, отваряне на завещания и др. за недвижими имоти – 274 бр.;
- издаване на удостоверения към Общинска служба Земеделие и гори по чл.13 от ЗСПЗЗ във връзка с възстановяване на земеделски земи в границите на населените места - 7 бр.;
- комплектовани преписки за допълване на кадастрални планове, за изменение на подробните устройствени планове, включително обявяване на заинтересованите собственици, внасяне в общински експертен съвет по устройство на територията, издаване на заповеди за одобряване на

измененията, обявяване за обжалване пред съда, комплектоване на преписки за съда - 268 бр.;

- комплектоване на преписки по параграф 8 от ПЗР на ЗУТ, включително служебно изработване на проектите за изменения на ПУП, обявяване на заинтересованите собственици, издаване на заповеди за одобряване на измененията на ПУП, обявяване за обжалване пред съда, комплектоване на преписки за съда – 64 бр.;
- нанесени, съгласно изискванията влезли в сила изменения на подробните устройствени планове - 143 бр.
- издадени визи за проектиране – 203 бр.;
- съгласувани и одобрени инвестиционни проекти - 223 бр.
- одобрени екзекутивни чертежи – 53 бр.;
- издадени разрешения за строеж – 219 бр.;
- издадени заповеди на главния архитект, във връзка с чл.149, ал.5 от ЗУТ – 56 бр.;
- уведомления за заверени заповедни книги за строежи – 94 бр.;
- регистриране на технически паспорти на сгради – 118;
- извършени проверки на място и издадени удостоверения за въвеждане в експлоатация на строежи – 106 бр.;
- издадени удостоверения за обстоятелства и факти по териториално и селищно устройство – 206 бр.;
- издадени удостоверения за търпимост на сгради – 73 бр.;
- освидетелствани самосрутващи се сгради – 7 бр.;
- издадени удостоверения за нанасяне на новоизградени сгради в действащия кадастрален план по чл.52 от ЗКИР, във връзка с чл. 175 от ЗУТ – 15 бр.;
- издадени удостоверения за степен на завършеност на строеж – 29 бр.
- изготвени констативни актове и протоколи за незаконно строителство – 48 бр.;
- проучване и отговор на молби и жалби на граждани - 231 бр.;
- разгледани жалби за незаконно строителство – 223 бр.;
- Одобрени са инвестиционни проекти и са издадени разрешения за строеж за следните по-големи обекти: Реконструкция на кръстовище – Консултативна поликлиника; Депо за неопасни отпадъци от производството - Изграждане на площадка за временно съхраняване на производствения отпадък – I етап; Интегриран проект за водния цикъл на град Габрово - Реконструкция на пречиствателна станция за отпадъчни води Габрово, подобект 1 Входни съоръжения, механично стъпало и водопонизителна система, подобект 2 Биологично стъпало, подобект 3 Утайково стопанство, подобект 4 Площадкови комуникации; Реконструкция на пречиствателна станция за питейни води Габрово – етап V; Рехабилитация на водоснабдителната и рехабилитация /разширяване/ на канализационната мрежа на гр. Габрово – етап 3; Газоснабдяване на Община Габрово - подобект: Газоразпределителна мрежа на гр. Габрово – етап 2013 – ТТР 24С 2.2013; Благоустрояване на VI-ти участък – ЦГЧ Габрово; Благоустрояване на парк Маркотей с подобекти: Благоустрояване на парк Маркотей; Рехабилитация на спортно игрище в парк Маркотей; Реконструкция на ул. Софроний Врачански, гр. Габрово – ЦГЧ изток; Благоустрояване на зелена площ по ул. Брянска; Рехабилитация на тротоари и зелени площи по ул. Юрий Венелин, бул. Априлов и ул. Райчо Каролев; Спортно хале – зала за акробатика, лека атлетика и бокс, спортен комплекс Христо

Ботев; Газификация на котелно на ПМГ Академик Иван Гюзелев; Газификация на котелно на ЦДГ Перуника – база 1; Газификация на котелно на ЦДГ Перуника – база 2; Газификация на котелно на ДЯ Първи юни; Газификация на котелно на ОУ Христо Ботев; Газификация на котелно на ОУ Неофит Рилски; Технологично обновяване и модернизация на МБАЛ д-р Тота Венкова Габрово за постигане на най-високи стандарти за лечение и диагностика на онкологични заболявания; Реконструкция, газификация и подобряване на енергийната ефективност на съществуващата сграда на хотел Балкан; Преустройство с реконструкция на хижа в семеен хотел, м. Узана, общ. Габрово; Смесена сграда – жилища, гаражи, ателиета, офиси, ул. Аврам Гачев; Преустройство на съществуващ склад в занимателен детски център, ул. Чардафон №1, гр. Габрово; Аварийно възстановяване стабилитета на откоса чрез изграждане на отводнителни съоръжения от км.+6.750 до км. +7.880 в междугарието Царева ливада – Габрово по 42 ЖП линия; Подстанция Габрово 110/20 kV – реконструкция на ОРУ - 110 kV, ул. Орловска, Габрово.

Бяха извършени значителен брой проучвателни и съгласувателни процедури, както и изготвяне на необходимите документи, във връзка с подготвяне и участие на Общината в проекти с външно финансиране, подготовка на търгове за продажба на общински терени, сгради и отстъпено право на строеж върху общински земи, изготвяне на задания за проектиране и др. Служители на дирекцията участваха в работата на различни комисии, свързани с общинската собственост.

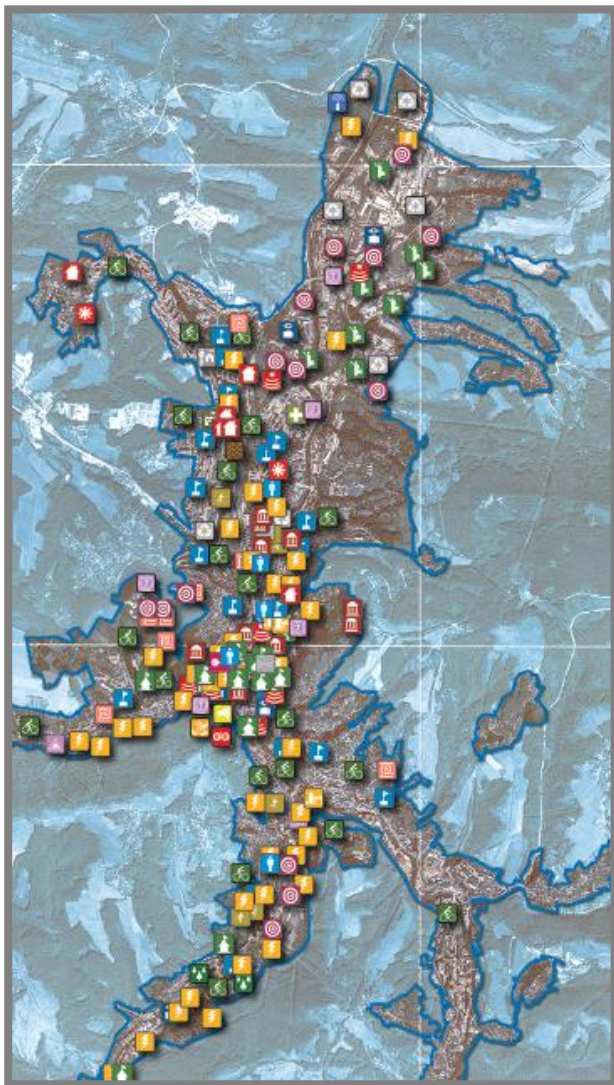
През март, **след обявеното бедствие на територията на общината, служителите на дирекцията извършиха над 350 огледа на пострадали сгради**, направени са предписания за събаряне или ремонт, в зависимост от състоянието им. Във всички комисии участваха служители от дирекцията, във връзка с оценяване на щетите на пострадалите от бедствието покривни конструкции на сградите, за представяне пред Междуправителствена комисия. В целия процес на регистриране, оценяване, предписания за вида на строително-ремонтните работи на пострадалите сгради, дирекция Устройство на територията активно участва и подпомага по-бързото отстраняване на щетите по пострадалите сгради.

През отчетния период са проведени 38 заседания на общински експертен съвет по устройство на територията, в които са:

- разгледани молби за допускане на ПУП – 54 бр.;
- разгледани ПУП и РУП – 197 бр.;
- изготвени оценки за съответствие на инвестиционни проекти – 143 бр.;
- разгледани възражения по преписки – 29 бр.;
- разгледани други искания – 32 бр.

Интегриран план за градско възстановяване и развитие с хоризонт 2020 г.

С финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие, през 2013 г. е изготвен Интегрираният план за градско възстановяване и развитие на гр. Габрово (ИПГВР). Бюджетът на проекта е 465 335,40 лв., от които 23 266,77 лв. – собствен принос на Община Габрово.

С решение № 105 от 20 юни 2013 г. планът е одобрен от Общински съвет – Габрово и е внесен за одобрение от Управляващия орган на оперативната програма. Нанесени са корекции в резултат на становище на Управляващия орган на ОПРР. С писмо от 14 декември 2013 г. е получено положително становище от УО на ОПРР и интегрираният план е внесен за повторно одобрение от ОбС – Габрово. Одобрен е с решение № 280 на ОбС – Габрово от 19 декември 2013 г. Очаква се финално одобрение от Управляващия орган.

Интегрираният план за градско възстановяване и развитие е инструмент, чрез който **ще се осигурят възможности за решаване на важни проблеми в развитието на Габрово.**

Ще се създадат условия за **по-ефективно усвояване на потенциала и предимствата на градската територия**, на общината и на агломерационния ареал като цяло.

В резултат на изготвения целеви и проблемен анализ, направен в процеса на изготвяне на плана, са идентифицирани:

части от градската територия с проблеми, които изискват да бъдат прилагани инструментите на интегрирано развитие и на първо място – на интегрирано планиране; **проблемни градски подсистеми** с предпоставящо значение по отношение постигането на целите на социално-икономическо развитие на града и общината; **възможности за положително въздействие** върху решаването на определени проблеми на развитието на

агломерационния ареал, чрез решаване на проблемите на градски територии и подсистеми. В рамките на ИПГВР са идентифицирани, публично обсъдени и приети от Общински съвет – Габрово три зони за въздействие:

- зона с потенциал за икономическо развитие;
- зона с преобладаващ социален характер;
- зона на публични функции с висока обществена значимост.

4.2.1 ОКОЛНА СРЕДА - СЕКТОР ВОДИ

През 2013 г. водният проект на Габрово навлезе в най-активната си фаза.

Изпълняваха се паралелно петте строителни договора, сключени през втората половина на 2012 г.

От планираните за подмяна 116 км ВиК мрежи в 13 габровски квартала са положени 87,2 км.

Община Габрово успешно **съвмести изпълнението на проекта с други важни благоустройствени мероприятия** на газификацията и на кабелните оператори.

Основните предизвикателства пред изпълнението бяха свързани с проблемите на неизвестните подземни комуникации, необходимостта от изместване на проектни трасета, работа в режим на непрекъснати аварии и течове, в условията на тесни и стръмни участъци.

Стартира подмяна на мрежата по иновативни за Габрово **безизкопни способности** по бул. Столетов.

Завършени са изцяло **новите помпена станция и напорен резервоар** на кв. Стефановци.

След приключване на проектирането започна строителство и доставка на ново технологично оборудване на **двете пречиствателни станции**, след официалната „първа копка“ на обектите.

пречиствателна станция питейни води

пречиствателна станция отпадъчни води

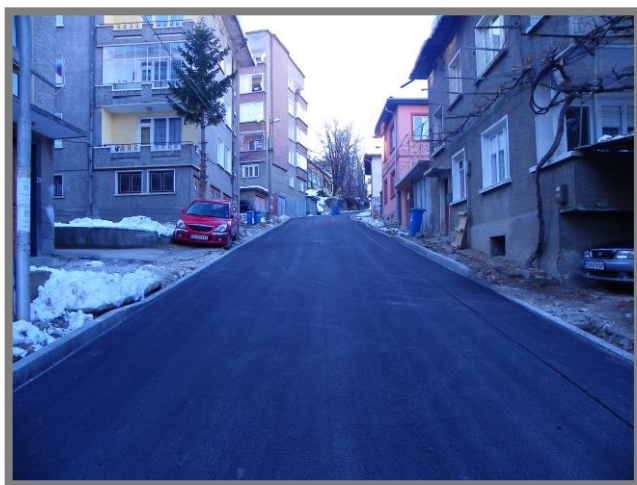
Възстановени са цялостно **настилките на 23 улици:**

ул. Стръмнина

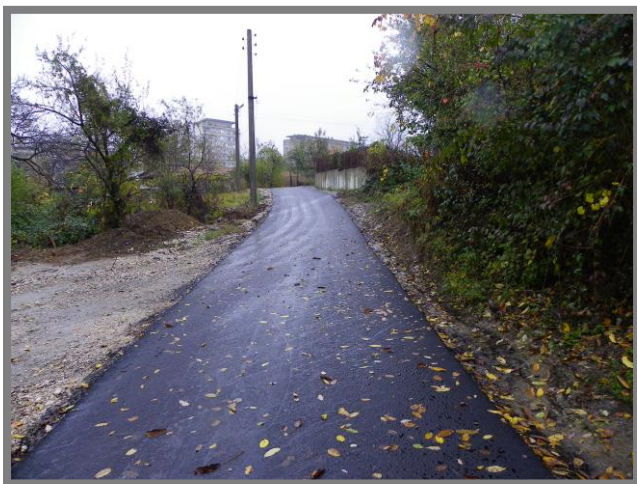
ул. Тодор Бурмов

ул. Ангел Кънчев

ул. Хаджи Димитър

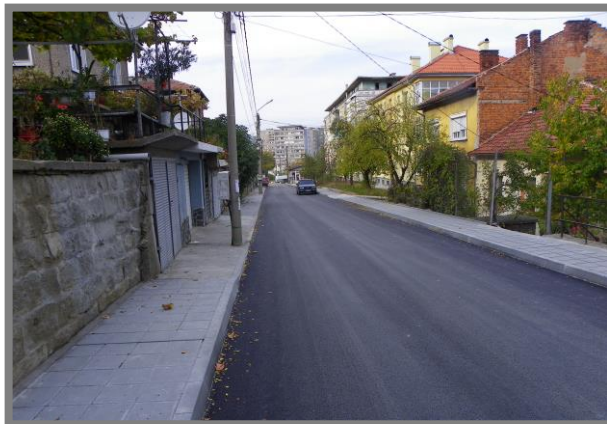
ул. Обзор

ул. Алеко Богориди

ул. Трапезица

ул. Васил Друмев

ул. Василка Бенева

ул. Венера

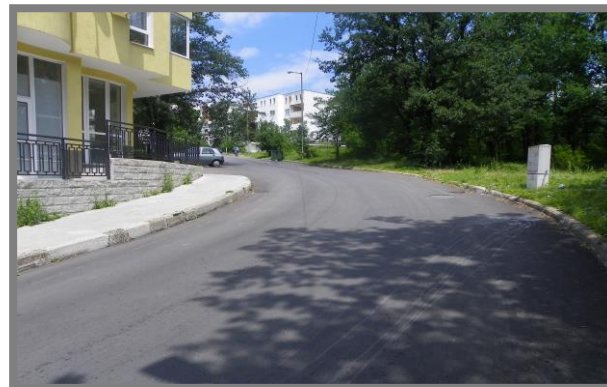
ул. Селимица

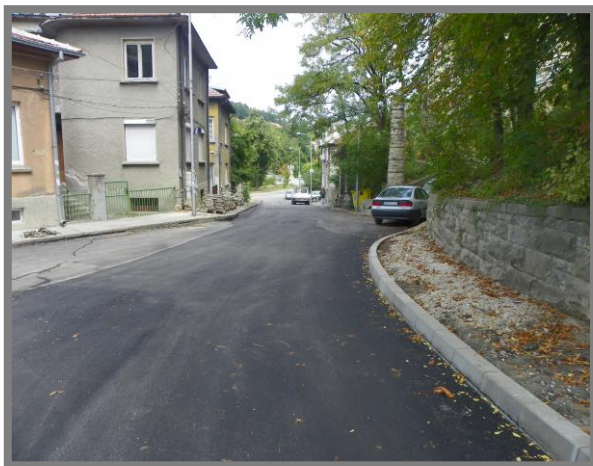
ул. Македония

ул. Брегалница

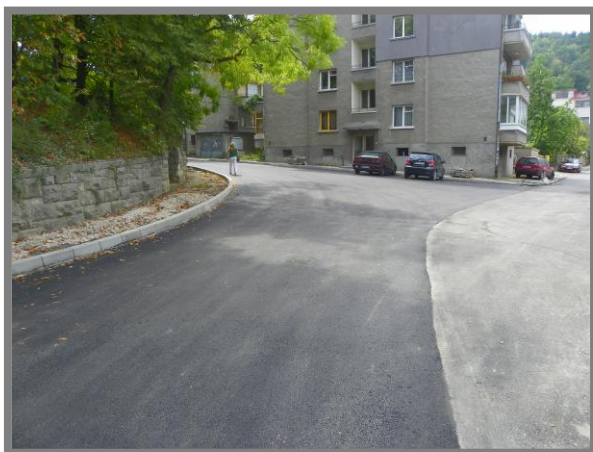
ул. Морава

ул. Драва

ул. Добри Карталов

ул. Лазар Донков

ул. Иван Вазов

ул. Орлово гнездо

ул. Георги Стефанов

ул. Гимназиална

ул. Цанко Церковски

ул. Пенчо Постомпиров

В края на годината Община Габрово **договори и обезпечи кредитно финансиране на допълнителни дейности по цялостно асфалтиране на улици** на стойност близо 4 милиона лева.

През 2013 г. **се разшири обхватът на комуникационната стратегия на проекта** чрез сключване на договори с печатни и електронни медии в града. Ежедневно се подаваше актуална информация за строителния процес – планови и аварийни нарушения във водоподаването, въвеждане на временни организации на движение, новини и други важни акценти. Информацията се публикуваше ежедневно на интернет страниците на проекта и на Община Габрово.

През 2013 г., след съгласуване с Министерство на околната среда и водите, бе разкрита нова проектна дейност с оглед постигане на по-добър интегритет на инвестиционната програма. В рамките на дейността се възложи и изпълни договор за извършване на предпроектни проучвания на **довеждащ водопровод от яз. Христо Смирненски до пречиствателна станция за питейни води**. В резултат бяха подготвени доклади от геодезическо заснемане, хидравлично обследване, технико-икономически анализ с предложение за рехабилитация на старото трасе, както и задание за проектиране и строителство на инвестицията. Предстои съгласуване с Министерство на околната среда и водите за разкриване на нова строителна дейност, в рамките на реализираната бюджетна икономия, в частта реконструкция на пречиствателна станция за питейни води.

В края на 2013 г. Община Габрово **подготви процедури по допълнително възлагане на дейности по строителство на ВиК мрежи** в рамките на реализирана икономия в бюджета на проекта. След съгласуване на процедурите с Агенция по обществени поръчки и Министерство на околната среда и водите ще има възможност за разширяване на обхвата с оглед подмяна на допълнителни ВиК проводи, чието състояние се е влошило критично във времето след изготвяне на първоначалната проекто-сметна документация.

Предвид сложността и мащаба на инвестицията, ключови обекти **не бяха завършени в строителния сезон на 2013 г. и бяха отложени за 2014 г.** Много от участъците останаха само частично възстановени и тепърва ще бъдат напълно завършени.

През 2014 г., паралелно с полагането на оставащите близо 20 км ВиК мрежи, основно ще бъдат **цялостно възстановявани улични и тротоарни настилки**. Това включва създаването на изцяло нов естетически облик на десетки улици в града, в това число и на ключови пътни артерии като бул. Априлов, улици Орловска, Шипка, Любен Каравелов, Николаевска, квартали Баждар, Лъката, Камъка, Трендафил, Стефановци, Златари, Беленци, Радичевец, Йонковото и Лисец. Продължава работата по пълната реконструкция на двете пречиствателни станции, както и ремонтът на четири помпени станции и водоеми.

4.2.2 ОКОЛНА СРЕДА - СЕКТОР ОТПАДЪЦИ

През изминалата година Община Габрово започна **изграждането на ново модерно съоръжение**, в рамките на проект, финансиран по оперативна програма Околна среда, на стойност над 26 млн. лв. То ще замени старото градско сметище и постепенно ще промени начина за събиране на отпадъци в регион Габрово - общините Габрово и Трявна. Целта е до края на 2014 г. старите съдове за смет да отстъпят място на нови. В градовете Габрово и Трявна ще бъдат разположени два типа контейнери - един за всички, подлежащи на рециклиране материали (стъкло, пластмаса, хартия, метал) и втори кафяв – за отпадъците от домакинството (обелки от плодове и зеленчуци, зелена маса от градините, хранителни отпадъци и др). Така отпадъкът от първия контейнер ще бъде отлична суровина за рециклиране, а биоразградимите отпадъци от втория ще се превърнат в качествен почвен подобрител – компост. В селата на двете общини и в по-отдалечените квартали вместо кафяв контейнер са предвидени съдове за домашно компостиране. Получената суровина домакинствата могат да използват за повишаване на почвеното плодородие.

Важна част от изпълнението на проекта са публичните кампании, свързани с **промяна на отношението към отпадъка и осъзнаване на обществения ангажимент** за намаляване на неговото количество, чрез разделно изхвърляне на годните за рециклиране отпадъци и компостиране на биоразградимата суровина.

През 2013 г. са сключени договорите с изпълнители на основните дейности по проекта - договор за строителство с ДЗЗД Екогеодимас; договор за авторски надзор с ХПК България ЕООД; договор за строителен надзор с Рутекс ООД; договори с Евромаркет кнстракшън АД за доставка на 1 бр. комбинирана машина, включваща модули за рязане, пресяване и смесване; 1 бр. машина за обръщане (аериране); 1 бр. машина за загребване (челен товарач); 1 бр. компактор; Дочев инженеринг ЕООД за доставка и монтаж на

видеонаблюдение и оборудване на административната сграда; Бимко ЕООД за доставка и монтаж на 1 бр. кантарна платформа и оборудване (компютър, принтер, софтуер) към нея; 1 бр. пароструйна машина; Компентис Умвелттехнологии ООД за доставка и монтаж на 1 бр. модулна пречиствателна станция за отпадъчни води на принципа на обратна осмоза (комплексна доставка).

Първа копка на новото депо за битови отпадъци, което ще бъде изградено на

територията на съществуващото сметище в село Гръблевци, бе направена на 6 юни 2013 г. Теренът, на който ще се разположи, е с площ 140 декара. Предвидена е реконструкция на клетката за депониране, изграждане на стопански двор, площадка за открито компостиране и за сепариране на отпадъци, мониторингови сондажи, поставяне на ограда и изграждане на зелен пояс. Новото депо ще бъде оборудвано със съоръжение за обезвреждане на депонийния газ,

ще бъдат изградени площадкова и външна ВиК мрежа и електрозахранване, пътища за експлоатация и за контрол.

Новоизграденото депо ще обслужва общините Габрово и Трявна, които създадоха регионално сдружение за управление на отпадъците в съответствие със Закона за устройство на територията. Периодът на експлоатация на съоръжението ще бъде 30 години.

Обявена е обществената поръчка за доставка и монтаж на 1 бр. инсталация за изгаряне на депониен газ. **Завършено е изграждането на площадката за сепариране на отпадъци. Почти завършена е площадката за компостиране.** Тече изграждане на експлоатационните и контролните пътища, както и изкопни работи по клетката за депониране на отпадъци. Почти финализирано е изграждането на външно довеждащо водоснабдяване и електрозахранване на обекта, както и работата по административната сграда, гараж и работилница. Почти завършен е напорният резервоар за водоснабдяване на обекта.

В рамките на дейностите по информация и публичност са изготвени: постоянни обяснителни табели, монтирани на подходящи места в двете общини, членове на Регионално сдружение на общините Габрово и Трявна за управление на отпадъците; брошура и информационни пакети; в процес на финализиране е промоционален филм за проекта. Проведено е публично събитие на 13 септември 2013 г. в Община Трявна.

Екипът по проекта разви екоинициативата **Отпадък с късмет – не отива за смет**, която ще продължи в няколко етапа с различна тематична насоченост.

В рамките на кампанията бяха посетени всички детски градини и училища с цел популяризиране на идеите за разделно събиране на отпадъци и на проекта като цяло. По време на кампанията възпитаниците на детските и учебни заведения се запознаха с

разделното събиране на отпадъци, в специални часове те научиха повече за проекта и превръщането на отпадъка в ресурс. В резултат от кампанията бяха събрани над 5 тона хартия, около 500 кг пластмаса и над 190 кг метални отпадъци.

Дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване, поддържане на чистота (включително и зимно поддържане) и експлоатация на общинското депо за твърди битови отпадъци се изпълняваха от фирма Благоустрояване ЕООД на база договор за обществена поръчка, с период на действие 2009 – 2013 г. Услугата бе извършвана за гр. Габрово и 76 бр. села (Шарани, Малини, Черневци, Кметовци, Трапесковци, Боженци, Камещица, Музга, Гъбене, Михайловци, Смиловци, Райновци, Киевци, Думници, Гайтани, Рязковци, Поповци, Стоевци, Спанци, Враниловци, Армени, Петровци, Лоза, Златевци, Янковци, Милковци, Чавеи, Гледаци, Гиргини, Гарвани, Пейовци, Николчевци, Рачевци, Драгиевци, Новаковци, Гръблевци, Солари, Иванили, Козирог, Влайчевци, Здравковец, Ветрово, Седянковци,

Трънето, Ясени, Източник, Стефаново, Жълтеш, Борики, Банковци, Драгановци, Яворец, Балани, Богданчовци, Фърговци, Генчовци, Стойковци, Борското, Читаковци, Донино, Балиновци, Копчелиите, Орловци, Дебел дял, Зелено дърво, Стомонеци, Лесичарка, Карали, Кметчета, Костенковци, Раховци, Стойчевци, Велковци, Мичковци, Междене, Чарково). Така общият процент на обслужваното население бе около 99%. В останалия 1% необслужвано население попадат жителите на много малки урбанизирани територии със затихващи функции, които са обезлюдени или имат много малък брой постоянни жители. Голяма част от тези територии са недостъпни за сметоизвозните машини поради липса на асфалтови пътища, непроходимост при зимни условия, пресечен терен и практически става невъзможно предоставянето на услугата от икономическа и техническа гледна точка.

През 2013 г. **събирането на битови отпадъци се извършваше в различни видове съдове**, съобразени както с релефните и климатични особености на територията на община Габрово, така и със състоянието на пътната инфраструктура вътре в населените места и между самите тях, със степента и гъстотата на застрояване, в т.ч. с броят на домакинствата, заведенията и учрежденията и потенциалното количество отпадъци, генерирани от тях. Брой и вид на използваните съдове през 2008 г., 2009 г., 2010 г., 2011 г., 2012 г. и 2013 г. в града и селата:

№	населено място	вместимост на съдовете	брой 2008г.	брой 2009г.	брой 2010г.	брой 2011г.	брой 2012г.	Брой 2013г.
1	гр. Габрово	контейнери с обем 4,0 куб.м.	120 бр.	120 бр.	25 бр.	25 бр.	25 бр.	25 бр.
		контейнери с обем 1,1 куб.м.	480 бр.	480 бр.	492 бр.	492 бр.	492 бр.	492 бр.
		контейнери с обем 0,8 куб.м.	175 бр.	175 бр.	-	-	-	-
		каче 110 литра	2564 бр.	2564 бр.	2604 бр.	504 бр.	504 бр.	504 бр.
		каче 140 литра	1915 бр.	1915 бр.	1996 бр.	4096 бр.	4096 бр.	4096 бр.
2	Габровски села	контейнери с обем 0,8 куб.м.	285 бр.	285 бр.	424 бр.	-	-	-
		контейнери с обем 1,1 куб.м.	156 бр.	156 бр.	175 бр.	435 бр.	435 бр.	435 бр.
		каче 140 литра	705 бр.	705 бр.	705 бр.	880 бр.	880 бр.	880 бр.

През 2013 г. честотата на обслужване на различните видове съдове за битови отпадъци бе следната:

за гр. Габрово: контейнери с обем 4 м³ – средно четири пъти седмично (при сигнал за напълване от понеделник до петък); контейнери с обем 1.1 м³ – ежедневно; качета с обем 110 лит. и пластмасови кофи с обем 140 лит. – един път седмично по предварително утвърден график.

за селата: минималната честота на обслужване на съдовете с обем: 1,1 м³ и 140 л. е три пъти месечно през месеците май – октомври; по два пъти месечно през останалите месеци от годината по предварително утвърдени графици. Изключение правят само селата: Черневци, Кметовци, Трапесковци и Боженци, където честотата на обслужване е 6 пъти месечно целогодишно и с. Чарково, при което честотата на обслужване е 4 пъти месечно целогодишно.

Разходи за дейността за 2013 г.:

- за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци от град Габрово – 1 217 977,71 лв.;
- за сметосъбиране и сметоизвозване от габровските села - 149 197,98 лв.;
- за поддръжка на депо и за обработка на отпадъците, постъпващи в него – 45 596,19 лв.;
- за поддържане чистотата на терените за обществено ползване – 721 740,38 лв.;
- за зимно поддържане на основни пътни артерии на територията на град Габрово – 498 018,29 лв.

През 2013 г. на основание чл. 20 от Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни, е изготвен ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА (ГДОС) ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПРЕЗ 2012 г., за които е предоставено **Комплексно Разрешително №157-Н1/2011 г. за изграждане и експлоатация** на: Регионално депо за неопасни отпадъци предназначено за общините Габрово и Трявна, включващо Първи участък.

През 2013 г., на база сключен договор между Община Габрово и Организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки ЕКОБУЛПАК АД – София **са събрани общо 990,91 тона отпадъци от опаковки от съдовете за разделно събиране**, разположени в града, от които след сепариране и компактиране са предадени за рециклиране извън територията на общината общо 219,39 тона отпадъци от опаковки, които са над два пъти повече от предадените за рециклиране през 2012 г. (104,589 тона). Разпределението на предадените за рециклиране отпадъци от опаковки по видове има следното изражение: 104,588 тона - хартиени опаковки; 59,147 тона - пластмасови опаковки, 5,774 тона – метални опаковки и 49,881 тона - стъклени опаковки. За разделно събиране на масово разпространени отпадъци от опаковки на територията на града са определени 316 точки за разполагане на цветни контейнери - 100 бр. зелени контейнери (тип "иглу" - 1.4 м³), предназначени за отпадъците от стъкло и 316 бр. жълти контейнери (тип "бобър" – 1.1 м³) за отпадъците от хартия, пластмаса и метал. Обслужването на жълтите съдове става чрез специализирани автомобили на Благоустрояване ЕООД, а зелените контейнери (тип "иглу") се обслужват от фирма ЗауберМахер, като двете фирми са подизпълнители на база сключени Договори с Екобулпак АД за дейност по разделно събиране и транспортиране на отпадъци от опаковки на територията на община Габрово.

С въведената през 2010 г. система за разделно събиране на портативни и автомобилни негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), генерирани от крайните потребители, се отдели потока от НУБА от битовите отпадъци. На територията на община Габрово са разположени **70 бр. специализирани оранжеви съдове**, от които за отчетната година са събрани общо 1080 кг., излезли от употреба портативни батерии предадени за рециклиране на Екобатери АД, които са два пъти повече от събраните количества за 2012

г. (524 кг. за 2012). Обслужването на съдовете се извършва по предварително определен и оповестен график, с честота два пъти годишно, през месеците юни и ноември.

През 2013 г. на база сключен Договор между Община Габрово и Организацията по оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) ЕЛТЕХРЕСУРС АД - София е събрано и е предадено за рециклиране на Организацията общо 24 020 кг. **излязло от употреба електрическо и електронно оборудване**, като 215 кг. от него са излезли от употреба луминисцентни и други, съдържащи живак, лампи. Събраните количества излязло от употреба електрическо и електронно оборудване през 2013 г. са близо 2,5 пъти повече от тези през 2012 г. (9820 кг.).

4.2.3 ОКОЛНА СРЕДА - ОЗЕЛЕНЯВАНЕ

През 2013 г. за **текущо поддържане на озеленени площи** за широко обществено ползване с прилежащите им алеи в гр. Габрово са изразходвани общо: от 1 януари до 14 юни 2013 г. – 70818.06 лв. от бюджета на Община Габрово, при въведено за първи път през 2010 г. и продължило през 2011 г., 2012 г. и 2013 г. диференцирано месечно заплащане на услугата според вида, обема и степента на сезонна натовареност през топлите и студени месеци от годината. Дейността се извършваше от три фирми /до 14 юни 2013 г./ на база подписано с тях Рамково споразумение и сключени индивидуални Договори:

с БЛАГОУСТРОЯВАНЕ ЕООД – Габрово за текущо поддържане на озеленени площи за широко обществено ползване с прилежащите им алеи и детски площадки на територията на град Габрово през 2012 г., включващо площите между ул. Райчо Каролев и ул. Д-р Н. Василиади в ЦГЧ, в резултат на което са поддържани: 39 дка озеленени площи - II категория (интензивно поддържане), 13,7 дка озеленени площи III категория (със средно поддържане), 3 дка озеленени площи IV категория (частично поддържане), 285 кв.м. цветни фигури с рози, 369,7 кв.м. цветни фигури в т.ч. 213 бр. вази и кашпи, и 60 бр. – висящи цветни кошници и 10 бр. детски площадки;

с ЕКОСТРОЙ-ТРАВНА ООД – гр. Травна за изпълнение на текущо поддържане на озеленени площи за широко обществено ползване с прилежащите им алеи и детски площадки на територията на град Габрово през 2012 г., включващо площите разположени на юг от ул. Райчо Каролев и Горнокрайски мост, в резултат на което са поддържани: 13,7 дка озеленени площи - II категория (интензивно поддържане), 3,3 дка озеленени площи - III категория (със средно поддържане), 3,8 дка озеленени площи IV категория (частично поддържане), 11 кв.м. цветни фигури в т.ч. 20 бр. кашпи, 9 бр. детски площадки;

с ПАРКОВЕ И ОЗЕЛЕНЯВАНЕ ООД - Габрово за изпълнение на текущо поддържане на озеленени площи за широко обществено ползване с прилежащите им алеи и детски площадки на територията на град Габрово през 2012 г., включващо площите разположени на север от ул. Д-р Н.Василиади, мост Освобождение и СОУ Райчо Каролев, в резултат на което са поддържани: 27,5 дка озеленени площи - II категория (интензивно поддържане), 23,2 дка озеленени площи - III категория (средно поддържане), 36,7 дка озеленени площи IV категория (частично поддържане), 44 кв. м цветни фигури с рози, 52 кв.м цветни фигури в т.ч. 32 бр. кашпи, 12 кв.м цветна фигура с храсти и 26 бр. детски площадки.

От 19.06.2013 г. изпълнител на дейността текущо поддържане на озеленени площи за широко обществено ползване с прилежащите им алеи и детски площадки на територията на гр. Габрово за 2013 г. е фирма ГАРТЛАНД ЕООД, гр. Бургас, като стойността на договора е 125 179.20 лв. с ДДС.

Договорът обхваща поддържането на озеленени площи за широко обществено ползване **на територията на целия град**, като към тях спадат II категория (интензивно поддържане) 81,2 дка, III категория (средно поддържане) 40,2 дка, IV категория (частично поддържане) 52.7 дка, 47 бр. детски площадки за косене и поддържане на чистота, зацветяване и поддържане на 530 м² цветни фигури, 329 м² цветни фигури с рози, 213 бр. кашпи и 60 бр. висящи цветни кошници.

Освен поддържането на зелените площи, бе извършено подобряване на почвата, чрез влагане на торф, на площи за озеленяване и цветни фигури с лоши хранителни способности, бе извършено повдигане и просветляване на короните на дърветата по някои

улицы и в парковите пространства, бе извършено оформяне на крайпътна и паркова храстова растителност.

Бяха изпълнени 4 концепции за подобряване на цветния облик на града – две цветни фигури в градинката зад регионална библиотека Априлов – Палаузов, цветна фигура в озеленена площ до SG Express Bank и в градинката на ул. Радецка.

През 2013г. за първи път на територията на община Габрово, беше използван **методът „хидропосев“** за затревяване на неравен терен, с беден на хранителни вещества почвен

субстрат. Методът „хидропосев“ се характеризира с високи проценти на успеваемост при затревяването и представлява разпръскване на смес от разграждащ се органичен мулч,

вода, NPK тор, тревна смеска и свързващи вещества върху терена. Затревяването се извърши на площ от 1,25 дка на ул. Аврам Гачев.

През 2013 г. беше и изпълнено цветното оформление на конструкция – Ладия, дарение от побратимения Мытищи, разположена в зелената площ на ул. Аврам Гачев.

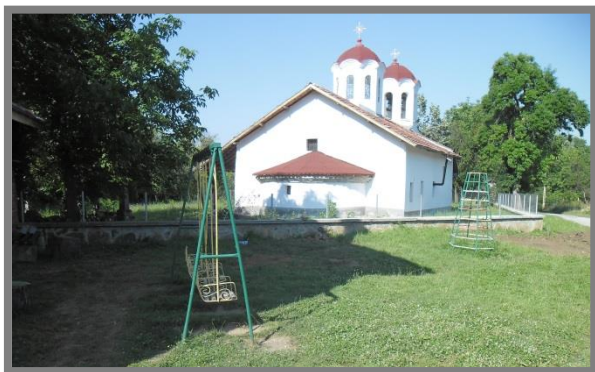
Освен цветна растителност, бяха засадени декоративни храсти и дръвчета.

През 2013 г. Община Габрово кандидатства с 21 проекта за **изграждане на зони за отдих и детски площадки в рамките на кампанията За чиста околна среда и конкурса Обичам природата – И аз участвам**. Два от проектите бяха за територията на гр. Габрово, а останалите 17 – за селата в община Габрово. От общо 1147 проекта на общини и кметства, бяха финансирани 246, като Община Габрово спечели финансиране на следните 5 проекта от Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда:

Ремонтиране и облагородяване на детска площадка на ул. Зелена ливада № 20 в гр. Габрово - проектът е на стойност 9597,35 лв. и включва демонтаж на съществуващи съоръжения, ремонт на настилка от плочи на тревна фуга, направа на пясъчна настилка под съоръженията за игра, полагане на бордюри, доставка и монтаж на пейки с облегалки и кошчета за битови отпадъци, доставка и монтаж на люлка – тип махало, люлка – тип везна, катерушка, къщичка за игра с морски шах и информационна табела, изпълнение на озеленителни дейности.

Възстановяване на цветните петна на парково пространство за широко обществено ползване в централен площад на с. Армените, община Габрово, заедно с детска площадка и спортна зона към него и изграждане на кът за отдих – проектът е на стойност 9599,99 лв. и включва доставка и монтаж на беседка, пейки с облегалки и кошчета за битови отпадъци, ринг, тенис маса, комбинирано детско съоръжение.

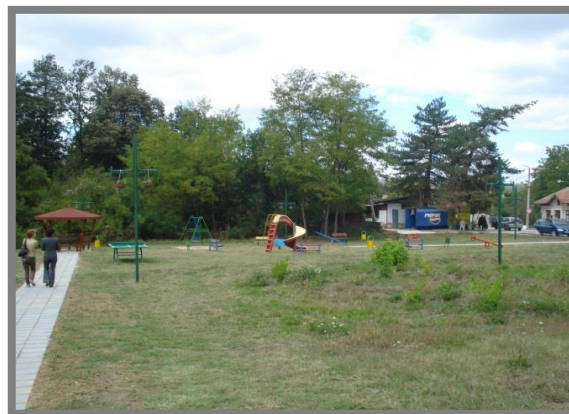
Обичам природата – и аз участвам с. Мичковци – проектът е на стойност 9926,39 лв. и включва изграждане на алейна мрежа, доставка и монтаж на пейки с облегалки и кошчета за битови отпадъци, доставка и монтаж на детско съоръжение люлка – тип махало, засаждане на храстова и цветна растителност.

Изграждане на детска площадка в с. Гергини, община Габрово – проектът е на стойност 6525,59 лв. и включва изграждане на алея от плочи на тревна фуга, доставка и монтаж на пейки с облегалки, кошчета за битови отпадъци, ограда, детски съоръжения – люлки тип махало, везна, клатушка, пързалка и пясъчник със сенник, както и засаждане на жив плет от лигуструм.

Изграждане на зона за отдых на терен, находящ се в близост до центъра на с. Враниловци, община Габрово – проектът е на стойност 8134,79 лв. и включва изграждане на алейна мрежа, доставка и монтаж на беседка, пейки с облегалки и кошчета за битови отпадъци, детски съоръжения – люлки – тип везна и клатушка и тенис маса, поставяне на висящи цветни кошници и засаждането им с теменужки.

През 2013 г. са извършени общо **109 ремонтни дейности на съоръжения и паркови елементи на 49 детски площадки** на стойност 7 095 лв.

През 2013 г. бяха извършени **4 пръскания против инсекти** на общо 56,4 дка площи за широко обществено ползване, дворове на детски заведения и училища на стойност 2707,20 лв.

Извършени са **две дератизационни обработки** на депото за твърди битови отпадъци в землището на с. Гръблевци, на 70 бр. канализационни шахти и две обработки по дезинфекция на пясъчници и съоръжения за игра на открито в 49 детски площадки.

4.2.4 ОКОЛНА СРЕДА - ЕКОЛОГИЧНИ ИНИЦИАТИВИ

През 2013 г. за пореден път Габрово се включи в инициативата **Часът на Земята** на международната природозащитна организация WWF, която в България се проведе под мотото Аз правя, ти действаш. В нея взеха участие над 103 града, които заедно на 23 март 2012 г., от 20:30 до 21:30 часа изключиха осветлението на редица емблематични сгради и ведомства. Община Габрово се включи в инициативата, като беше изключено декоративното

осветление на 4 емблематични сгради за близо 40 часа.

В периода 30 март – 13 април, под мотото **Да направим Габрово отново чисто и зелено**, бе проведена кампания за пролетно почистване. Началото на кампанията постави общинска администрация, като служителите почистиха три замърсени терена – зелена площ на ул. Стефан Караджа след кръстовището с бул. Могильов, горичката на ул. Младост и стълбите от ул. Петър Михов към Търговска база. В кампанията

се включиха 26 училища, детски градини и ясли, 18 институции и близо 1000 души – граждани на Габрово. В кампанията взеха участие и няколко фирми, подпомагайки транспортирането на отпадъците до депо. За целите на пролетното почистване беше разработена ГИС-базирана карта, на която бяха маркирани всички терени, които бяха почистени, както от граждани, така и от институциите. По време на кампанията бяха събрани и извозени до общинското депо в с. Гръблевци близо 36 т. битови отпадъци.

За втора поредна година Община Габрово се включи в кампанията **Да изчистим България за един ден**, като съвмести пролетното почистване и инициативата на bTV Медиа Груп на 20 април 2013 г.

Така общият брой на включилите се в двете кампании стана 2270 души, 25 фирми и ведомства, 26 училища, 6 неправителствени организации и бяха събрани общо 63.3 т. битови отпадъци.

Проведе се кампания **Да възстановим зелената система на Габрово**, насочена към възстановяване на зеления облик на Община Габрово. Голям брой дървета бяха повалени вследствие на ураганните ветрове на 14.03.2013 г. и голям брой жители на Габрово, фирми и организации проявиха желание да подпомогнат възстановяването на зелената система на града. Бяха дарени фиданки от вида явор от габровеца Никола Рахнев, които

бяха предоставени на всички желаещи граждани, училища, детски градини и ясли, фирми и институции, за да бъдат засадени в околблоковите пространства, в дворовете на учебните заведения, институции и фирми, както и на места за широко обществено ползване. Заедно с фиданките бяха раздавани и указания за засаждането им и информация за вида явор. Над 300 фиданки бяха засадени на територията на общината.

Ротари клуб Габрово прояви инициатива да засади декоративна дървесна растителност, на мястото на повалени дървета, в градинката зад Регионална библиотека Априлов - Палаузов.

Сдужение Мечти и отбори – България и деца от Дома за деца, лишени от родителски грижи – Габрово, засадиха 20 борчета в местността „Узана“.

Третото издание на **Екобазар**, посветен на Деня на Земята, се проведе на 22 април 2013 г. На Екобазара всеки можеше да открие разнородни екологични продукти - ръчно приготвен домашен хляб, сапун и други козметични продукти, съдържащи в себе си редица лековити билки, пчелен мед, напитки, хранителни добавки и козметика, направени от екологични

продукти. За да ни покажат, че отпадъкът е провал на въображението, специалистите и потребителите на Дневен център за възрастни хора с увреждания – Габрово бяха сътворили редица полезни и красиви предмети за дома от вече непотребни вещи и природни материали. Цветното настроение беше създадено от пролетните букети на цветарски магазин Блум.

За трета поредна година се проведе **Узана Поляна Фест**. В дните от 12 до 14 юли на Узанската поляна близо 3000 души и 90 участници имаха възможност да обменят идеи и добри практики относно опазването на околната среда и природосъобразния начин на живот. Темата на фестивала беше Екологична интелигентност, а

целта – да се стимулира интелигентното отношение към ресурсите на страната ни в контекста на световните предизвикателства пред човечеството. Програмата на фестивала даваше изключително разнообразие на посетителите – от медитация под звука на ударни инструменти, изработка на играчки от децата, ползвайки подръчни материали, ревю на дрехи, направени от отпадъци и рециклирани материали, арт ателиета за малки и големи, Дао йога, практики на дервишите, демонстрационен кошер за наблюдение на движението и поведението на пчелите, масово замесване на тесто и много други. За настроението на посетителите се погрижиха Рафи, групите Остава, Bom Bok Orchestra, Оратница и Echoo – Balkan Samba.

За първа година bTV Медиа Груп организира кампанията **Да изчистим Стара планина**, като Община Габрово се включи във втория ден от нейното провеждане. Кампанията беше съчетана със станалия традиционен Узана Поляна Фест. Изпълнители от Гласът на България създадоха приятно настроение и приканиха посетителите на феста да се включат в почистването, за да не допуснем замърсяването на Узанската поляна с битовите отпадъци, генерирани от самите нас. Равносметката след почистването беше 250 раздадени

чувала, 400 бр. ръкавици, почистена площ близо 3000 м², и събран боклук от трите дена – близо 15 м³. След почистването беше разиграна томбола с награди – тениски с всички включили се в кампанията.

От 16 до 22 септември 2013 г. се проведе **Европейска седмица на Мобилността**, която започна със състезанието „Крачка по крачка“. В него взеха участие 110 деца от 12 габровски училища, на които им бяха раздадени крачкомери, за да измерят броя извървени крачки за 5 дена. На 19 септември се проведе инициативата Придвижвай се разумно, в рамките на която бе организиран временен полигон за обучение на деца по пътна безопасност.

На 20 септември на площад Възраждане представители на автомобилни марки, електрически скутери и велосипеди предоставиха възможността на посетителите да се запознаят и да пробват лично **иновативните методи за придвижване**. Същия ден завърши състезанието „Крачка по крачка“ и бяха наградени първите пет деца с най-голям брой извървени крачки, а също така бяха раздадени и 4 специални награди.

На 21 и 22 септември, курортен комплекс Узана бе домакин на **Национална еко инициатива Узана 2013**. Събитието имаше за цел да популяризира мерките за устойчив транспорт и здравословен начин на живот чрез провеждане на детски футболен турнир и велосъстезание.

За първа година Габрово се включи в инициативата на Соса-Cola **Моят зелен град**, заедно с още 18 града на територията на България. На 28 септември екип на Соса-Cola заедно със служители от общинска администрация и граждани почистиха района около крепостта Градище и екоптеката към погледната площадка в местността от битови отпадъци. Бяха

събрани близо 2 кубика отпадъци, което е показателно за повишаване на екологичната отговорност на посетителите на местността.

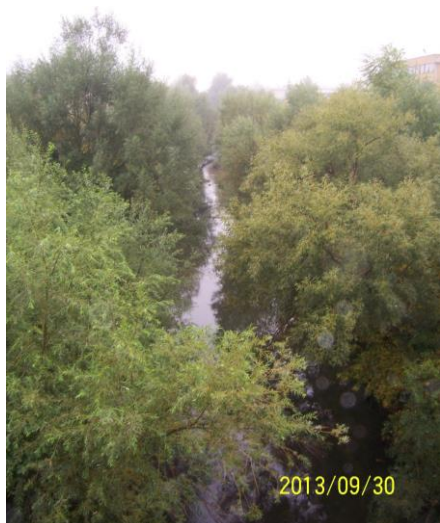
През 2012 г. бе разработен проект: „Дисперсионна моделна оценка на приноса на всеки един от отделните сектори/източници на емисии към нивата на ФПЧ10 /фини прахови частици – 10 микрона/ в атмосферния въздух на територията на гр. Габрово и формулиране на система от мерки за изпълнение (в зависимост от резултатите на моделната оценка) в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план за периода от 2012 г. до 2015 г. Мерките целят достигане и/или задържане нивата на ФПЧ10 до законно установените норми приети в страната.

През 2013 г. са изпълнени общо 36 мерки за намаляване на емисиите от битовия и обществен сектор, отопляващ се с твърдо или течено гориво; намаляване на емисиите от транспорта; намаляване на праховите емисии от уличните платна и откритите площи; намаляване на емисиите в резултат на провеждане на строително-ремонтна дейност.

4.2.5 ОКОЛНА СРЕДА - ПОЧИСТВАНЕ НА РЕЧНИ КОРИТА

Осигурена е **проводимостта на речните легла чрез почистване от дървета и храсти и изгребване на наноси** от участъци на реки, преминаващи през територията на гр. Габрово, с цел превенция на риска от наводнения по 7 обособени позиции – р. Янтра, Паничарка и Синкевица, на обща стойност – 213 704 лв., в т.ч.:

Участък от р. Янтра около мост ул. Лазурна, посока север и юг; L =800 м; цена - 34 160 лв.

Участък от р. Янтра от Трудовашки мост до ЖП мост и от ЖП мост до началото на Рекорд АД; L=900 м; цена - 26 098 лв.

Участък от р. Янтра от мост РЗИ до товарен портал на КДН; Договор № 580-ИЕ-13 от 09.10.2013 г.; L=1670м; цена - 32 952 лв.

Участък от р. Янтра от мост товарен портал з-д КДН до мост кв. Бичкия; L=1000 м; цена - 67 026 лв.

Участък от р. Янтра от мост Орел (до цех Рачо ковача, кв. Болта) и кв. Ябълка - ул. Минковото; L=400 м; цена - 7 568 лв.

Участък от р. Паничарка - Мост под ул. Здравна, мост ДКЦ-1 и мост с/у ВиК; L=1000 м;
цена - 22 626 лв.

Участък от р. Синкевица - Деро комплекс Синкевица - вток, ул. Граничар - пасарелка,
около мостове на ул. Н. Войновски 105, до спирка Хлебозавод, до цех Конто Н и ул.
Синкевица, L=1000 м; цена - 23 564 лв.

4.2.6 КОМПЛЕКСНО БЛАГОУСТРОЯВАНЕ НА ГРАДСКАТА СРЕДА

И през 2013 г. Община Габрово продължи с благоустроителните дейности по подобряване на градската среда, след като на 20 май 2013 г. сключи договор за безвъзмездно финансиране на **Интегриран проект за изграждане на привлекателна, достъпна и зелена градска среда на град Габрово.**

Проектът включва следните обекти:

Реконструкция на кръстовище Консултативна поликлиника гр. Габрово с избран изпълнител и сключен договор през 2013 г. ДЗЗД Градска среда-Пътстрой; общата стойност на строителството е 1 199 533, 44 лв. с ДДС, а срокът за изпълнение – 354 календарни дни. По проекта предстои да бъде изградено кръгово кръстовище до Консултативна поликлиника, което ще обхване улиците Емануил Манолов, Брянска и Стефан Караджа. Ще се оформи красива зелена зона от поликлиниката до хотел Балкан. Община Габрово е включила допълнителен обект Благоустройство зелена площ ул. Брянска, гр. Габрово към основен обект Реконструкция на кръстовище – Консултативна поликлиника гр. Габрово поради териториалната им и функционална свързаност.

Реконструкция на улица Софроний Врачански гр. Габрово, ЦГЧ-Изток и Благоустройство на VI участък-ЦГЧ, Габрово с избран изпълнител и сключен договор през 2013 г. ДЗЗД Лимк; стойността на строително-монтажните работи е 3 184 226, 27 лв. с ДДС, а срокът за реализация е 359 календарни дни.

През месец ноември 2013 г. стартираха строително-монтажни работи по ул. Софроний Врачански. Частично са изпълнени подземните комуникации, които обхващат отводнителни канали по улици Контантин Иречек и Петко Каравелов.

Реконструкция включва и улиците Цанко Дюстабанов, Стара планина, Първи май, Константин Иречек, Петко Каравелов и Янтра. Ще бъде изградена подпорна стена в участъка между мост Игото и Баев мост с конзолни наддавания за автомобилно и пешеходно движение по крайречната улица Софроний Врачански. Там ще има нови паркоместа, детска площадка и места за отдих.

Предстои благоустройство и на квартал Шести участък. Там е планирана подмяна на калдъръма, разполагане на улично осветление, оформяне на

зелени площи, рехабилитация на зони за игра.

Благоустрояване на парк Маркотей – гр. Габрово с избран изпълнител през 2013 г. дружество Екса АД. Стойността на всички дейности 1 965 404, 86 лв. с ДДС, а срокът за изпълнение е 360 календарни дни.

Договорът все още не е сключен, поради наличие на процедури за обжалване.

Парк Маркотей, в който не са вложени инвестиции повече от 20 години, ще бъде изцяло осъвременен и реконструиран, за да се превърне в атрактивно място за отдих и забавления.

4.2.7 ПРОГРАМА ЗА БЛАГОУСТРОЙСТВЕНИ МЕРОПРИЯТИЯ С ПУБЛИЧНО-ЧАСТНИ ПАРТНЬОРСТВА

Програмата на Община Габрово за **благоустройствени мероприятия върху обекти – общинска собственост по реда на публично-частни партньорства** е насочена основно към реализация на дейности по благоустрояване, озеленяване и поддържане на вътрешно-квартални, околблокови, алейни пространства и подходи към отделни имоти на територията на Община Габрово на терени - общинска собственост, с активно участието на граждани с цел подобряване на средата за обитаване, както и в опазване на изграденото с тяхно участие. Кампанията се провежда под мотото Да превърнем сивото в зелено.

За одобрените 13 предложения за благоустройствени мероприятия бяха подписани споразумения за финансиране между Община Габрово и гражданите, като впоследствие бяха реализирани 9 обекта на обща стойност 8 520 лв.

В резултат на кампанията Да превърнем сивото в зелено бяха извършени ремонти и изграждане на тротоарни настилки, оформяне на цветни градинки, включително засаждане на декоративни храсти и растения, и изграждане на площадки с обособени зони за отдих. Община Габрово осигури доставката на всички материали на стойност 6 135 лв. за изпълнение на обектите, а гражданите участваха с доброволен труд, на стойност 2 386 лв. /не по-малко от 25 % от стойността на обектите/.

По програмата за благоустройствени мероприятия по реда на публично-частни партньорства са изпълнени следните обекти:

Обект: Направа на настилка, оформяне на терена и кът за отдих около съществуващ геран - кв. Йовчовци

В този отдалечен от града квартал с безвъзмезден труд жителите превърнаха едно тясно пространство, с неособено благоприятна конфигурация и наклон, в красив кът за отдих. Около стария геран бе направена настилка от плочи, оформление на ската и бе обособена малка цветна градина. Община Габрово осигури материалите на стойност 320 лв.

Обект: Изграждане на беседка, кът за отдих и две градинки – бул. Априлов № 39-№41

Като пример за ползотворно и резултатно партньорство между Община Габрово и местната общност е обновеното междублоково пространство на бул. Априлов между № 39 и № 41. При добра организация и с активно участие на живущите, теренът до подпорната стена на р. Янтра бе почистен от прорасналата растителност и отпадъци, насипан и подравнен с почвен слой.

На изградената площадка бе монтирана дървена беседка, а около нея направена градинка с декоративни растения. В близост до входа на жилищния блок бе обособен друг кът за отдих с площадка и пейки, заобиколени с цветна градинка.

Машинната обработка на предоставения дървен материал, сглобяването и монтажа на беседката и пейките, както и изграждането на площадките и градинките бе извършено изцяло по идея и с безвъзмездния труд от живущите на бул. Априлов № 41. а Община Габрово осигури финансирането на вложените в проекта материали на стойност 1518 лв.

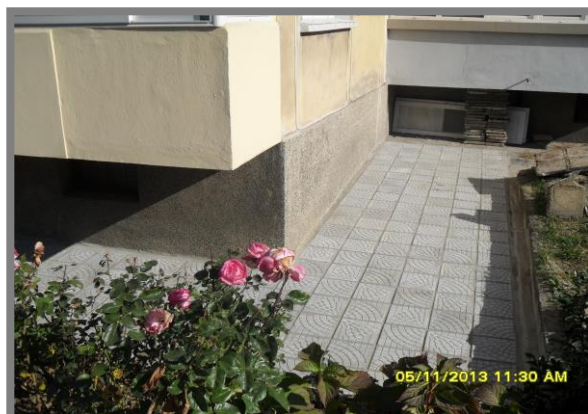
Обект: Оформяне на кът за отдих - Насипване и подравняване на терена, засаждане на декоративни храсти и поставяне на 2 бр. пейки – ул. Генерал Никола Рязков №1 вх. Д

С голям ентузиазъм живеещите на ул. Генерал Никола Рязков №1 вх. Д в кв. Трендафила-2 облагородиха междублоковото пространство, като полагат постоянни усилия за подобряване облика на района.

Община Габрово осигури земна маса за насипване и подравняване на терена, бетонови градински плочи за направа на площадките и алеите, 2 бр. пейки и посадъчен материал за озеленяване и др. на стойност 597 лева. Оформен бе кът за оддиx и социални контакти за възрастните, а за децата бе изградена импровизирана площадка за игри.

Обект: Подмяна на тротоарна настилка и ремонт на подход – ул. Стърмнина №11 ЖСК Васил Левски

Извършена бе цялостна подмяна на амортизираната и увредена стара тротоарната настилка около жилишната кооперация и бе извършен основен ремонт на подхода - връзката с ул. Стърмнина. Община Габрово предостави материали: тротоарни плочки и пясък - на обща стойност 975 лева. Теренът е почистен, оформените цветни градини са добре поддържани. С усилията на живущите бе създадена изключително приятна обща визия на околното пространство.

Обект: Почистване, подравняване и оформяне на градинката, засаждане на растения и поставяне на пейки и кошче – ул. Драва и ул. Тимок – ИМКА

В инициативата на Община Габрово Да превърнем сивото в зелено активно се включи екипът на ИМКА и група от 15 доброволци - младежи на възраст 13-18 години към център за обществена подкрепа.

На терена зад сградата на ИМКА периодично в рамките на лятната си ваканция доброволческата група, с безвъзмездното съдействие на ВиК

ООД - Габрово, осигурило механизация и транспорт, извършиха почистване, изваждане на коренища, насипване с почвен слой и подравняване. С осигурените от Община Габрово пейки, плочи за алеите и посадъчен материал на обща стойност 920 лв. се оформи едно красиво кътче. Идеята на доброволческата група към ИМКА Габрово е в бъдеще да продължат със изграждане на нови декоративни елементи и цветни лехи.

Обект: Почистване на терена, насипване с фракция и направа на тротоарна настилка – ул. Бачо Киро №11 и №20

преди

след

По програмата за реализация на благоустройствени мероприятия върху обекти – общинска собственост по реда на публично-частни партньорства в крайния участък на ул. Бачо Киро са изпълнени тротоарни настилки двустранно на пътното платно. Община Габрово предостави всички необходими материали: тротоарни плочки, бордюри, пясък, чакъл, цимент и др. на обща стойност 845 лв. В края на улицата съществуващия стръмен скат бе почистен от наноси и прораствала растителност, ограничен бе с бордюри и са засяти декоративни храсти за оформяне на жив плет с цел укрепване на терена. Изпълнените тротоарни настилки и парапет осигуряват оптимални условия за движение на пешеходците.

Благодарение на кампанията на Община Габрово „Да превърнем сивото в зелено“ са изпълнени и благоустройствени мероприятия за облагородяване на междублоковите пространства **на ул. Хризантема №11 и ул. Моравя №2.**

Макар и малки, изградените обекти по реда и условията на програмата за публично-частни партньорства са една добра поредна стъпка в ползотворно сътрудничество между Община Габрово и местното население.

4.2.8 ГАЗИФИКАЦИЯ

В края на 2013 г. общинските обекти, преустроени от течно гориво нафта на природен газ са общо 13 . В това число 6 детски градини – ЦДГ Мечо Пух, ЦДГ Мики Маус, ЦДГ Радост база 1 и база 2, ЦДГ Перуника база 1 и база 2; 5 училища – ОУ Св.Св.Кирил и Методий, ОУ Христо Ботев, ОУ Неофит Рилски, НУ Васил Левски и ПМГ Акад.Иван Гюзелев; 1 детска ясла – Първи юни и Административната сграда на Община Габрово.

Общият обем на видовете работи обхваща изграждане на газови линии за захранване на съществуващите в някои от обектите комбинирани газо-нафтови горелки и към доставени нови горелки комплект с отсекателно табло; площадкови газопроводи; системи за сигурност, включващи аварийно осветление, аварийна вентилация, предупредителна система за загазяване и табло за управление, вкл. всички пусково-наладъчни работи и режимно-технологични настройки на горивния процес и системите за сигурност, необходими за въвеждане на обектите в експлоатация и предаване на контролните органи. За някои обекти бяха доставени и нови отоплителни котли. В ОУ

Св.Св. Кирил и Методий беше изградено и ново помещение за котелно, отговарящо на изискванията за противопожарна безопасност.

Изпълнението във всички обекти беше възложено на инженеринг, включващ инвестиционно проектиране и строително-монтажни работи. Средствата по газификацията на училищата бяха осигурени от техните делигирани бюджети по схема на разплащане за период от 5 години. Същите възлизат на 250 788 лв.

Газифицирането на останалите обекти е със средства, заложи в Инвестиционната програма на Община Габрово. През 2013 г. са изплатени общо 137 720 лв. Пълният размер на инвестицията е 177 394 лв., като разликата ще бъде разплатена през 2014 г. с предвидени за това средства в Инвестиционната програма за 2014 г.

4.2.9 РЕМОНТ НА УЛИЧНА МРЕЖА

Изграждането, ремонта и текущата поддръжка на уличната мрежа се финансират от Община Габрово. Уличната мрежа на територията на общината е 470 км, от които 189 км в града и 281 км в селата. **През 2013 г. започна възстановяването на улични настилки в участъци, обхванати от Интегриран проект за водния цикъл на гр. Габрово,** чрез съвместно финансиране от проекта и Община Габрово. За 2013 г. са цялостно възстановени настилките на 23 улици от обхвата на проекта. Тези дейности ще продължат и през 2014 г.

Значителна част от уличните и тротоарните настилки в града все още не отговарят на желанията на гражданите и на стандартите за безопасност и качество, все още има и неизградени улици. Някои улици в кварталите са без износващ пласт и без тротоарни настилки. Всяка година общината работи на различни приоритетни обекти, с оглед натовареност, възможност за обслужване на сметосъбираща и снегочистваща техника, общински транспорт, население и др. В голяма част от кварталите на града липсва канализация или е силно компрометирана. Нерешено е отводняването в много от високите части на кварталите на града. Нужни са много финансови средства, които надхвърлят годишните бюджетни възможности. Поради реализирането на Интегрирания проект за водния цикъл на гр. Габрово и предвидената в него подмяна на ВиК мрежата на голяма част от улиците на града, не беше оправдано да се извършват текущи ремонти на включените в проекта участъци. В същото време, всекидневната нужда от сигурност и грижа за гражданите, определи необходимостта от предприемане на макар и временни мерки за подобряване на условията. Улиците в селата също са много компрометирани, някои от тях без износващ пласт, има и неизградени такива. Приоритетно се работи по най-лошите участъци, като се насипват и изкърпват съществуващите настилки.

Изпълненият текущ ремонт на улици в града през 2013 г. възлиза на обща стойност 105 800 лв., в т. ч. 27 000 лв. за поддържане на улици, съвпадащи с републиканската пътна мрежа - ремонтът обхваща различни участъци в града, на база предварителен анализ и степенуване на нуждите – основно преасфалтиране и изкърпване на улици и тротоарни настилки. Положени са 419,66 тона асфалтова смес, като са асфалтирани и преасфалтирани общо 3 398,33 кв.м от уличната мрежа (цялостното асфалтиране на улици Житарска и Панорамна, изкърпване на големи участъци от ул. Козешица, ул. Чардафон, ул. Н. Войновски, ул. Факел, ул. Осми март, ул. Орел).

Бяха изкърпени общо 650 кв. м. участъци от ул. Н. Войновски, ул. Студентска, ул. А. Константинов, ул. Емануил Манолов, бул. Ген. Держински.

Новоизградени и ремонтирани са тротоарни настилки – 349 кв. м - основно в района на ул. Бенковска , на ул. Н. Войновски.

Тротоари ул. Бенковска

Положени са 482 м пътни ивици и бордюри /в т. ч. 209 м градински бордюр/, за направа на трошенокаменна основа са вложени общо 251 м³ трошен камък. Повдигнати и укрепени са 8 ревизионни и дъждоприемни шахти, предимно по главните улици на града.

Текущ ремонт общински пътища на обща стойност 13 000 лв. включва: изграждане и възстановяване на отводнителни канавки, уширение, насипване, подравняване и уплътняване, на пътен участък от с. Потока до с. Езерото; цялостно асфалтиране и изкърпване на разрушени участъци от пътя за м. Рътлината в с. Дебел дял.

Общинската пътна мрежа /ОПМ/ е 289 км. Изграждането, ремонта и поддръжката ѝ се извършват от Община Габрово със средства на републиканския бюджет (като целева субсидия). В последните няколко години поетапно беше подобро състоянието на общинската пътна мрежа. През 2013 г. продължи поетапното подобряване на общинската пътна мрежа, на база анализ на състоянието и обслужваното население. Основните видове дейности бяха: изсичане на растителност, почистване и ремонт на водоотвеждащи съоръжения, оформяне на канавки, преснемане на банкети, подсилване на пътната основа и уширяване на пътното платно, изкърпване и цялостно преасфалтиране на настилки в различни копрометирани участъци.

Ремонт на общинска пътна мрежа с целева субсидия - на обща стойност 658 100 лв.

Извършени са ремонти на участъци от 15 общински пътища групирани в 10 обособени позиции:

1. GAB 2026 / I-5 / Габрово – Борики – Източник / GAB 3036 - 120 000 лв.

Цялостно асфалтирани участъци от пътя Борики-Източник

2. GAB 3017 / II- 44, Севлиево – Габрово / Поповци – Гайтаните – Думници – Рязковци / III-4402 - 90 000 лв.

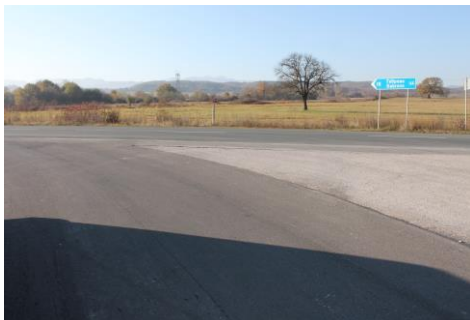

Ремонт и обезопасяване на мостово съоръжение на общински път, между селата Поповци и Гайтаните

*Цялостно асфалтиран участък
от пътя между селата Поповци и*

3. GAB 3007 / II- 44, Яворец – Габрово / Яворец – граница общ. (Габрово – Севлиево) - III-4401 - 60 000 лв.

*Асфалтиран участък от
пътя на границата с РПМ*

GAB 1005 / II- 44, Севлиево – Габрово / - Яворец - GAB 3007 - 40 000 лв.

Цялостно асфалтирани участъци от пътя в с. Яворец

4. GAB 1032 / III-5006, Габрово - Стомонеците/ – кв. Недевци – кв. Лютаци – яз. Стена Хр. Смирненски - 50 000 лв.

GAB 3074 / GAB 1032, Габрово, кв. Хаджицонев мост – кв. Лютаците /- Руйчевци - 10 000 лв.

5. GAB 3088 / I-5, Габрово – кв. Болтата / - кв. Бакойци - 60 000 лв.

6. GAB 3039/GAB 3038, Богданчовци–Фърговци/Баланите–Костадините- 60 000 лв.

Асфалтирани участъци от пътя – с. Баланите и с. Костадините

7. GAB 2022 / III-4404 – Габрово – Дебел дял / Трънито – Бойновци - 40 000 лв.

8. GAB 3004 / GAB 2003, Шипшените – Здравковец -/ - Живко – Влайчевци / GAB 2003 - 30 000 лв.

Асфалтирани цели участъци от пътя

GAB 3002 / GAB 2001, Банковци – Иванили / Гръблевци – Ветрово – Свинарски дол - 30 000 лв.

Асфалтирани цели участъци от пътя - Свинарски дол

9. GAB 3072 / III-4402, Гъбене – Враниловци / - Борското- 20 000 лв.

Асфалтиран участък от пътя за Борското

GAB 3092/ III-4402, Гъбене – Враниловци / - Смиловци - 20 000 лв.

Асфалтирани изцяло участъци на пътя за с.Смиловци

10. GAB 3062 / GAB 3030, Габрово – Мичковци / - Джумриите - 15 000 лв.

Укрепване и обезопасяване на участък от I за с. Джумриите

GAB 3061 / GAB 3030, Габрово – Мичковци / Мичковци – Старилковци – Узуните / GAB 3034 / - 13 100 лв.

Ремонт на мостово съоръжение на общински път между селата Старилковци и Узуните, асфалтиран участък от кръстовище

По общинската пътна мрежа са изпълнени общо 38 276 кв. м асфалтови настилки; почистени са 6 629 м канавки, оформени са 12 776 кв. м банкети, изсечени са 15347 кв.м храсти (За сравнение през 2012 г.са изпълнени общо 33 559 кв. м асфалтови настилки; почистени са 3 497 м канавки, оформени са 17 956 м банкети.) Укрепени бяха и мостови съоръжения на пътя с. Поповци - с. Гайтани и на пътя с. Мичковци - с. Узуните.

Ремонт път III-5006 Габрово – Узана – Реконструкция бул. 3-ти март, съвместно финансиране с АПИ, преходен и за 2014 г. /СМР за Общината за 2013 г. / - 290 482 лв.

През 2013 г. за извършването на **дейностите по безопасност на движението** са изразходвани 67 287,25 лв., разпределени както следва:

- Текущо поддържане на светофари, часовници и фонтан - 27 208 лв.
- Текущо поддържане на съществуваща вертикална пътна сигнализация и предпазни съоръжения - 25 118 лв.
- Положена хоризонтална пътна маркировка – 2 690,07 лв., в т.ч. напречна маркировка /пеш. пътеки, стоп линии, площи забранени за движение/ без перли – 671.57 м²
- На бул. Могилъов, съгласно Наредбата за условията за изграждане или монтиране върху платното за движение на изкуствени неравности и други средства за ограничаване на скоростта за движение, беше изградена повдигната асфалтова пешеходна пътека с цел ограничаване скоростта на движение на стойност 5 047,47 лв.

Допълнителни дейности по безопасност на движението – 6 059,71 лв.

- Доставени и монтирани два броя светодиодни соларни пътни знаци A18 /пешеходна пътека/ на бул. Априлов /до стадион Христо Ботев/ предупреждаващи водачите на пътни превозни средства за приближаване на пешеходна пътека. – 1 164 лв.;
- Дарени и монтирани два броя светодиодни соларни пътни знаци A19 /деца/ на бул. Могилъов, който се поставя в близост до училища, детски заведения и др. райони, в които е възможна внезапна поява на деца върху платното за движение;
- Закупени, доставени и монтирани 44 нови пътни знаци, 5 табели и стрелки за начало и посока към населени места, и 9 бр. огледала;
- доставка и монтаж покрай пътното платно на 10 бр. /20 м/ предпазни пана за обезопасяване на пешеходците;
- обезопасени части от уличното платно по общинска пътна мрежа с еластични огради /мантинели/ около 36 м;
- В различни кметства и кметски наместничества, според съответната нужда, беше доставена и монтирана вертикална пътна сигнализация /направляващи стрелки, табели и знаци/ – Жълтеш, Борики и други.

В следствие на щетите, нанесени от урагана през март, са доставени и подновени знаци и табели на стойност 20 622,32 лв.; подменени са елементи по сфетофарните уредби на стойност 25 608,34 лв.; отремонтирани са спиркозаслони на обща стойност 13 024,32 лв.

За 2014 г. предстои да се въвеждат редица мерки по влязлата в сила нова наредба за условията за изграждане или монтиране върху платното за движение на изкуствени неравности и други средства за регулиране на скоростта на движение.

4.2.10 РЕМОНТ НА УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ

По - големите изпълнени ремонти, свързани с **уличното осветление** през 2013 г., са насочени:

- за намаляване енергоемкост на участъци чрез замяна на съществуващи осветители 125W и 250W с нови енергоспестяващи 50W - 153 бр.; съществуващи осветители 250W с нови енергоспестяващи 100W - 116 бр;
- намаляване аварияте по въздушните трасета чрез замяна на амортизираните стари двупроводни линии с нови кабелни изолирани линии, тип «усукан проводник» - улици в града – Ив. Тончев, Екзарх Йосиф, Аврова, Изток, Планинец, Славянска, Възход, Райчо Каролов, М. Петров, Брегалница, Възход, Елин Пелин, Върба, Лазурна, бул. Вапцаров – общо 5,7 км и в с. Драгановци – 0,8 км.
- отстраняване на кабелни повреди – на повече от 50 участъка в целия град – ул. Априловска, Ив. Гюзелев, бул. Априлов, бул. 3-ти март (4 бр.), бул. Вапцаров (5 бр.), ул. Орловска, ул. Ем. Манолов, ул. Ал. Константинов (3 бр.), ул. Баждар, ул. Авр. Гачев, бул. Могилъов, ул. Ал.Стамболийски и много други, с. Боженци (10 бр.)

Разходваните средства за тези ремонти са 50 000 лв.

За доставка на материали за поддръжка на уличното осветление на територията на Община Габрово са изразходвани около 43 000 лв. Извършено бе рязане на клони от дърветата около стълбовете и осветителните тела по различни улици, както и просеки по въздушната мрежа ниско напрежение /НН/ и около осветителни тела в населени места – с. Баевци, с. Саботковци, с. Черневци, с. Трапезковци, с. Кметовци, с. Стомонеци и др.

През 2012 г. бе подготвен и одобрен за финансиране от Международен фонд Козлодуй проект **Модернизиране на уличното осветление в община Габрово**, който обхваща системата на уличното осветление във всички села на територията на община Габрово – общо 128 на стойност 1 096 986,97 лв. Улично осветление не е изградено само в селата Бойчета и Руйчовци, които не са част от настоящия проект. Общият брой на съществуващите осветителни тела в споменатите населени места е 3 651 бр. Всички осветителни тела са с газоразрядни лампи.

Въвеждането на система за дистанционно управление чрез GPRS ще създаде възможност за прецизно регулиране на времето на светене и избягване на преразход на електрическа енергия. Освен това ще се създаде възможност за изнасяне на компонентите в отделни табла, които ще бъдат собственост на Общината, а не на ЕРП, както е до момента.

Проектът включва: подмяна на съществуващите осветителни тела с НЛВН 100W и с ЖЛ с високоефективни осветителни тела със светодиодни (LED) светлинни източници и въвеждане на система за дистанционно GPRS управление на уличното осветление.

Предлага се подмяната на всичките осветителни тела с живачни лампи и на тези с НЛВН 100W със светодиодни осветителни тела с по-ниски мощности, осигуряващи нормативните параметри на осветеност.

Предложението включва замяна на съществуващите осветителни тела по следния начин:

Съществуващи осветителни тела	Брой	Нови осветителни тела	Брой
НЛВН 100 W	1190		
НЛВН 50 W	909	НЛВН 50 W	909
ЖЛ 250 W	613	LED 60 W	84
ЖЛ 125 W	888	LED 35 W	2607
КЛЛ 20 W	51	КЛЛ 20 W	51

Общото потребление на електрическа енергия на уличното осветление след реализиране на мярката за енергийна ефективност, при 100 % светене на лампите и при оптимизиране на продължителността на светене е оценено на 635 244 kWh/г. След изпълнение на мярката се очаква да се реализира икономия на енергия от 1 543 561 kWh/г. или икономия на 242 223 лв./г. на разходите за електрическа енергия.

Освен намаляване на преките разходи за ел. енергия от изпълнението на мярката се очакват и финансови икономии от намаляване на годишните разходи за експлоатация и поддръжка с 8 255 лв./г. Тези икономии се дължат на отпадането на необходимостта от подмяна на лампи и значително по-рядкото подменяне на осветителни тела, като в т.ч. влизат разходи за труд и материали. Общата годишна икономия от реализиране на проекта се очаква да възлезе на 250 479 лв./г.

Освен намаляване на преките разходи за Общината за улично осветление, ще се подобри осветеността на улиците, не само в града, но и в селата, като по този начин се подобрят условията за движение по улиците през нощта, както и ще се намали броят на произшествията и престъпленията по улиците. По този начин ще се създаде устойчива местна политика чрез енергийна ефективност.

През 2013 г. финансиращият орган – Международен фонд Козлодуй проведе процедурите за избор на изпълнител. Към момента се очаква резултата от проведените процедури и стартиране изпълнението на дейностите по подмяна на уличното осветление, съгласно проекта.

За изпълнението на **поддържане и ремонт на жичната радиофикационна мрежа и радиотранслационните централи** са назначени двама души към Община Габрово. В обхвата на длъжността им влиза поддръжка, ремонт и профилактика на жична радиофикационна мрежа /РФМ/ и радиотранслационни централи на територията на общината – 318 км въздушна двупроводна и четирипроводна мрежа, 105 км подземна кабелна мрежа и 14 радиотранслационни централи. Използваните средства за закупуване на материали за поддръжка на РФМ и ремонт на усилвателни стъпала са в размер на 2 900 лв. Мрежата е силно амортизирана, на места се нуждае от сериозни инвестиции за възстановяването ѝ.

4.2.11 РЕМОНТ НА СГРАДИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Ремонт сграда с. Богданчовци (довършителни работи – настилки, облицовки, ВиК и ЕЛ инсталации) - 21 130 лв.

Ремонт покрив ДГ Мики Маус (подмяна хидроизолация) – 18 249 лв.

Ремонт покрив адм. сграда с. Гургини - 10 865 лв.

Ремонт двор II-ро ОУ Н. Рилски (отводняване, асфалтова настилка) – 67 625 лв.

Ремонт Детска ясла 1-ви юни, финансиран по програма Красива България (топлоизолация фасади и фасадно боядисване, подмяна дограма, вътрешни боядисвания, ремонт вътрешни дворни пространства и 4 бр.детски площадки) – 167 994 лв.

Реконструкция детска площадка ЖК Хр. Ботев – 20 000 лв., съвместно финансиране с дарение от 10 хил. лв. на Кауфланд

Със средства от Междуведомствената Комисия за Възстановяване и Подпомагане към Министерски Съвет, във връзка с бедствието на 14.03.2013 г. (ураганен вятър) - Аварийно възстановяване щети по покриви и фасади:

ЦДГ Перуника - 2 – 23 584 лв.

ПМГ Акад. Ив. Гюзелев– 44 666 лв.

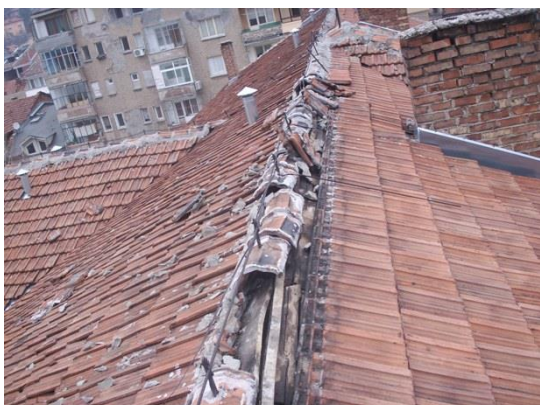

ОУ Ив. Вазов – 61 664 лв.

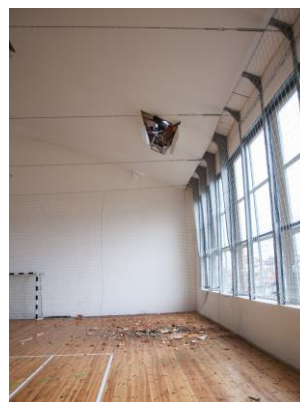
ОУ Н. Рилски – 76 647 лв.

Училище и детска градина, с. Враниловци – 72 431 лв.

Спортна зала Хандбал и администрация в СК Хр. Ботев – 99 832 лв.

Зала за акробатика, бокс и лека атлетика в СК Хр. Ботев – 393 647 лв.

Дом на културата Ем. Манолов – 283 188 лв.

Аварийно укрепване на път GAB 1028/GAB1027/ кв.Етърa - кв. Водици - Соколски манастир – 57105 лв.

Аварийно укрепване ул. Роден край – 59 294 лв.

Аварийно възстановяване на дере на ул. Слави Ангелов – 152 754 лв.

Реконструкция и разширение на съществуващ стоманобетонен мост над р. Паничарка

Мостът е стоманобетонен с два отвора. Изпълнява се от сглобяеми стоманобетонни греди с дължина 1050cm. Габаритът на моста е с номинални размери 910 cm, от които пътно платно 710 cm, два тротоара по 75 cm и две ивици за предпазни огради по 25 cm. Изпълнението на моста се извършва на два етапа.

През 2013 г. е завършен първи етап и е пуснато движението по новоизградената половина на моста. Поради влошаващите се атмосферни условия, стоителството е спряно с акт образец 10. Стойността на договора за изпълнение на СМР е 328 977 лв. Обектът е преходен – 2013/2014.

4.2.12 НОВА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

В рамките на проект, финансиран по Оперативна програма Регионално развитие, през 2013 г. са **изградени два центъра за настаняване от семеен тип** - новопостроени къщи. Помещенията осигуряват на обитателите домашна атмосфера и условия за живот, близки до семейните. Капацитетът на всеки център е 12 деца с възможност за спешно настаняване на още две деца от общността. Всяка от стаите е предназначена за две деца и има достатъчно пространство и места за съхранение на лични вещи.

Център за настаняване от семеен тип в кв. Борово

Сградата е планирана като двуетажна постройка. На първия етаж са обособени дневна с кътове за игра, четене, физически упражнения и релаксация, 3 спални зони със спални помещения за две деца, с възможност за преграждане и разделяне. Четирите спални зони, разположени на горното ниво ще се обслужват от две стълбища и асансьор. В дворното пространство са предвидени 3 площадки – с детски съоръжения, кът за отдих и поляна за игра на открито с пергола за почивка. Разгънатата застроена площ е 546.52 м2.

Център за настаняване от семеен тип в кв. Трендафил

Сградата е планирана като едноетажна постройка, с дневна зона и седем спални зони разположени периферно със спални помещения за две деца, с възможност за преграждане и разделяне. Дневната е с директен излаз към двора за игра, с максимално улеснен преход “открито-закрито”. В дворното пространство има предвидени две детски площадки със съоръжения. В южната част - опитна зеленчукова

градина и кът за отдих с пергола. Разгънатата застроена площ е 510.98 м².

И в двете сгради, съгласно проекта, са изпълнени пакет от енергоспестяващи мерки. Основни СМР – монолитни стоманобетонени конструкции със скатен покрив, топлоизолационна система фасади, AL дограма, енергоспестяващо осветление, отопление с ЕЛ котел (кв. Борово) и термopомпа земя-вода (кв. Трендафила), монтирани слънчеви колектори.

И двете сгради имат издадено удостоверение за въвеждане в експлоатация.

Доставено е оборудване и обзавеждане за двата центъра, в четири категории:

- Мебелно обзавеждане (в т.ч. подвижно повдигащо устройство);
- Технологично оборудване (пералня, сушилня, РС, скенер и др.);
- Специализирано санитарно обзавеждане;
- Друго обзавеждане (постеловачен инвентар, домакинска посуда и др.)

4.2.13 ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

В рамките на проект, финансиран от Оперативна програма Регионално развитие, **през 2013 г. приключиха ремонтни дейности и бяха въведени в експлоатация 2 обекта: ЦДГ Първи юни, ЦДГ Радост – база 1.**

Основните мерки за енергийна ефективност и тяхното финансово изражение със средства от проекта, са:

- 954 кв. м. подменена дограма на обща стойност 158 286 лв.;
- 2542 кв. м. реновирани фасади, чрез полагане на външна топлоизолация и инвестиция на стойност 117 304 лв.;
- 1888 кв. м. топлоизолирани покриви и тавани на стойност 73 950 лв.;

Стойността на инвестицията по сградните обвивки възлиза на общо 349 540 лв.

Извършен е основен ремонт на отоплителните инсталации, за което са вложени 234 092 лв., като в двата обекта са подменени източниците на топлина: нов отоплителен котел и горелка на течено гориво в ЦДГ Радост база 1 и нов термopомпен агрегат «въздух – вода» за ЦДГ Първи юни. Подменени са осветителните тела с 344 броя нови нискоенергийни, за което са инвестирани 17 560 лв.

Продължи използването на възобновяеми енергийни източници. Изградени са слънчеви инсталации за топла вода: монтирани са 38 броя плоски слънчеви колектори, с обща площ 82 м²; стойността на инсталациите възлиза на общо 43 595 лв, вкл. автоматика и нови бойлери.

преди

след

С реализацията на проекта общо 14 обекта от образователната инфраструктура на община Габрово – пет училища и девет детски градини, са енергийно обновени и с по-добри условия за провеждане на образователния и възпитателния процес.

Реализираните енергоспестяващи мерки обхванаха: подмяна на дограми, топлинна изолация на фасади, покриви и подове, основен ремонт, модернизация и подмяна на отоплителни инсталации, изграждане на инсталации за оползотворяване на възобновяеми енергийни източници и въвеждане на енергоспестяващо осветление.

В резултат на реализацията на проекта се очаква чувствително намаляване на енергопотреблението на сградите и свързаните с това вредни емисии на парникови газове.

Проектът допринася за ефективното изпълнение на общинската политика в областта на енергийната ефективност и води до повишаване на комфорта в сградите, в които целодневно се обучават и възпитават децата на Габрово.

Приложен е пакет от енергоспестяващи мерки за обновяване и модернизиране на сграда на ЦДГ Перуника – база 2, гр. Габрово, в рамките на проект, финансиран от НДЕФ (Национален Доверителен Еко Фонд):

подмяна дограма, топлоизолация
фасади

фасадно боядисване

подмяна осветителни тела с
енергоспестяващи

нова отоплителна инсталация

монтирани слънчеви колектори.

Преустройство на част от бивш детски център в Комплекс за интегрирани услуги за деца и семейства (ул.Ивайло 13) -

Комплексът за интегрирани услуги за деца и семейства обхваща част от първия етаж на южното крило на бивш Детски център, намиращ се в кв. Хр. Ботев в гр. Габрово.

Основните видове СМР, вкл. енергоспестяващи мерки - подмяна дограма, ремонт покрив (нова хидроизолация) и топлоизолация фасади на цялото южно крило на сградата, изцяло нови ЕЛ, ВиК и ОВК инсталации в помещенията, предвидени за комплексния център на първия етаж, рампа за достъп. Комплексът ще осигури

необходимите условия за прилагане на модерни методи за социално обслужване на населението чрез набор социални услуги, включващи:

- формиране и развитие на родителски умения
- семейно консултиране и подкрепа
- интеграция на децата в детските градини и предучилищните групи
- мониторинг на готовността за обучение
- семейно консултиране и подкрепа
- допълнителна подготовка за равен старт в училище
- здравна консултация за деца от 0 до 3 години
- здравна консултация за деца от 3 до 7 години.

Разширение детска градина Слънце база 1 - Новият самостоятелен корпус на детската градина е проектиран като нискоенергийна сграда, със стремеж за достигане на параметрите на „пасивна къща”. Разположен е южно от съществуващата детска градина.

Сградата е двуетажна. Предвид поставените високи изисквания

за енергийна ефективност, формата и ориентацията на сградата и вътрешното

разположение на помещенията, са съобразени с принципите за максимални топлинни печалби от слънцегреене и минимални топлозагуби от конструктивни термо мостове и външни остъклявания. Пасивните къщи са сгради, в които вътрешният климат може да се получи без активно отоплителна или охладителна система. Къщата сама се подгрява и охлажда и затова се нарича "пасивна".

Всички външни стени са изградени от решетъчна тухла 25см и топлоизолация от външната страна 20см EPS. Покривът е топлоизолиран с 30см стъклена вата, положена от горната страна на бетонната плоча. Вътрешните стени също са изградени от тухли. Подовата плоча на приземния етаж, граничеща със земя, се топлоизолира с EPS 18см от долната страна и 2см над плочата за екраниране на подовото отопление.

Предвидената пластмасова дограма е с високи топлоизолационни параметри, с осигурена необходимата въздухоплътност при монтажа, с помощта на уплътнителни ленти.

В помещенията е предвидено подово лъчисто отопление, оразмерено при температурен режим 37-32°C. Основният топлоизточник е термopомпен агрегат "въздух-вода" с резервен ел. нагревател. Като допълваща и резервна мощност при много ниски зимни температури се включва Абонатна станция на централното отопление (ТЕЦ). Предвиден е и комбиниран бойлер за подгряване към слънчева инсталация със селективни колектори.

На приземното ниво на сградата е разположена една детска група, със занималня и кът за спане, и многофункционална зала, с директен изход към покрита с пергола входна площадка към южния двор. Обособени са сервизни и складови помещения, съгласно изискванията за такъв вид сгради. Осигурена е достъпна среда за второ ниво чрез платформа (асансьор). Към фойето е разположен лекарски кабинет с изолационно помещение и санитарен възел.

На второто ниво на сградата са разположени занимални и спални за две детски групи, с прилежащи санитарно-битови помещения.

Договорната стойност за изпълнение на СМР за двата обекта е 963 566 лв.

През 2013 г. Община Габрово продължи да води активна политика в сферата на образованието, социалните и младежки дейности, здравеопазването и спорта.

За развитието средното образование в общината се използваха оптимално възможностите на проектното финансиране **на материално – техническата база**.

Бяха приети правилник за организацията и дейността на **общинския консултативен съвет по въпросите на младежта**, както и правилник за **финансиране на проекти по Програма младежки дейности** от бюджета на Община Габрово.

Продължихме да предлагаме богат спектър от социална подкрепа за хората в неравностойно положение с подобро качество на услугите и при повишена квалификация на заетите в сферата. **Интеграцията като подход** се прилагаше навсякъде, където може да замени традиционните форми на социално подпомагане, а принципите на **деинституционализацията** бяха водещи.

Община Габрово продължи да бъде ангажирана с провеждане на активна политика за гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване посредством **подобряване на здравните грижи в детските ясли**, предоставяне на палиативни грижи, партньорство със здравните заведения, реализиране на програми и участие в проектни инициативи. Определяща бе ролята на Община Габрово в **развитието на спорта** в града като неразделна част от комплексните усилия за създаване и промотиране на марка Габрово.

Образователната система позволява на всяко дете да се учи и да израства като здрава, интелектуално и морално изградена личност.

И през 2013 г. основните дейности в областта на училищното образование, предучилищното възпитание и подготовка бяха насочени към:

- усъвършенстване на условията за равен достъп до образование;
- подобряване качеството на обучение и възпитание на децата и учениците;
- повишаване нивото на ефективност на взаимодействие с институциите, ангажирани с грижата за децата;
- подобряване на информационното осигуряване и квалификацията на работещите в системата на образованието.

Общинската училищна мрежа обхваща единадесет училища: едно начално, шест основни училища, две средни общообразователни, една профилирана гимназия и едно помощно училище, получило статут на общинско от началото на учебната година.

На територията на общината функционира едно обслужващо звено – Астрономическа обсерватория с планетариум.

Училищната мрежа е оптимизирана и са създадени условия за обхват на всички деца и ученици в задължителна училищна възраст, като се следи и тяхното движение.

През 2013 г. от образователната система са отпаднали четири ученици, от тях един подлежащ и трима неподлежащи на задължително обучение.

През 2013/2014 г. в **общинските училища са обхванати** 3832 ученици - с 11 повече от предходната учебна година.

Разпределението на учениците по видове и степени е както следва:

- начален етап – 1781 ученици /с 9 ученици по-малко/ разпределени в 83 паралелки, като първокласниците са 473 в 21 паралелки /с 43 ученици повече от предходната година/;
- прогимназиален етап – 1443 ученици разпределени в 61 паралелки/ с 33 ученици повече/;
- в паралелките общообразователна подготовка учениците са 138, което е с 16 ученика по-малко от предходната година;
- в профилирано обучение в ПМГ „Акад. Иван Гюзелев” се обучават 455 ученици /8 ученици повече/, разпределени 12 паралелки;
- в Помощно училище Николай Палаузов се обучават 18 ученици, разпределени в четири паралелки.

И през тази година в Община Габрово са утвърдени четири средищни училища: ОУ Христо Ботев, ОУ Цанко Дюстабанов, СОУ Райчо Каролев и СОУ Отец Паисий. Всички ученици от населените места на общината, в които няма училища, са обхванати и се обучават, както в средищните училища, така и в приемащите.

С подкрепата на ОБС – Габрово и РИО – Габрово през учебната 2013/2014 г. се обезпечава учебния процес в 9 маломерни паралелки, които са с пълняемост под нормативния минимум, като две от тях са в ПУ Н. Палаузов.

През учебната 2013/14 година на територията на общината **функционират 10 детски заведения**, от тях 3 обединени детски заведения и 7 Целодневни детски градини със 17 бази, четири от които са еднотрупни в населени места извън Габрово. Обхванати са 1850 деца /с 15 повече в сравнение с 2012/2013 година/, разпределени в 78 групи. Активно се работи по издирване и обхват на деца на 5 и 6 години, подлежащи на задължително обучение. През учебната 2013/14 година броят им е 886. Обучението и възпитанието на децата е поверено на висококвалифицирани специалисти.

В общинските училища в **самостоятелна форма** се обучават 53 ученици, а на 13 ученици е осигурено индивидуално обучение в домашни условия. В осем училища и осем детски заведения интегрирано се обучават 73 ученици и 23 деца със СОП.

Ранната диагностика, терапия и корекция на комуникативните нарушения на децата и учениците се осъществява в **три логопедични кабинети**, разпределени на териториален принцип: ОУ Христо Ботев, НУ В. Левски, ОУ Св. Св. Кирил и Методий и ЦДГ Явор. Поради големия брой на нуждаещите се от логопедична грижа, през месец септември 2013 г. е разкрит нов кабинет в ЦДГ Мики Маус. В тези кабинети са обхванати над 230 ученици и деца от подготвителните групи на детските заведения.

В учебните заведения са **създадени условия за осъществяване храненето на учениците**. Във всички училища има бюфети за закуски, а в последната година са поставени и автомати за закуски. Това е една друга алтернатива за предоставяне на различни видове храни и напитки на учениците. В три училища са обособени разливочни, а в шест функционират училищни столове и се приготвя храна на място. Всички обекти за хранене са регистрирани в Областната агенция по безопасност на храните и подлежат на периодичен контрол относно безопасното и здравословно хранене на децата и учениците. Децата на 5 и 6 години от подготвителните групи и учениците от I до IV клас получават ежедневно подкрепяща закуска. За учебната година 2013/2014 г. са обхванати 890 деца и 1 776 ученици. Подкрепящата закуска се предоставя, чрез сключени договори и определени менюта, от ръководствата на детските и учебни заведения. Стойността на индивидуалната закуска варира от 0,45 лв. до 0,60 лв. Увеличава се броят на учениците, ползващи обедно-столово хранене в условията на училището. В общинските училища се прилага ПМС № 186 от 07.09.2010 г. за осигуряване целодневна организация на учебния ден за учениците от I, II, III и IV клас и са обхванати 799 ученици. Продължава изпълнението на проект „Подобряване качеството на образование на учениците от средищните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес“ в четири общински средищни училища и са включени 774 ученици от I до VIII клас. Прилагайки тези мерки, началото на учебната 2013/2014 г. се предоставя обедно хранене на 1573 ученици с поевтиняване на индивидуалния обеден порцион от 0,50 лв. до

цялоствно заплащане на същия на стойност 1,60 лв. Обедно хранене се предлага и на ученици извън тези възрастови групи, като например в училищния стол в ПМГ „Акад. Ив. Гюзелев“ ежедневно обядват около 250 ученици. В изпълнение на договорите за наем, на 240 ученици от семейства с нисък социален статус се предоставят безплатни закуски. Безплатен обяд получават 610 ученици от средишните училища, в изпълнение на проект Подобряване качеството на образование на учениците от средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес.

На 151 ученици и 15 деца от подготвителните групи от населени места, в които няма училища или детска градина, е **предоставен безплатен транспорт**, който се осъществява чрез училищните микробуси и по междуселищната транспортна схема.

Основна дейност на **Местната комисия за борба срещу противобществените прояви на малолетните и непълнолетните** (МКБППМН) е разглеждането на проявите на малолетните и непълнолетните. Целта на възпитателните дела е изясняване на факторите за извършване на противообществените прояви и престъпленията, опазване личността на извършителите от последващи такива, преодоляване на деформации и дефицити в нравственото развитие на детето и прилагането на най-подходящата възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1 от ЗБППМН. През 2013 г. в МКБППМН са образувани и гледани 83 възпитателни дела срещу 106 извършители на различни деяния. Повече от едно възпитателно дело имат 22 малолетни и непълнолетни, а 46 от извършителите са от ромски етнос. През годината МКБППМН работи с 15 обществени възпитатели. Децата, с които работят тези специалисти – педагози и психолози, с много малки изключения, са преустановили извършването на противообществени прояви и престъпления. В учебните заведения на територията на общината **работят училищни комисии за борба срещу противообществените прояви** на малолетните и непълнолетните. Те планират дейността си за учебна година и я отчитат на срочните педагогически съвети и пред МКБППМН. Води се отчет за учениците, извършили противообществени прояви или престъпления. Провежда се индивидуална работа с тях и с родителите им. Провеждат се тренингови форми на обучение за решаване на конфликти и преодоляване на агресията сред учениците. Част от децата с проблеми в поведението се насочват от учебните заведения към МКБППМН или към Центъра за обществена подкрепа при Общината. МКБППМН работи в пряко взаимодействие с всички институции, имащи отношение към работата с деца.

В общинските училища и детските градини се прилага системата на делегираните бюджети. **Разпределението на бюджетните средства** между общинските училища и детските градини се осъществява по разработени и утвърдени формули и приложения към тях. Учебните и детски заведения приключиха финансовата година без просрочени задължения и с преходни остатъци.

През отчетния период бяха извършени **значителни подобрения в сградния фонд и материално-техническата база** на учебните и детските заведения. Община Габрово използва възможностите на проектното финансиране за осигуряване на допълнителни средства за модернизиране базата на учебните и детските заведения, за подпомагане образователния процес на децата и учениците. Приключи изпълнението на последните два обекта - ЦДГ Радост, база 2 и ОДЗ Перуника по проект Създаване на съвременна образователна инфраструктура в община Габрово, посредством прилагане на мерки за

енергийна ефективност. С реализирането му се подобри състоянието на общинската образователна инфраструктура, като се осигуриха съвременни условия за осъществяване на учебно-възпитателен процес. В рамките на проект ПОСОКИ – Предоставяне в общността на социално-образователно консултиране и интегриране е изградена нова сграда за детска градина на територията на ЦДГ Слънце, като „пасивна къща”. Детската градина е за три групи.

По Решение на Общински съвет – Габрово училищата на територията на общината са освободени от такса „битови отпадъци” за 2013 г., като целево средствата се изразходват за подобряване на материално техническата база. Сумата възлиза на 141 066 лв., като средствата са използвани по предназначение за подобряване качеството на учебния процес в 15 училища.

Чрез Община Габрово през 2013 г. учебните и детски заведения получиха **допълнително финансиране по национални програми** на Министерство на образованието и науката и постановления на Министерски съвет:

- Национална програма Оптимизация на училищната мрежа - модул Оптимизиране на вътрешната структура на училищата – 45 791 лв.;
- Национална програма Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в училище – 2 538,00 лв. за заплащане на интернет в учебните заведения и 16 888,00 лв. - средства за терминални решения;
- Национална програма Училището – територия на учениците – НУ Васил Левски - модул Подкрепа на целодневното обучение на учениците от начален етап – 9 508,00 лв.
- Национална програма С грижа за всеки ученик – 24 998,00 лв. - модул 1 Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади - 18 200,00 лв.; модул 3 Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка – 2 310 лв.; модул 4 Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка – 4 488 лв.
- Национална програма На училище без отсъствия - мярка Без свободен час – 2 800,00 лв.;
- На учениците от I до VII клас и на децата от подготвителните групи бяха предоставени безплатни учебници и учебни помагала на стойност 144 407 лева;
- Във връзка с изпълнението на Програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби 7 ученици класирани на първо, второ или трето място на национални и международни състезания, конкурси и олимпиади в областта на науката, изкуствата и спорта получиха едногодишни стипендии на стойност 4 590 лв.;
- Проект Интеграционни мерки за подобряване на достъпа до образование в община Габрово по оперативна програма Развитие на човешките ресурси на стойност 88 360,12 лв. и с продължителност 16 месеца. Основна цел: Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и равнопоставено включване в образователния процес, чрез мотивирано, адаптирано и интеркултурно обучение;
- Проект Повече ЗаЕдно - Подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности – на обща стойност 370 525,76 лв. за срок за

изпълнение две години. Основна цел: Подобряване качеството на живот и социалната интеграция на деца и ученици със специални образователни потребности чрез подобряване достъпа до образование чрез създаване и функциониране на подкрепяща среда.

- Проект NELLII - Ученето през целия живот с партньорство на Община Габрово. Организиран бяха празници с разнообразни прояви, насочени към малки и големи - спортни демонстрации във фоайето на зала Възраждане и организиране на изложба от ръчно изработени творби и предмети.
- Проект Подобряване на качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес, по оперативната програма Развитие на човешките ресурси, като са създадени подходящи условия за целодневната организация на ученици от I до IV клас в средишните училища.
- Проект Училище за Себеутвърждаване и Подготовка към Европейски Хоризонти – УСПЕХ. Чрез извънкласни и извънучилищни форми на работа се повиши мотивацията на учениците за участие в образователно-възпитателния процес, развиват се допълнителни знания, умения, компетентности и се осмисли свободното им време, като се насочат към предпочитана от тях личностна изява. В 12 направления са сформирани 65 групи с участието на 813 ученици от габровските училища.
- Одобрени са два проекта на МОСВ и ПУДООС за Национална кампания За чиста околна среда – 2013 г., всеки на стойност до 5 000 лева:
 - ЦДГ Перуника, бул. Столетов 54, на тема Детски творчески екоцентър. С изпълнението на проекта е създадена на открито, зона за обучение и експерименти с два къта: кът за занимание на децата по образователните направления природен и социален свят и кът за експерименти.
 - ОУ Христо Ботев на тема Обичам природата – и аз участвам. С проекта се реализират дейности, свързани с развитие на екологично възпитание и отговорности у учениците, в насока за опазване на природните ресурси на страната ни.
- В схема Училищен плод през 2013 г. се включиха 11 учебни и детски заведения, при която основна цел е трайно увеличаване делът на плодовете и зеленчуците в храненето на децата.

Инициативи:

- От 24 – 25 април 2013 година в ХГ Христо Цокев се проведе Панорама на средното образование с участието на представители от училищата от Габровска област и бизнеса. В Инициативата участваха: НАГ, ПМГ Акад. Иван Гюзелев, ПТГ Д-р Никола Василиади, ПГТ Пенчо Семов, ПГ по строителство, СОУ Отец Паисий, СОУ Райчо Каролев, ПУ Николай Палаузов, СОУ Майксим Райкович – гр. Дряново, ПГ по икономика Рачо Стоянов - гр. Дряново, ПТГ Димитър Крусев - гр. Дряново, Национална гимназия за приложни изкуства Тревненска школа – гр. Трявна, СОУ Петко Р. Славеиков – гр. Трявна, ПГ по транспорт и машиностроене – с. Градница, Център за кариерно ориентиране – гр. Габрово и Европа Директно при Габровска търговско-промишлена палата
- На тържествен концерт в навечерието на 24 май бяха обявени, вписаните в Почетната книга Дарования и постижения 124 ученици и две формации, заедно с

техните ръководители, допринесли за престижното представяне на национални и международни състезания, конкурси и олимпиади в областта на науката, изкуствата и спорта.

- През април 2013 година се проведе общинско Ученическо състезание Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации, като класираният отбор на първо място продължава участието си е областното състезание, а в националния конкурс за детска рисунка под мотото „С очите си видях бедата“ рисунката на Кирил Иванов, ученик от ПУ Николай Палаузов беше класиран на първо място.
- В създадения Център за кариерно ориентиране учениците от V до XII клас от Габровска област получават компетентна информация относно профилите на обучение, професиите и специалностите в средните и висшите училища и се подпомагат във вземането на решения, свързани с професионална реализация и кариерно развитие след завършване на училище.
- През лятната ваканция всяко учебно заведение изготвя програма за ангажиране и оползотворяване свободното време на учениците, която дава възможност за занимания с желани дейности, намаляване негативното влияние на улицата и предпазване на децата от извършване на противообществени прояви и престъпни посегателства. За подлежащите първокласници функционираха и „летни училища“.

Създаденият през 2012 г. **Общинският консултативен съвет по въпросите за младежта** подпомагаше Кмета при провеждане на общинската политика за младежта и активно участва в процеса на вземане на решения, организиране на различни младежки инициативи и се подпомогне тяхното реализиране, привличането на младежите в обществения живот и стимулиране на участието им в събития, свързани с техните интереси. С решение на Общинския съвет бяха приети Правилник за организацията и дейността на общинския консултативен съвет по въпросите на младежта и Правилник за финансиране на проекти по Програма младежки дейности от бюджета на Община Габрово на Общинския консултативен съвет по въпросите за младежта, който обединява представители на институции, неправителствени организации, ученически и студентски съвети, спортни клубове и други, подпомагащи работата на кмета по различни проблеми, отнасящи се за младите хора. През 2013 г. са проведени 10 заседания на съвета. С представителите на младежките организации са обсъдени и съгласувани Правилник за организацията и дейността на Общинския консултативен съвет по въпросите на младежта към Община Габрово и правилник за финансиране на проекти по Програма младежки дейности от бюджета на Община Габрово.

Две проектни предложения на Сдружение Социален диалог 2001 и Сдружение ИМКА получиха през 2013 г. финансиране от **Програма Младежки дейности на Община Габрово**. Проектите на Сдружение Социален диалог 2001 - Поглед през бъдещето и на Сдружение ИМКА - Неформално образование за всички – стъпка напред са по приоритет Неформално образование.

Заложените дейности и инициативи имат за цел да допринесат за придобиване на определени компетентности на младите хора, да подпомогнат личностното, социалното и професионалното им развитие. Прилагане на неформалното образование е с цел развиване капацитета на младежките организации, подобряване качеството на работа на младежките лидери, популяризиране на доброволчеството сред младите хора, като

движеща сила за социално сближаване, мобилност, учене, конкурентоспособност, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание.

Прилагането на неформално образование, чрез подходящо обучение и квалификация насърчава гражданската им активност и включването на младежите в обществените процеси.

Сътрудничеството между общинската администрация, териториалните структури и младежките организации, гарантират участието на младите хора при формулирането, изпълнението и отчитането на общинските политики за развитие на младежта.

5.2. СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

През 2013 г. дейността на Община Габрово в сферата на социалните дейности беше насочена към **разширяване спектъра на предоставяните социални услуги, повишаване качеството на съществуващите и подобряване на координацията** между институциите за гарантиране ефективността на социалната политика.

През цялата година продължи активно работата на специалисти, ангажирани в социалната сфера с потребителите на всички социални услуги и специализирани институции на територията на общината:

- Дневен център за възрастни хора с увреждания;
- Дневен център за деца и младежи с увреждания;
- Център за настаняване от семеен тип;
- Център за социална рехабилитация и интеграция за хора с различни по вид и степен увреждания;
- Център за социална рехабилитация и интеграция за деца от аутистичния спектър;
- Звено Майка и бебе;
- Дневен център за стари хора;
- Заведения за социални услуги: Домашен социален патронаж, Клуб на инвалида и Клуб на пенсионера;
- Център за обществена подкрепа, при Община Габрово;
- Център за обществена подкрепа, предоставян от ИМКА – Габрово;
- Дом за възрастни хора с физически увреждания;
- Дом за деца лишени от родителска грижа Христо Райков;

Считано от 01.01.2013 г. **капацитетът на Дом за деца лишени от родителска грижа Христо Райков** е намален от 35 на 30 места, съгласно решение на Общински съвет - Габрово и Заповед на Изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане. През 2013 г. от специализираната институция са изведени 14 деца – 3 поради навършване на 20 годишна възраст; 1 дете е настанено в Център за настаняване от семеен тип Габрово; 4 деца са в приемно семейство; 3 деца са реинтегрирани в биологичните си семейства; 2 деца са настанени във Възпитателно училище интернат /ВУИ/; 1 дете настанено в Социално – учебен професионален център /СУПЦ/ след навършване на пълнолетие.

Извършени са дейности по **обучение на специалистите, ангажирани в социалната сфера:**

- Периодично през 2013 г. специалистите, ангажирани в социалните услуги, са участвали в различни обучения, курсове или семинари с цел повишаване на квалификацията и професионалните им компетенции;
- По проект По-нататъшно развитие на социалната услуга Център за социална рехабилитация и интеграция за деца от аутистичния спектър Келер – Габрово, трима от специалистите от Центъра посетиха Помощно училище Сунешин - гр. Тун – Швейцария. Основна цел на работното посещение и обмена на опит бе повишаване квалификацията на специалистите по подпомогната комуникация;
- През месец юни 2013 г., по покана на преподавател в Университет за социални дейности в град Граац, Австрия, директорът, психологът и социалният работник от Дневен център за деца и младежи с увреждания – Габрово, в рамките на три дни, посетиха разнообразни социални услуги: Дневен център за деца и младежи с увреждания, Предприятие за защитени работни места за хора с увреждания, Инкафе – кафене, в което се обучават за работа хора с интелектуални увреждания, Ресурсен център за деца и младежи с увреждания, в който работят основно доброволци.

На 27.02.2013 г. към Договор № 103-ЗСД-11/28.02.2011 г. за възлагане на социална услуга **Център за настаняване от семеен тип** между Община Габрово и Фондация за социална промяна и включване се сключи Анекс, с който горепосоченият договор се удължава до 28.02.2014 г.

На 13.12.2013 г. към Договор № 83-ЗСД-09/06.03.2009г. за възлагане на социална услуга **Център за обществена подкрепа** между Община Габрово и ИМКА Габрово, се сключи Анекс, с който горепосоченият Договор се удължава до 31.12.2016 г.

През изминалата година помещенията, в които се предоставят социалните услуги, са **поддържани и ремонтирани в зависимост от конкретните потребности** – извършвани са текущи козметични ремонти и подобрения. По проект По-нататъшно развитие на социалната услуга Център за социална рехабилитация и интеграция за деца от аутистичния спектър Келер – Габрово е завършена цялостно инфраструктурата на ЦСРИ Келер - обособено е помещение за офис на ръководителя на Центъра и е извършен довършителен ремонт на кабинета за арт-терапия. Посредством извършените ремонтни дейности бе създадена възможност за разширяване на залата за психомоторика. Залата за мултисензорна терапия в Центъра бе дооборудвана.

През цялата 2013 г. продължи предоставянето на социалната услуга **Обществена трапезария**. Ежедневно на 37 нуждаещи се лица, живущи на територията на Община Габрово, се предоставя топла храна /супа, основно ядене и хляб/. Трапезарията е целогодишна и се финансира от частен дарител. По проект Обществена трапезария за нуждаещи се на територията на Община Габрово през 2013 г. всеки работен ден на 70 нуждаещи се лица се предоставя топла храна /супа, основно ястие и хляб/. Услугата се финансира от Фонд Социална закрила към Министерство на труда и социалната политика.

През месец март, с Решение на Общински съвет – Габрово, е приет **План за развитие на социалните услуги на Община Габрово за 2014 г.**, съгласно изискванията на чл. 36б, ал. 4 от Правилника за прилагане закона за социално подпомагане.

През месец март, с Решение на Общински съвет – Габрово, е приета **Общинска програма за закрила на детето за 2014 г.**, съгласно изискванията на чл. 3 от Правилника за прилагане закона за закрила на детето.

От месец януари **Дом за възрастни хора с физически увреждания** е отделен от Заведения за социални услуги и е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити на бюджетна сметка към Община Габрово, въз основа Решение на Общински съвет - Габрово. През месец декември бяха направени социални оценки на домуващите – 36 лица. Оценките се извършват ежегодно, като имат за цел да определят възможността на лицата от интеграция в общността, чрез ползването на социална услуга или евентуална реинтеграция на лица в семействата им или семействата на близки и роднини. На база изготвените оценки комисията е констатирала, че към момента няма лица подходящи за извеждане от специализираната институция.

Стартирана е работа за преместване на **Дневен център за деца и младежи с увреждания** в помещение общинска собственост – сградата на бивш Междуучилищен център по трудово политехническо обучение.

През 2013 г. Община Габрово стартира издаването на **карти за преференциално паркиране за хора с увреждания**, съгласно чл. 99а от Закона за движение по пътищата и изискванията на стандартизирания модел на общността от Приложение към Препоръка 98/376/ЕО на Съвета на Европейския съюз от 04.06.1998 г. Картите се издават на лица и деца, жители на Община Габрово, с определена от ТЕЛК степен на увреждане. Издадени са общо 562 карти за паркиране.

През 2013 г. Община Габрово стартира разработването на **Общински план за действие за интегриране на ромите** и граждани, живеещи в сходна на ромите ситуация в Община Габрово, в изпълнение на Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012 – 2020. В тази връзка е разработено web приложение в Географско информационната система на Община Габрово за регистриране на ромите. Посредством разработеното приложение е идентифицирано местоживеенето на лицата от ромския етнос, като е нанесена информация за всички лица от ромския етнос без значение от начина на ползване на съответния имот – общинско жилище, на свободен наем, собствено и др.

През месец декември, с цел оказване на подкрепа на бездомните и безпризорни лица, жители на общината, бе проведена **кампания за набиране на вещи и стоки от първа необходимост** – осигурени са тоалетни принадлежности, дрехи и обувки. Предоставено е помещение общинска собственост, в което бездомните лица да прекарат зимните месеци. За периода на пребиваване в общинското помещение е осигурена ежедневно топла храна.

През месец април приключи изпълнението на **проект Стъпки към самостоятелност** – финансиран с подкрепата на SOS Детски селища Дания, чрез средства, предоставени от Фондация Велукс, Дания. В изпълнение на проектните дейности бе разработено Табло на социалните услуги на територията на общината и брошура - Карта на социалните услуги в Община Габрово. В брошурата са включени всички предоставяни към момента на територията на община Габрово социални услуги в общността и специализирани

институции. Отпечатаната брошура е предоставена на всички социални услуги, като системно се разпространява и сред граждани.

През цялата 2013 г. продължи предоставянето на социалната услуга **Личен асистент**, реализирана по проект Подкрепа за достоен живот на Агенция за социално подпомагане, като Община Габрово е партньор. През месец стартира етап 3.3. от реализацията на проекта – прием на кандидати за потребители на социалната услуга Личен асистент и прием на кандидати за работещи като Личен асистент. За горепосочения период на реализацията на етап 3.3., в Община Габрово постъпиха 66 броя заявления от кандидати за потребители на услугата и 62 броя заявления от кандидати, желаещи да работят като Личен асистент. С всички кандидати за работа като личен асистент бяха проведени интервюта, като само две лица не са одобрени – създадена е банка кадри на лицата желаещи да работят на длъжността „личен асистент“. Извършено бе класиране на кандидатите за потребители на услугата, на база здравословното състояние на лицата, наличие/липса на близки и роднини, които да полагат грижи за тях. От стартиране на предоставянето на социалната услуга през 2010 г. са обслужени общо 178 лица и деца, от които 73 са обхванати през 2013 г.

На територията на Община Габрово през цялата 2013 г. се реализира проект **И аз имам семейство**, финансиран по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси. Бенефициент по проекта е Агенция Социално подпомагане, а Община Габрово е партньор по проекта, съгласно сключено партньорско споразумение. Проектът е в изпълнение на националната стратегия Визия за деинституционализацията на децата в Република България и е насочен към развитие на приемната грижа като алтернатива на настаняването на децата в специализирани институции. Община Габрово, при реализиране на проектните дейности, си партнира със Сдружение с идеална цел SOS Детски селища България. Основната цел на проекта е предоставяне на социалната услуга Приемна грижа и разширяване възможностите за развитие на приемната грижа, чрез увеличаване броят на приемните семейства и желаещите да предоставят тази социална услуга в национален мащаб.

През 2013 г. в изпълнение на проектните дейности в Община Габрово са постъпили общо 11 заявления от кандидати за приемни родители. От тях по време на проучване и оценка се отказват 8 кандидати от участие в проекта. През 2013 г. по настоящия проект са настанени 14 деца в приемни семейства, като само с 4 от тях е имало опознавателни срещи. С останалите 10 деца е осъществен т. нар. спешен прием. Две от децата са изведени от специализирана институция, а останалите 12 деца са от общността. За същия период са изведени 4 деца, като някои от тях са реинтегрирани при биологичните родители, или са настанени в други приемни семейства. За същия период няма деца които да са изведени от приемни семейства и настанени в специализирана институция. Приемните семейства с настанени деца получават поддържащо обучение от Екипа по приемна грижа. Организирант се групи за самопомощ, където приемните родители споделят свои проблеми в отглеждането на децата и се търсят решения при възникнали трудности или кризисни ситуации. Продължителността на проекта е удължена със срок до 31.05.2014 г.

Изградени са два **Центъра за настаняване от семеен тип за деца с увреждания**. Двата Центъра са изградени, оборудвани и обзаведени с необходимата мебелировка, посуда,

материали и консумативи посредством реализацията на проект „Подобряване на грижата за деца с увреждания чрез изграждане на два Центъра за настаняване от семеен тип в град Габрово“. Проектът се финансира по оперативна програма Регионално развитие. Центровете са с капацитет 12 деца с възможност за настаняване на още 2. Предвидено е помещенията да осигуряват домашна атмосфера и условия за живот, близки до семейните. Ще се дава възможност на децата да наблюдават и да вземат участие в приготвянето на храната, според индивидуалните им способности.

През месец ноември 2013 г. стартира изпълнението на **проект Подобряване на грижата за деца с увреждания чрез разкриване на социална услуга в община Габрово**. Проектът се финансира по оперативна програма Развитие на човешките ресурси. В рамките на проекта през 2014 г. предстои в новоизградените Центрове да бъдат настанени деца и младежи с увреждания, отглеждани понастоящем в Домове за деца с умствена изостаналост, Домове за деца с физически увреждания и Домове за медико-социални грижи за деца. В изпълнените на проектните дейности през 2013 г., след проведена конкурсна процедура е сформиран екип от специалисти за работа в новите Центрове.

През цялата 2013 г. Община Габрово изпълнява проект **ПОСОКИ - предоставяне в общността на социално-образователно консултиране и интегриране**. Проектът се финансира от Министерство на труда и социалната политика със заем от Международната банка за възстановяване и развитие. В изпълнение на проектните дейности е изградена е нова сграда на територията на ЦДГ Слънце и са извършени ремонтни дейности в помещение общинска собственост на ул. Ивайло №13, кв. Христо Ботев, с цел разкриване на Комплекс за предоставяне на интегрирани услуги за деца и семейства. През 2014 г. предстои да бъде сформиран екипа от специалисти за работа в Комплекса за социални услуги и стартира предоставянето на новите услуги:

В изпълнение на държавната политика по деинституционализация, през 2013 г. в Община Габрово се изпълни проект **ПОСОКА: семейство** - Компонент 1 на процедура Шанс за щастливо бъдеще, по който бенифициент е Министерство на здравеопазването. Посредством реализацията на проекта се извърши подготовката за реструктуриране на Дом за медико-социални грижи за деца гр. Габрово. В рамките на проектните дейности беше формиран мултидисциплинарен екип, включващ представители на различни институции, който изготви оценки на настанените деца и техните семейства, както и план за грижа за всяко едно дете. Въз основа на изведените потребности на децата и родителския капацитет на семействата, мултидисциплинарният екип по проекта изготви Регионален план за деинституционализация на децата от дома. В него са заложили конкретни мерки и планирани дейности за преустановяване функционирането на Дом за медико-социални грижи за деца Габрово.

Изграждането на инфраструктурата за функциониране на новите здравно-социални услуги за превенция, ранна интервенция, подкрепа на семействата, както и необходимите обзавеждане и технологично оборудване беше осигурено по оперативна програма Регионално развитие чрез проект Реструктуриране на Дом за медико-социални грижи за деца от 0 до 3 години, изпълняван от Министерство на Здравеопазването.

Във връзка с предстоящото реструктуриране на дома и на база идентифицираните потребности на общността, на 13.10.2014 г. бе подписан договор за безвъзмездна финансова помощ по **проект Разкриване на иновативни услуги за деца и семейства в Община Габрово**, финансиран по оперативна програма Развитие на човешките ресурси. В рамките на проекта се предвижда през 2014 г. да бъдат разкрити четири иновативни социални услуги в ремонтираните за целта помещения в сградата на ДМСГД – Габрово, а именно Център за майчино и детско здраве, Център за ранна интервенция, Дневен център за деца с увреждания, Център за настаняване от семеен тип за деца с множество увреждания, нуждаещи се от непрекъснати медицински грижи. Целта на новите социални услуги е да се подкрепят семействата с деца от 0 до 3 години, изпитващи затруднения при отглеждането им и предотвратяване раздялата на детето от неговото семейство.

Началото на месец април 2013 г. стартира предоставянето на социалната услуга **социален асистент**. Услугата се реализира в рамките на проект Подкрепа в домашна среда за достоен живот, финансиран по оперативна програма Развитие на човешките ресурси. За предоставянето на услугата края на месец март бяха назначени 30 лица по трудови правоотношения на длъжността социален асистент. Ежемесечно социалните асистенти, по предварително изготвен месечен график извършват посещения в домовете на потребителите, като оказват помощ на лицата, съобразно техните нужди и потребности. Основно дейностите, извършвани от асистентите са насочени към оказване на подкрепа при поддържане на лична, битова хигиена, пазаруване, придружаване/посещения при личен лекар, заплащане на месечни сметки, административни услуги, поддържане на социални контакти. Общия брой на потребителите от стартиране предоставянето на услугата са 161 лица, от които поради различни причини са отпаднали 44. Към настоящия момент потребители на услугата социален асистент са 129 лица намиращи се в затруднено положение.

5.3 ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

През 2013 г. продължи работата в посока **ръководство и контрол** над дейността на 27 медицински специалисти, работещи в 29 здравни кабинета в училища и детски градини. Във всички детски и учебни заведения се извършваха дейности по профилактиката на децата и учениците съвместно с органите на Регионалната здравна инспекция /РЗИ/. Всички медицински кабинети бяха оборудвани с компютърна техника.

На територията на Община Габрово функционират три детски ясли с посещаемост от 250 деца. През 2013 г. продължи дейността на **Детска млечна кухня** – услугите на кухнята се ползват от 220 деца. Храната е разпределена за раздаване в 7 пункта.

Извършени са **ремонтни дейности** в детска ясла Славейче – подмяна на кухненски уреди и смяна на две вътрешни врати и остъкление; детска ясла Първи юни- подмяна на мивки в кухненския блок; детска ясла Зора – смяна на плочки между двата корпуса на детското заведение.

По решение на Общински съвет - Габрово ежегодно се отпускат средства за **закупуване на медикаменти и консумативи за болните, провеждащи хемодиализно лечение** – 29 лица. През годината продължи изплащането на пътни разходи на пациенти с бъбречни и сърдечни трансплантации, както и финансовата подкрепа на Община Габрово за

пациенти, ползвали услугите на **Регионален хоспис ЕООД – Габрово**, стационар Дряново. През годината в хосписа са преминали 96 пациента.

Съвместно с РЗИ на територията на Община Габрово се реализира трета фаза на **програма Здрави деца в здрави семейства** – детска компонента на Общинска програма за борба с неинфекциозни заболявания СИНДИ, насочена към профилактика на хроничните неинфекциозни заболявания. Проведено е обучение на медицинските специалисти, относно рисковите фактори, влияещи върху здравето на учениците.

На заседание на Общински съвет Габрово през месец декември са приети изменения и допълнения на **Правилник за финансово подпомагане на двойки и лица, живеещи на семейни начала с репродуктивни проблеми на територията на Община Габрово**. Същите ще бъдат финансово подпомагани през 2014 г.

5.4 СПОРТ

През 2013 г. **общинската политика в областта на спорта** се реализира от екипите на специалистите в Община Габрово, Спортните клубове, Общински спортни имоти и беше насочена към организиране и провеждане на проявите от спортния календар.

Проведоха се традиционните за града ни спортни събития като: XXI турнир по футбол на малки врати в зала за мъже и юноши; шести турнир по лека атлетика на писта за юноши и девойки в памет на Никола Вълчанов; Колоездачно състезание Буката, Чанлиев, Мано; IV кръг от 45 юбилеен планински шампионат по автомобилизъм; турнири по футбол за подрастващи в памет на Йордан Христов и Павел Бурмов; XI аматьорски турнир по футбол за наградите на Каменица Фен купа; турнири по тенис; международен турнир по волейбол за мъже; турнир по баскетбол в памет на Христо Донков и купа Габрово и др. С финансовата подкрепа на Община Габрово се проведеха Първи ски маратон Узана 2013 за всички възрасти, Оффроуд – откриване на сезон 2013 - АТВ и джипове, състезание по плажен волейбол за юноши и девойки, БГ X шампионат по Ендуро и др.

В чест на **Деня на българския спорт** - 17 май, се проведе традиционния Спортен празник с децата от Детските градини. В щафетните игри участниците показаха много умения, демонстрираха старание и желание за изява пред многобройната публика.

През месец май на стадион Априлов се проведе състезание между **младежките противопожарни отбори Млад огнеборец**, в което се включиха отбори от общинските училища.

През 2013 г. стартира и първото издание на **ученическата лига по футбол** – един проект на Община Габрово и Общински спортни имоти, който се реализира в партньорство с Областния съвет на Българския футболен съюз - Габрово. В лигата участваха отбори от ОУ Неофит Рилски, VI ОУ Иван Вазов, ОУ Св. Св. Кирил и Методий, ОУ Христо Ботев, ОУ Цанко Дюстабанов и СОУ Отец Паисий. Победител в първото издание бе отбора на ОУ Христо Ботев – Габрово.

Град Габрово бе домакин на спортен празник – **зонален шампионат за децата от Домовете лишени от родителски грижи**. Участниците се състезаваха в спортовете - лека

атлетика, футбол, бадминтон и тенис на маса, а представителите на ДДЛРГ Христо Райков - Габрово извоюваха комплексно първото място в шампионата.

Спортните прояви и разходите свързани с провеждането им бяха обезпечени с планираните за тях 30 000 лв.

Състезанията от Ученическите игри се проведеха в три възрастови групи, с участието на над 1000 ученици, като в първия етап участваха 110 отбора по 8 вида спорт /волейбол, баскетбол, хандбал, футбол, лека атлетика, тенис на маса, шахмат и бадминтон/. Градът ни бе домакин на финали от Ученическите игри по баскетбол за юноши, XI-XII клас. В областния етап на Ученическите игри Община Габрово участва с 23 отбора, а в зоналния етап с 20 отбора. Във финалите на Ученическите игри габровските спортисти участваха с 6 отбора и завоюваха две шампионски титли за отборите по хандбал девойки, XI-XII клас на ПМГ Акад. Ив.Гюзелев и лека атлетика девойки, VIII-X клас на Национална Априловска гимназия; трето място отборно за момичета на СОУ Райчо Каролов по лека атлетика, V-VII клас; отборите на Национална Априловска гимназия с четвърто място по лека атлетика за юноши, VIII-X клас и осмо място за девойки по баскетбол, XI-XII клас; отборът юноши по баскетбол на ПТГ Д-р Василиади зае девето място, XI-XII клас.

През 2013 г. за изпълнение на спортни проекти бяха вложени 14 889 лв. за закупуване на спортни уреди и съоръжения, за учебно-тренировъчна и спортно-състезателна дейност за ученици и деца от детските години.

Осем габровски спортни клуба спечелиха над 34 000 лв. по три програми към Министерството на младежта и спорта: по програмата Спорт за децата в детските градини работиха 2 спортни клуба – Баскетболен клуб Чардафон-Орловец и Клуб по спортна акробатика и батут Акро-Арт с деца от 5 детски градини; по програма Спорт за децата в свободното време работиха 5 спортни клуба. В различните направления реализираха проектите си: Начално обучение по вид спорт - Спортен клуб Надежда, Клуб по спортно ориентиране Узана, Футболен клуб Янтра 1919 и Хандбален клуб Бъки, Спортни занимания през ваканциите - Ученически спортен клуб Габрово; по програма Спорт за хора с увреждания и деца в риск в направление Обучение по вид спорт за хора с увреждания реализира своя проект Спортен клуб за хора с увреждания Бялата лястовица.

Дейността на лицензираните спортни клубове бе подпомагана с финансови средства, утвърдени от Общинския съвет в размер на 200 000 лв. Съгласно утвърдени критерии и правила същите бяха разпределени между 35 лицензирани спортни клуба. Постигнатите спортни резултати и доброто представяне на габровските спортисти в държавни и международни първенства и турнири са добър атестат за работата на спортно педагогическите кадри в град Габрово.

Деятелността на екипа на **Общински спортни имоти / ОСИ/** е насочена в две направления-поддръжка и стопанисване на общинската спортна база и организиране на спортни и културни прояви. Всички обекти се експлоатират в максималния им капацитет по предварително заявен график, като голям брой спортисти са обхванати в ежедневен тренировъчен процес. Впечатляваща е статистиката при ползването на футболните терени – **изиграни са над 500 футболни срещи, а 610 групи са платени ползватели.**

Спортна зала Орловец е максимално натоварена и в голяма степен не удовлетворява нуждите на заинтересованите ползватели. Интензивната експлоатация на спортните обекти води и до тяхната допълнителна амортизация, повишава необходимостта от текущи ремонти, както и на текущите разходи по поддръжката на базата.

Успоредно с организацията на дейностите и мероприятията, реализирани на територията на общинската спортна база, се наложи да се отстраняват и сериозните щети нанесени от бурята, наред с всички неотложни текущи ремонти по базата.

Ремонтни дейности бяха извършени в Спортно хале, в съблекалня Бокс, в битовата сграда стадион Христо Ботев, на тенис корт – юг.

През 2013 година беше направено още: външно осветление на зала Хандбал, осветление на стълбище към сграда Футбол и главен вход на стадион Хр. Ботев, ремонти на ел. бойлери на стадион Хр. Ботев и стадион Смирненски, доставка и монтаж на видеонаблюдение на футболен терен с изкуствена трева и паркинг на стадион Хр. Ботев и поставяне на СОД на сграда Акробатика. Системно бяха извършвани дейности по поддръжка на спортните обекти и прилежащите терени.

При добра организация в спортна зала Орловец се проведоха: срещи от европейските клубни турнири по волейбол за мъже Challenge cup и CEV Cup; срещи от Националната волейболна лига – Суперлига при мъжете, срещи от Държавното първенство по хандбал в А РХГ – жени, срещи от А баскетболна група – мъже, срещи от Младежка лига по баскетбол, държавни първенства по Шотокан Карате-до и Киокушин-кан,

Държавен финал по хандбал за девойки до 17 години, Финали за Купа България по хандбал за девойки до 15 и до 17 години, Финален турнир от отборното първенство по тенис на маса за мъже в Северната А група по тенис на маса, Футболен турнир по повод празника на полицията, Демонстративен мач с участието на Христо Стоичков.

На футболните терени в СК Христо Ботев и на стадион Априлов през календарната 2013-та година бяха проведени 183 официални футболни срещи от първенствата при мъжете и подрастващите.

Срещи от: Северозападната А аматьорска футболна група, първенствата при подрастващите на зона Велико Търново, областна група по футбол – мъже и студентско първенство по футбол. Футболен турнир Ариана Аматьорска лига, Национален футболен турнир на Кауфланд, Неделна лига по футбол, Детски футболен турнир 3-ти март.

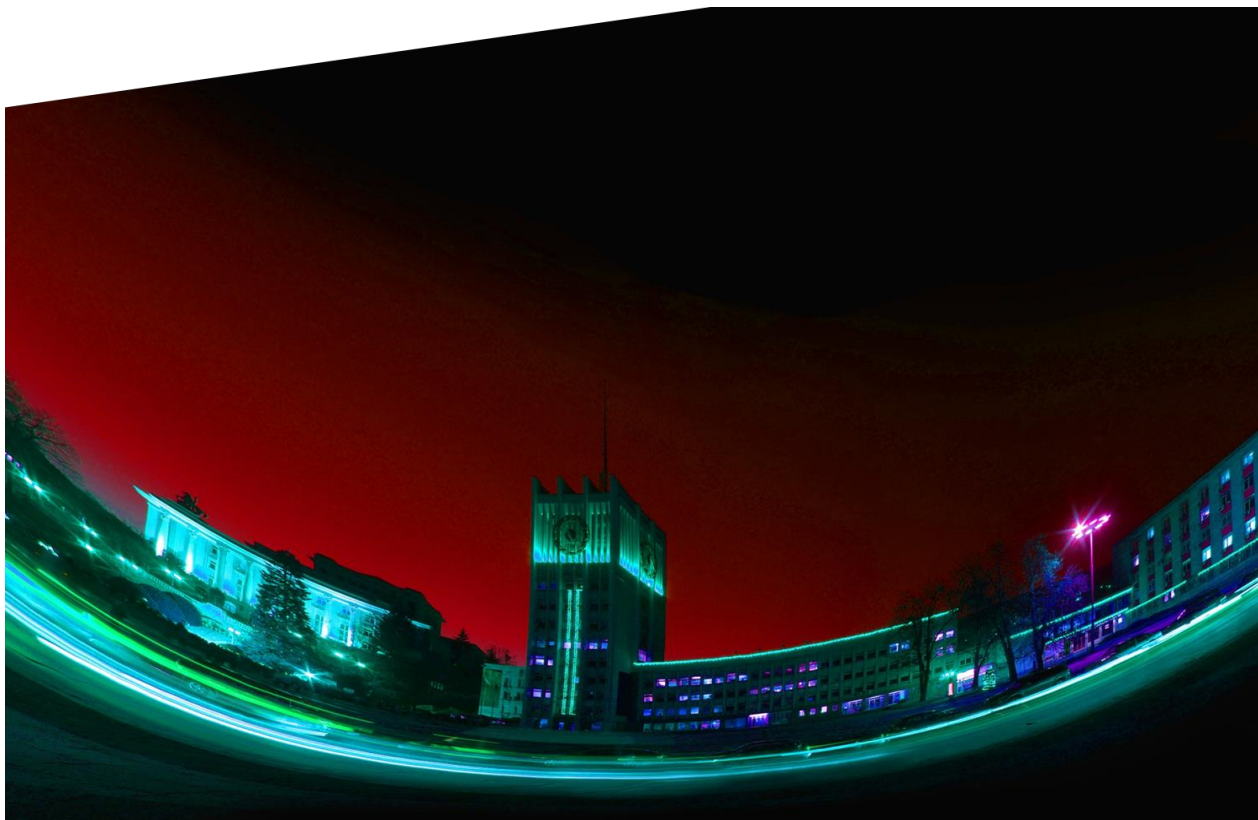
На тенис кортовете в СК Христо Ботев бяха проведени: Турнир на „оранжев корт“ от националната верига Тенис 10s за деца до 8 години, Турнир на „зелен корт“ от националната верига Тенис 10s за деца до 10 години, XIV-ти открит турнир на Габрово по тенис Йовчо Спасов;

На игрище Смирненски бяха проведени: срещи от Държавното първенство по ръгби за мъже и юноши старша възраст, финали на Държавното първенство по Ръгби 7 за юноши младша възраст, приятелски международни срещи Янтра – Дунарея (Галац, Румъния); както и прояви с културен и благотворителен характер: Прожекция на филма Стоичков – истината за легендата, концерт на ДФА Габровче – Разходка из България, поставяне на рекорд за изработване на най-дългото сладкарско руло. За шеста поредна година се организира церемонията по награждаване на най-изявените спортисти и треньори, а интересът към нея още веднъж доказва, че габровският спорт съществена част от обществения живот на града ни.

За 2013 г. реализираните приходи от ОСИ са в размер на 224 010 лв., от тях 114 201 лв. лева от дейност Паркинги и 109 809 лв. такси от почасово ползване на спортни обекти, билети за спортни мероприятия и др.

Въпреки изключителната натовареност на спортните обекти, разходната част на Общински спортни имоти запазва своите относителни стойности. Най-сериозните разходи на звеното, извън фонд Работна заплата, са разходите за ел.енергия, вода и ТЕЦ, които са приблизително 200 хил.лв. годишно.

Текущи ремонти, текуща поддръжка, аварийни ремонти, разходи за поддръжка на стадионите (торове, семена, препарати и др.) са на обща стойност около 100 лева годишно, която е крайно недостатъчна, с оглед амортизираната спортна база и нарастващите нужди от ремонтни дейности и поддръжка.

През 2013 г. Община Габрово **инвестира значителен ресурс** за подобряване състоянието на културната и туристическата инфраструктура на територията на общината. В рамките на планирания културен календар, проектите с европейско финансиране и предвидените ресурси на общинската програма за развитие на туризма работихме за **създаване на интегриран културен и туристически продукт**.

Реализирахме комплекс от **културно - иновативни събития** за нова интерпретация на празниците на хумора. Чрез развитието на културата и туризма като индустрия, допринесохме за утвърждаване на марката „Габрово“ и за активен социален живот за жителите и гостите на Габрово. Взехме участие в надпреварата за **Европейска столица на културата 2019** с ясното съзнание, че тази кандидатура не е еднократен акт, а осмислен процес с ясна визия.

Създадохме нови партньорски мрежи и маркетингови подходи за **активното популяризиране на дестинацията регион Габрово**.

Изградихме уникален **интерактивен музей на индустрията** в сърцето на града и подобрихме туристическото предлагане в АИР Боженци, АЕК Етъра и Дечковата къща.

С разработената и приета през 2013 г. **Стратегия за развитие на културата** Община Габрово заяви своята дългосрочна визия за развитието на културния сектор.

6.1 КУЛТУРА

През 2013 г. Община Габрово продължи да работи за **провеждане на политиката по създаване, разпространение и опазване на културните ценности.**

Усилията в ресора бяха насочени основно към: утвърждаване на марката Габрово; създаване на възможност за активен културен и социален живот на местното население чрез разширяването на кръга на целевите групи и привличането на нови такива; подобряване състоянието на културната инфраструктура и поддръжка на паметниците на културата; постигане на по-добра координация, качество и иновативност при организиране на културни събития; подобряване управлението на културните институти и творчески формации с оглед създаването на съвременен културен продукт

При изключителен зрителски интерес премина второто издание на **Международния фестивал Магична среща Златна котка**, който се организира по инициатива на Quick Hands Project (сдружение на млади и талантиливи български илюзионисти) и Община Габрово. Фестивалът успешно се вписа в утвърдения образ на Габрово като столица на хумора и сатирата, завоювайки нови творчески пространства и привличайки като участници най-добрите илюзионисти от европейската и българска магична сцена.

Международен фестивал на хумора премина с:

Традиционния Габровски карнавал и съпътстващите го: Биг бенд парад, Национален карнавал-ревию и конкурс за красота на живи котки, Национален детски фестивал „Смехоранчета“, Детски мини карнавал, Открита сцена на пл. Възраждане, Парад на ретро автомобили, Международния фестивал на комедийния спектакъл, Международното биенале на хумора и сатирата в изкуствата, др. Тези събития по традиция са обичани и масово посещавани от габровци, както и от много гости на нашия град.

Успешно бе осъществено поредното издание на традиционния **Габровски карнавал** през месец май, реализиран в рамките на проект **Габрово – индустрия за нова градска култура**, финансиран по оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 – 2013.

Габрово-индустрия за нова градска култура разкри нови посоки в развитието на емблематичните за Габрово хумор и сатира и доказа, че културата е индустрия:

креативна, зареждаща, екологично чиста, възпитаваща, носеща сила и енергия, достатъчни за да променят един град и да дадат на жителите му красиви усещания.

През 2013 г. функционираха няколко работилници за изкуства – клоунада, stand up comedy, ателиета за маски и костюми, визуални и площадни изкуства, фотография и журналистика. Тяхната цел бе да „произведат“ карнавален продукт, а след това в специални представления по габровските квартали да промотират своето изкуство, с което да подготвят и увлекат повече участници в истинския карнавал.

Реализирани дейности:

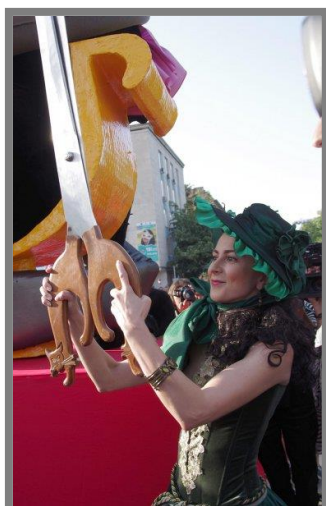
4 проведени представления в габровските квартали Бичкиня, Младост, Падало и Етъра;

1 площадна изява;

проведен карнавал през месец май;

мултифункционалната арт инсталация „Спирката“;

2 ретроспективни изложби в зала „Възраждане“ с карнавалните спомени на града в колажи; закупена озвучителна техника.

КАРНАВАЛ

2013

Отчитайки факта, че от години в Габрово няма функциониращ киносалон, съхраняването на интереса към седмото изкуство, чрез представяне на стойностна филмова програма и възпитаването на кинопублика, е отговорност и предизвикателство пред Община Габрово. За четвърта поредна година Община Габрово стана домакин на **кинофестивала София филм фест**. Сериозната филмова селекция даде възможност на зрителите да се докоснат до най-новите кинематографски постижения в областта на некомерсиално кино.

Успешно бе реализиран **Международният фестивал Смешен филм фест 4**. В програмата бяха включени 23 филма от 17 държави на 4 континента. 15 от заглавията бяха премиерни за страната или показвани само в рамките на други фестивали. Със съдействието на Музей „Дом на хумора и сатирата“ и Регионална библиотека „Априлов - Палаузов“ се проведеха 4 литературни вечери, в които беше представено творчеството на Ярослав Хашек, Бесник Мустафай, Михаил Вешим и Алек Попов.

Със стартиралата в края на 2012 г. **инициатива На кино в зала Възраждане** и реализираните със съдействието на чуждестранните дипломатически представителства и чуждестранните културни центрове в България събития: Немски хумор в Габрово? Защо не?!, Дни на чешката култура, Дни на японската култура, Дни на руското анимационно кино, Общината се опитва да отговори на потребностите на публиката, предлагайки жанрово и тематично разнообразна програма, адресирана до широк възрастов диапазон зрители.

Зала Възраждане се утвърди като предпочитано място за разнообразни по вид изяви: музикални и танцови концерти, театрални постановки, кинопрожекции, читалищни, училищни и детски изяви, публични срещи, презентации, конференции, дискусии, изложби и др. Използването на тази модерна и многофункционална зала ще се увеличава във времето, като важен сегмент от културната инфраструктура на нашия град.

Наред с традиционното популяризиране на събития (разлепване на афиши, съобщения в медиите), продължи **директното разнасяне на рекламни материали** до фирми, организации, училища, здравни заведения, заведения за обществено хранене, обществен транспорт и др. Широко беше използвано интернет пространството и предимствата на социалните мрежи, където се публикуваха анонси за предстоящите инициативи, създаваха се събития във Фейсбук, изпращани бяха електронни покани до конкретни целеви групи. С разпространението на информационни материали (флаери) в учебни заведения, възлови места в града и търговски обекти, бяха ангажирани доброволци от младежките организации в Габрово. Участието на младите хора в подобен род дейности не само провокира интереса им към събитието, а възпитава у тях чувство на отговорност

към поверените задачи и им създава усещане за съпричастност към случващото се в града.

Продължиха образователните инициативи на ДФА Габровче, Габровски камерен оркестър, оркестър Габрово, Регионален исторически музей, ХГ Хр. Цокев, Регионална библиотека Априлов - Палаузов и активната работа с деца и младежи, за приобщаване към различните видове изкуства. По проект Габрово – индустрия за нова градска култура успешно функционираха творчески работилници, стимулиращи уменията и иновативното мислене на младите хора.

По време на **Есенен салон на изкуствата** общината стана средище на изобразителното, приложното и музикалното изкуство в лицето на Международния пленер по живопис в АИР Боженци, Международния панаир на народните занаяти в АЕК Етър и съпътстващата го Международна научна конференция Занаятите – минало настояще и бъдеще, Международния музикален фестивал Дни на камерната музика, който в последните си издания се опитва да разчупи рутината и стереотипите чрез смесване на различни изкуства и музикални жанрове, като запази баланса между музикалните предпочитания на постоянната си публика и в същото време провокира интереса на младите хора – бъдеща публика на фестивала; посветеният на духовната заклиника на Габрово - Св. Петка Празник на духовната музика, където си дават среща едни от най-добрите хорове за църковни песнопения от страната и чужбина. Тези културни събития обхващат, както широки целеви публикации, така и по-специфични.

Културният афиш на **коледно-новогодишните празници** включваше театрални постановки, изложби, концерти, благотворителни изяви, детски празненства, прожекции на детски анимационни филми и др. С изцяло нова светеща украса заблестя ул. Радецка.

Детският коледен град, в градинката на ул. Радецка, ремонтиран и обогатен с 5 нови макета и светеща елха, остана любимо място за малки и големи. За съжаление в навечерието на Коледа част от макетите станаха обект на вандализъм.

Габровци и гостите на града имаха възможност да посрещнат Новата 2014 г. на

пл. Възраждане с много настроение и ефектни фойерверки.

Успешна реализация през 2013 г. намери и финансирането на проекти по **Програма Култура** от бюджета на Община Габрово. Програмата стартира с два приоритета: - Приоритет 1 – Организиране на събития в подкрепа на кандидатурата на Габрово за Европейска столица на културата и Приоритет 2 – Нова визия за Габрово. Размерът на отпуснатите средства по Приоритет 1 беше 14 000 лева, а по Приоритет 2 – 6 000 лева. В обявения срок постъпиха общо 5 бр. проектни предложения, от които бяха финансирани и реализирани 4.

През 2013 г. Община Габрово разработи и Общински съвет прие **Стратегия за развитие на културата** и стана втората община в България след София, която има дългосрочна визия за развитието на културния сектор. Документът за развитие на културата в Габрово обхваща период от десет години (2014 - 2024) и беше приет на извънредно заседание на 3 октомври 2013 г. Целта на стратегията е да превърне Габрово в притегателен център за независима българска сцена и млади артисти от цял свят, като стане предпочитано място за творчески резиденции и създаване на международни копродукции.

На 6 август Габрово официално обяви своето участие в **надпреварата за Европейска столица на културата 2019**. Получихме подкрепа за кандидатурата си от шест партньорски

града – Нови Сонч, Паневежис, Аалст, Митвайда, Сисак и Мъйтици. Севлиево и Трявна също декларираха своята подкрепа и готовност за реализиране на съвместни инициативи и проекти с цел насърчаване развитието, обновяването и обогатяването на културния живот в областта. На 18 октомври Габрово представи разработката на своята

кандидатура в Министерство на културата със съзнанието, че е достоен кандидат с точна

преценка на силните и слабите си страни, с мотивация да работи и доказва себе си, да привлича все повече вниманието на Европа, да разшири границите си на влияние и да си извоюва подobaващо място на картата на света. Тази кандидатура обедини жителите на града и им даде така необходимото усещане за общност. Този факт беше предхождан от процес на осъзнаване, от противопоставяне и отрицание, от крайности, от отдалечавания и

сближавания на гледни точки. Това създаде реални предпоставки за открит диалог, за съзидателни срещи, за изграждане на нови партньорства и за обединяване на културните институти, НПО-сектора и гражданските сдружения и на техните усилия в посока работа за изпълнение на стратегическите цели на Габрово в сферата на културата.

На 11 декември Габрово се състоя защитата на концепцията на Габрово, представена от кмета на града Таня Христова и екип от доказани професионалисти в своята област. Непосредствено преди края на етапа на предварителен подбор Габрово имаше пълната увереност, че е един от градовете, събрал най-солидната гражданска подкрепа, благодарение на проведената кампания, обърната изцяло към хората, но и благодарение на самите хора – граждани на Габрово – отговорни към своя град, отдадени, разумни, търсещи. Въпреки отпадането на Габрово от надпреварата за ЕСК равностметката сочи изключително добри резултати, постигнати на предварителния етап на подбор – създаване на група от 3000 души в интернет, преки участници в кампанията, 6000 детски послания, 3864 подписа под Отворено споразумение за сътрудничество, подкрепа от 8 европейски държави, над 21 000 гледания на филма Приеми ме на село, над 4000 гледания на музикалните клипове на Момчил и приятели, два световни рекорда в подкрепа на нашата кандидатура, подкрепа от Минчо Минчев и Педро Наваро, от Камелия Кондова и Маргарита Петкова, от Виолета Христова и Теди Москов. Категорична подкрепа от всички културни институти в Габрово и от техните приятели и почитатели, много обич от габровци, живущи в други градове на страната и в чужбина.

Чрез инициативи на Община Габрово и габровските културни организации продължи да се развива успешно **международното сътрудничество с побратимените градове:**

гр. Тун, Швейцария – фотографски изложби FACES & PLACES на крайречните улици в Тун и Габрово /Култура в общественото пространство/, 2 концерта на Струнен квартет Габрово - Тун в двата града; Проект Стипендии за подпомагане на даровити деца към Музикално сдружение Емануил Манолов, Музикален лагер на Музикално училище Тун в България и съвместен концерт с Музикално сдружение Емануил Манолов, осигуряване на награда за Детски мини карнавал.

гр. Аалст, Белгия - Концерт на момчешки хор Кантате Домино в Габрово, участие на карнавална група от Аалст в Габровския карнавал.

гр. Мытище, Русия – участие на двама руски художници в Международен пленер по живопис Боженци, два хора в Международен фестивал Празник на духовната музика, участие на Държавен куклен театър – Габрово в Международния фестивал на куклените театри в гр. Мытище.

В резултат на успешното партньорство с чуждестранните посолства, културни центрове и институти в България бяха реализирани редица инициативи.

Със съдействието на Посолството на Република Австрия в рамките на Австрийски музикални седмици габровските почитатели на класическата музика имаха възможност да се насладят на концерта Оперетната музика на Роберт Щолц.

Посолството на Федерална република Германия представи проекта си Немски хумор в Габрово?! Защо не! с четиридневна комедийна кинопрограма в зала Възраждане и мащабна изложба карикатури и акварели на пл. Възраждане.

Със съдействието на посолство на Индонезия, зрелищен спектакъл сътвори за габровци екзотичните танцьори от остров Бали, по време на **Празника на Стършела**.

Дните на чешката култура, проведени в края на септември и Дните на японската култура, през ноември, обогатиха събитийния живот в региона. Класическа детска анимация, предоставена ни от Руски културно-информационен център – София, зарадва малки и големи по време на коледно-новогодишните празници.

Реализирани бяха **съвместни културни инициативи** с различни творчески съюзи и организации с нестопанска цел – Съюза на българските художници, Дружество на писателите, Комитет Памет Габровска, Планета Габрово, Габровско краеведско дружество, Сдружение Артерия и др. Работеше се активно с читалищата на територията на община Габрово по отношение на осъществяването на съвместни културни инициативи, както и по отношение на счетоводния контрол за законосъобразното изразходване на годишните читалищни субсидии.

Културни институти на общинско подчинение - резултати от осъществяваните дейности:

На база проучване възможностите на културните институции – брой посетители, организирани собствени събития, гостуващи прояви и набелязаните мерки за оптимизиране на дейността им в края на отчетния период, статистиките сочат постигната устойчивост, нарастване на броя посетители и подобро качество на услугите.

Общият брой посетители за годината е 269 603 души. През 2013 г. спрямо 2012 г., като цяло има лек ръст на посещенията. Културните институти с най-голям дял посетители са АЕК Етър, Музей Дом на хумора и сатирата, Регионален исторически музей и АИР Боженци.

АИР Боженци – Собствени приходи за годината – 58 795 лв. Наблюдава се трайна устойчивост на посетителите. Интересът към чистата природа на резервата и възрожденската архитектура на балканджиите си остава голям, включително за чуждестранните посетители. Във връзка с наличието на някои неудобства, свързани с осъществяването дейностите за подобряване инфраструктурата на резервата по спечеления Интегриран проект за развитие на културно-историческия туристически продукт и свързаната с него инфраструктура има лек временен спад на туристопотока за 2013 г.

АЕК Етър – Собствени приходи за годината – 871 336 лв. Наблюдава се известен ръст на посетителите, включително чуждестранните граждани. Комплексът остава интересен за посетителите през цялата година, като възрожденската култура на балканджиите се представя чрез множество възстановки на обичаи, празници, демонстрация на занаяти, научни конференции и др. събития. Кулминацията на събитията през годината е провеждането на Международния панаир на народните занаяти, организиран от АЕК Етър, Община Габрово и Министерство на културата. През тази година имаше значителен ръст на посетителите на панаира, който беше съпътстван от богата културна програма и демонстрации на автентични народни занаяти.

Музей Дом на хумора и сатирата – Собствени приходи за годината - 82 031 лв. Бележи ръст броят на посетителите през годината, особено на организиранияте групови посещения. Осъществени са множество самостоятелни изложби, Весели четвъртъци, представяния на книги, концерти, съвместни инициативи и др. През годината паралелно се работеше по окомплектоването на фондовете, издаването на каталози, международното сътрудничество. Фондовете на музея се обогатиха с нови дарения в сферата на хумористичното изкуство. Основно събитие на ДХС през годината беше подготовката и провеждането на Международното биенале на хумора и сатирата в изкуствата.

Регионален исторически музей – Собствени приходи за годината – 4 740 лв. Наблюдава се ръст на посетителите през годината. Продължи работата на музейните специалисти по осъществяване на дейностите за разкриване на нова постоянна експозиция, показваща ценни експонати от древността до наши дни, които да бъдат промотирани по атрактивен начин, с цел увеличаване броя на посетителите и собствените приходи. Продължи използването възможностите на музея в сферата на образователните инициативи, привличането на нови публики и събуждането на интерес у младите хора към историята на Габрово и региона. Търсеха се възможности за осъществяване на интересни съвместни инициативи с други културни институти от Габрово и страната. През 2013 г., продължиха и подготвителните дейности по възстановяването на археологическите разкопки в късноантичната крепост Градище.

Регионална библиотека Априлов - Палаузов - Собствени приходи за годината – 18 405 лв. При издаването на читателските карти се забелязва лек ръст. Продължи да се разширява и пакетът на услугите за гражданите - библиотеката извършва и обучителни курсове за работа с компютър на граждани. През изминалата 2013 година екипът на Регионална библиотека Априлов – Палаузов – Габрово продължи да работи за постигането на определената стратегическа цел - утвърждаването на библиотеката като модерен регионален културен институт в област Габрово и информационен център за местната общност на базата на рационално използване на традиционни и нетрадиционни технологии в областта на събирането, разкриването, съхраняването и предоставянето на библиотечни документи и информация чрез научно организирани колекции, достъп до външни бази данни и създадената в библиотеката библиографска информация. През отчетната година са регистрирани 3017 читатели (2972 за 2012); до 14 години 706. Жени – 2055, мъже – 962. По повод първия учебен ден са записани безплатно 61 деца. Посещенията в библиотеката са 54 565, от тях 8088 на деца до 14 години. Посещения за ползване на Интернет във всички отдели – 9493, като 2358 от тях са на деца до 14 г. Посещенията на сайта www.libgabrovo.com са 14462 (13613 през 2012). След проекта за обновяване на сайта цифрите от септември до декември 2013 са следните: Мобилна версия – 277; За децата – 356; Е-образование - 176; Регион Габрово – 382.

Художествена галерия Хр. Цокев – Габрово. Собствени приходи – 2519 лева. И през 2013 г. художествената галерия си остана едно местата, желани за осъществяване на различни инициативи. Тук се проведеха и редица престижни музикални събития, като фестивала Дни на камерната музика, Празник на духовната музика, Концерти на Габровски камерен оркестър и др. Осъществени бяха и 34 художествени изложби в залите на галерията. Галерията си остава мястото, където най-добре се представя т.н. синтез на изкуствата.

Дом на културата Ем. Манолов – Собствени приходи – 26 894 лв. През годината голямата сцена на дома се наемаше за множество културни прояви – концерти, театрални спектакли и др. В тази емблематична за Габрово сграда понастоящем се помещават трите общински творчески формации, администрацията на ДТ Рачо Стоянов, НЧ Габрово – 2002, както и наематели. Една от основните задачи пред служителите на дома беше отстраняването на възникналите проблеми с покрива на сградата и съхраняването на повереното имущество.

ДФА Габровче, оркестър Габрово, Габровски камерен оркестър – Общо собствени приходи – около 20 000 лв. Усилията на тези творчески формации основно бяха насочени

към разширяване на репертоара им, осъществяване на успешни концертни изяви в Габрово и страната, участие във фестивали и конкурси и др. От трите формации ДФА Габровче е с най-много собствени приходи – 16 740 лв. Отново с успех се проведе организираният от ДФА Габровче фестивал Златен славей, където десетки млади таланти намериха изява и подкрепа за своя талант. За следващ период една от основните им задачи е увеличаването на собствените приходи, постигането на по-голяма популярност, разширяване на целевите публики и привличане на добри музиканти и специалисти в колективите на двата оркестъра.

Засилва се тенденцията за партньорство между културните институции. Редица събития бяха реализирани със съвместни усилия и с успех, което показва израстване на вижданията им в посока на сътрудничество и общи действия в дългосрочен план.

Съобразно принципа им на финансиране бе осигурен необходимият финансов ресурс за общинските културни институти и творчески формации, с цел нормално функциониране и осъществяване на дейностите им.

На база на горепосоченото, може да се направи изводът, че през отчетния период в сферата на културата се запазва тенденцията за устойчивост и стабилност по отношение дейността на културните организации - движение на персонал, обогатяване на фондовете, брой на изявите и посетителите, собствени приходи от дейност и др.

6.2 ТУРИЗЪМ

Развитието на Габрово като конкурентна и атрактивна туристическа дестинация Община Габрово осъществява предимно чрез възможностите на програми с европейско финансиране, а същевременно оползотворява целесъобразно и средства от собствен бюджетен ресурс, предвидени в Програмата за развитие на туризма на територията на община Габрово през 2013 г.

За реализиране на дейностите по Програмата през 2013 г. са изразходвани 72 329 лв.

Целите на програмата са изпълнени, както следва:

Поддържане и подобряване на съществуващата туристическа инфраструктура

Подобрена е туристическата инфраструктура в местността Узана чрез монтаж на 11 бр. указателни табели към туристически бази и обекти и демонтиране на старите.

Поддържани чрез почистване, полагане на нова и опресняване на съществуваща туристическа маркировка и ремонт на съоръжения са екопътеките: Витата стена, Боженци - Трявна, Боженци - Градище, Люляци - Дебел дял и Боженци - Дряновски манастир.

Подобрена е видимостта и проходимостта в района на крепостта в местността Градище чрез почистване на тревы и храсти.

В изпълнение на **Интегриран проект за развитие на културно-историческия туристически продукт и свързаната с него инфраструктура**, финансиран по Оперативна програма Регионално развитие, е създадена туристическа атракция – Интерактивен музей на индустрията в сградата на ул. Николаевска № 3. В рамките на същия проект са завършени

ремонтните дейности в АИР Боженци и АЕК Етър и е възобновена Дечкова къща, в която са създадени ретро фото ателие и ретро дрогерия. Паралелно с процеса на строителство бяха доставени специализирана техника, обзавеждане и оборудване за динамично и интерактивно представяне на музейни експозиции.

Създаден е туристически интернет портал за резервации и настанявания на територията на общината. Разработени са графични знаци и интернет банери за обектите. В ход е изработката на рекламни материали за четирите обекта по проекта.

Ретро дрогерия и ретро фотоателие очакват своите клиенти в Дечковата къща.

В рамките на годината беше осъществено обучение на 15 лица по професиите Екскурзовод и Аниматор в туризма. Проектът беше представен в десетото издание на международното туристическо изложение Планините на България - гостоприемство в четири сезона от 10 до 13 октомври 2013 г. в курорта Пампорово.

Подобряване на туристическото предлагане в АЕК Етъра и АИР Боженци

Организиране на ефективно информационно обслужване и въвеждане на иновативни практики за информираност на туристите

Публично достъпен е електронен туристически портал www.visit.gabrovo.bg.

В процес на изпълнение е създаването на Културно-туристически информационен център в Габрово, до месец май 2014 г. е предвидено центърът да отвори врати и да функционира.

В рамките на проект Интегриран проект за развитие на културно-историческия туристически продукт и свързаната с него инфраструктура са закупени и монтирани четири броя информационни КИОСКА, поставени на централни места в града.

В рамките на същия проект е създаден туристически интернет портал за резервации и настаняване на територията на общината.

В рамките на проект Подкрепа за развитие на регионален интегриран туристически продукт в общините Габрово, Трявна и Севлиево е разработен туристически сайт www.gocenter.bg, който рекламира региона.

В подкрепа на кандидатурата на Габрово за европейска столица на културата 2019 г. бе създаден сайт www.gabrovolike.me, който отразява предимно събитийния живот на града.

Популяризиране и промотиране на Габрово като привлекателна туристическа дестинация

През 2013 г. промотирането на Габрово като туристическа дестинация се осъществи предимно чрез дейностите, заложиени по проект Подкрепа за развитие на регионален интегриран туристически продукт в общините Габрово, Трявна и Севлиево. Прилагането на интегриран подход в туристическото предлагане е световна тенденция, при която все повече се рекламират региони и Габрово следва тази добра практика.

В рамките на проекта през 2013 г. бяха осъществени:

- участие в туристическо изложение Планините на България - гостоприемство в четири сезона в КК Пампорово
- участие в туристическо изложение TTR в Букурещ, където бе осъществен директен контакт с потенциални посетители и бе предоставена информация на водещи румънски туроператори.
- отпечатани са рекламни материали на български и английски език: туристически гид, брошура и туристическа карта за региона.
- изработени са рекламни видео и аудио клипове, публикации и рекламни банери за провеждане на рекламна кампания по национални медии, чуждестранни специализирани туристически издания и интернет.

През 2013 г. Община Габрово участва самостоятелно в туристическо изложение Ваканция и СПА Експо 2013 – в София (14-16.02).

В рамките на проект: Интегриран проект за развитие на културно-историческия туристически продукт и свързаната с него инфраструктура се разработват рекламни материали за четирите туристически обекта и предстоят да бъдат издадени.

Оценен е приносът на Община Габрово в развитието на туризма на национално ниво: На туристическото изложение Планините на България - гостоприемство в четири сезона в КК Пампорово Габрово получи Грамота за обогатяване на целогодишното туристическо предлагане в туризма.

Повишаване на привлекателността на Габрово посредством утвърждаването му като фестивален град

Развитието на община Габрово като събитийен център е важен приоритет, свързан с търсене на устойчивост и обединяване на добрия потенциал на града за реализирането на качествени събитийни продукти.

През 2013 г. се реализирах следните по-важни събития:

- Второ издание на фестивал на илюзионното изкуство Златна котка (29 - 30 март);
- Дни на градското планиране(18 -20 април)
- Национален пленер на детската рисунка (13 - 16 май)
- Международен фестивал на хумора и сатирата, чиято кулминация е традиционният Габровски карнавал (18 май);
- Международно биенале на хумора и сатирата в изкуствата (май)
- Благолаж-15-та национална среща наддумване
- Гостуване на София Филм Фест (13 - 16 юни);
- Младежки Фестивал В центъра (29 - 30 юни)
- IV-ти Национален фестивал за автентичен фолклор Песни в полите на Балкана-с.Жълтеш (6 – 7 юли)
- Дни на немската култура: Немски хумор в Габрово. Защо не?
- Узана Поляна Фест (12 - 14 юли)
- Международна лятна академия за камерна музика - Директор Камен Петков (16 - 26 юли)
- Международен панаир на народните занаяти Етър (6 - 9 септември);
- Международен фестивал Дни на камерната музика (9 - 16 септември);
- Дни на чешката култура (26 - 28 септември)
- Международен фестивал Празник на духовната музика (11 - 14 октомври);
- Четвърто издание на Смешен Филм Фест (22 - 28 октомври);
- Откриване на карнавалния сезон (11 ноември);
- Възстановки на народни обичаи в АЕК Етър и АИР Боженци (целогодишно)
- Дни на японската култура (22 – 24 ноември)

Развитие на туризма през всички сезони в курортен комплекс Узана посредством организиране на различни мероприятия и изяви

Планинско състезание по автомобилизъм - Рали Узана 2013 (22 - 23 юни) – състезанието е четвърти кръг от Националния планински шампионат по автомобилизъм. Организатори са Община Габрово, Българската федерация по автомобилен спорт, АСК Ара Моторспор и СБА - Габрово. В състезанието взеха участие над 35 участника, в това число някои от топ пилотите на България, включително многократни бивши и настоящи шампиони с мощни и атрактивни автомобили.

Трето издание на фестивала Узана поляна фест – зелените идеи в действие - (12 - 14 юли) в местността Узана. Фестивалът се организира от гражданско дружество Узана Фест в партньорство с Община Габрово, Министерство на околната среда и водите, Обществен дарителски фонд - Габрово, Фондация Работилница за граждански инициативи и Фондация Америка за България. Във фестивала взеха участие над 200 души от 60 различни организации, занаятчийски обединения и фирми. Фестивалът привлече над 3000 души, а легловата база на Узана бе изцяло ангажирана. Посетителите имаха възможност да се запознаят с добри практики в областта на екологията, здравословния начин на живот и разнообразни приложения на т.н. зелени идеи: да дегустират и закупят различни видове екологично чисти храни, приложение на естествените материали в изкуството; в специално организиран детски център имаше целодневна програма с образователен характер.

Национален VW събор на открито (30 август – 1 септември) – проведе се за втори път в местността Узана. Организатори са Клуб на привържениците на Фолксваген в България и Община Габрово. Програмата включваше различни акценти - футболен турнир, фотосесии, огнено шоу, музикални изпълнения, детски кът и др. Връчени бяха награди за най-красивите и интересни автомобили на събора.

Събития и маломасштабни прояви през цялата година, предлагащи интересни и креативни възможности за прекарване на свободното време на гостите на Узана, организирани и реализирани от **Посетителски информационен център Узана**: Национална екоинициатива Узана 2013. Тя беше проведена в периода 19-22 септември във връзка с Европейската седмица на мобилността. Организирана бе за четвърти път от Община Габрово със съдействието на футболен клуб Янтра-Габрово и колоездачен клуб Исполин – Габрово. Програмата включваше: детско състезание по планинско колоездене и футболен турнир за деца за купа Узана.

Работилница за мартеници (февруари);

Отбелязан е празника **Благовещение** с прескачане на огън и залесяване на борчета (24 - 25 март).

Великденска работилница (23 - 27 април) - работни срещи на тема Природата-достъпна за всеки, с различна категория участници (25 април и 23 май); обучение на открито за оказване на първа помощ на пострадал в планината (27 април); Живителната сила на билките в обредната магия на Еньовден – с деца от Аутистичен център (24 юни).

Планинско колоездене за Национална купа Узана (14 юли).

През 2013 г. Община Габрово се включи като партньор на фондация Биоразнообразие и Асоциацията на парковете в България в проект за **изграждане на Природна академия в местността Узана**. Академията ще бъде първият по рода си у нас съвременен център за обучение и интерпретация и ще е част от Посетителски информационен център Узана, като откритата част ще е разположена в непосредствена близост до центъра. Предвижда се академията да бъде завършена през месец септември 2014 г. Създаването на такъв вид обучителен център, който същевременно е и туристическа атракция, ще увеличи интереса към Узана и най-вече към възможностите за реализиране на зелени училища.

Изграждането на академията е част от мащабната българо-швейцарска програма Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони, която се разработва в различни компоненти с общо 10 партньорски организации и ще продължи до есента на 2016 г.

Увеличаване на броя на туристите и посетителите на територията на община Габрово

През 2013 г. се наблюдава ръст в общия брой туристи, пренощували на територията на Община Габрово и лек спад в броя реализирани нощувки. Този факт бележи тенденция на увеличаване на туристопотока, но и намаляване на техния престой.

Броят на реализираните нощувки на територията на община Габрово е 82 745, като от тях 73 099 са реализирани от българи и 9 646 от чужденци.

Общият брой туристи, пренощували на територията на община Габрово през 2013 г., е 40 273, като от тях 35 170 са българи, а 5103 чужденци. От осъществените нощувки за 2013 г. в общинския бюджет са постъпили 47 243 лв. туристически данък.

През 2013 г. общият брой на посетителите в културните институти е 269 203 души. Данните показват ръст на посещенията от българи, докато посещенията от чужденци запазват своите нива от 2012 г., около 10% от посетителите.

С най-голям относителен дял с брой посещения на туристи са АЕК Етър, музей Дом на хумора и сатирата и АИР Боженци.

През 2013 г. сред основните функции на направлението продължиха да бъдат протоколното обслужване и отразяване на ежедневната работа на институцията, както и развитие на международните партньорски мрежи. Продължи тенденцията за организиране и провеждане на иновативни инициативи, привличащи интереса на широката общественост.

Работихме за осигуряване на максимална **публичност и прозрачност на процесите**, като добре изградената координация и синергия между отделните структурни звена на администрацията допринесоха за ефективното провеждането на ключови инициативи. Чрез публикации на официалната интернет страница www.gabrovo.bg, изявления до медиите, брифинги, публични обсъждания, събития и кампании, както и с постоянно присъствие в публичното пространство, Община Габрово функционираше в режим на ежедневен диалог с гражданите. Ефективната комуникация с медиите допринесе за **изграждането на положителен публичен имидж** на града и институцията. Значителен опит бе натрупан при осъществяването на информационни кампании, свързани с големите инфраструктурни проекти, както и в сферата на **кризисния ПР**, чиито инструменти бяха използвани за обезпечаване на непрекъснат актуален информационен поток към гражданите по време на бурята от 14 март, при възстановяване на щетите и при бързото връщане към нормален режим на живот след бедствието.

В сферата на международното сътрудничество **продължиха започнатите вече проекти и съвместни инициативи** между Габрово и побратимените му градове. Основният акцент бе подобряване на качеството и културата на живот чрез популяризиране и взаимстване на чуждестранен опит, и обмен добри практики.

Традиционните събития, по които ежегодно се работи, бяха:

- Тържествено отбелязване на националния празник на Република България на 3 март;
- Кампания за пролетно почистване на града под мотото Да направим Габрово отново чисто и зелено;
- Подготовка и провеждане на тържествената сесия на Общински съвет – Габрово, посветена на Деня на града;
- Организация и участие в традиционния габровски карнавал Шоуто трябва да продължи;
- Организиране и посрещане на чуждестранни гости и делегации по време на Карнавала през месец май;
- Коледен прием на кмета.

Събития извън планирания календар:

- Откриване на карнавалния сезон на 11.11.2013г. и обявяване на мотото за следващия карнавал – съвместна инициатива с отдел Култура;
- Организиране на Екобазар на площад Възраждане;
- Книжен базар по повод 24 май и кампания за проверка на грамотността;
- Национално честване на годишнина от боевете на връх Шипка под патронажа на Областен управител – Габрово;
- Провеждане на фестивала Узана поляна фест;
- Организиране на София Филм Фест и Смешен Филм Фест – съвместно с отдел Култура;
- Организиране на Магична среща 2013 - Габрово Златна Котка - съвместно с отдел Култура;
- Дни на градското планиране – съвместно с Областен информационен център;
- Празник на духовната музика.

Протоколно обслужване на администрацията:

Посещения на дипломати в Габрово:

- Посещение на Негово Превъзходителство господин Бунян Саптомо, посланик на Република Индонезия заедно с група танцьори от остров Бали, по повод Празник на Стършела;
- Работно посещение на Нейно Превъзходителство госпожа Аник Ван Калстър, посланик на Кралство Белгия;

- Протоколно посещения на Негово Превъзходителство д-р Ахмед Ал Мадбух, посланик на Държавата Палестина;

- Протоколно посещение на Негово Превъзходителство господин Емил Каримов, посланик на Република Азербайджан;
- Официално посещение на Негово Превъзходителство господин Хари Салми, посланик на Република Финландия по повод първа копка на регионалното депо за отпадъци;
- Посещение на Негово Превъзходителство господин Павел Вацек, посланик на Чешката република за откриването на изложба в ХГ Христо Цокев;
- Посещение на Генералния консул на Руската федерация в гр. Русе, господин Владимир Климанов, по повод празника на града и тържественото откриване на ладия Мъйтищи;
- Посещение на новия британски консул Саймън Такър и вицеконсула Теодора Манева за обсъждане на възможности за бизнес между местни и британски компании и проучване броя на британските граждани, регистрирани на територията на Габрово;
- Посещение на икономическото аташе към посолството на ФРГ Германия, господин Томас Пфанне, за разговори по отношение на въвеждане на дуалната система на обучение;
- Посещение на културното аташе към посолството на ФР Германия, господин Матиас Денер, за откриване на изложба на площад Възраждане;
- Посещение на японското културно аташе, госпожа Мивако Токумицу, във връзка с откриването на Дни на японската култура в Габрово;
- Посещение на господин Волфганг Кучера, първи секретар на посолството на Австрия, по повод концерт в рамките на Австрийски музикални седмици.

Посещения от високо държавно равнище:

- Посещение на министър – председателя господин Бойко Борисов, по повод старта на газификацията в Габрово;
- Посещение на Президента на Република България господин Росен Плевнелиев, във връзка с бедствието от 14 март.

Международно сътрудничество:

Аалст, Белгия

- През 2013 година продължи успешното сътрудничество с Фондация Хора в помощ на Габрово: Аалст - Габрово и Клуб Приятели на Белгия;
- Бе финансирано закупуването на 15 матрака и протектора за МБАЛ Д-р Тота Венкова;
- Дарение на сух басейн с топки за Дневния център за деца с увреждания;
- Организиране на състезание по рисуване за деца на възраст от 6 до 16 години;
- Хуманитарна помощ и оборудване за габровската болница, както и дрехи втора употреба за хора, които нямат подслон;
- На 15 юли световноизвестният хор Скоала Канторум Кантате Домино огласи с вълшебните си гласове зала Възраждане. Концертът на божествения хор в Габрово бе част от четвъртото му турне в България, протичащо под патронажа на Нейно Превъзходителство госпожа Аник Ван Кластър, посланик на Кралство Белгия;
- В края на годината, на реципрочно посещение в Аалст бе хора към читалище Априлов - Палаузов, който изнесе поредица от концерти.

Тун, Швейцария

В рамките на договорената за 2013 година Програма за сътрудничество Габрово-Тун бяха осъществени:

- Дарение на специален автомобил за аварийно-спасителни дейности и уреди за предпазване на дихателните органи, дарени на Община Габрово от Пожарната служба на град Тун. Автомобилът ще се използва от доброволните формирования за аварийно-спасителни дейности на Община Габрово;
- Специалисти по логопедия, психология и специална педагогика от Центъра за социална рехабилитация и интеграция на деца от аутистичния спектър Келер, Помощно училище Никола Палаузов и Дневен център за деца и младежи с увреждания посетиха гр.Тун. Целта на посещението бе обмен на опит, обучение по подпомогната комуникация за деца и младежи със силно затруднена или липсваща говорна комуникация и Монтесори-терапия, както и пряка работа с колеги от двете Помощни училища в Шефисбург до Тун. Основната идея, залегнала в концепцията за проекта, е предаването, разпространението и използването на швейцарския опит при работа с деца и младежи с увреждания;
- Двугодишният проект FACES & PLACES /ЛИЦА И МЕСТА/ приключи с две фото-изложби на двама творци от Габрово и Тун. Професионалният фотограф Доротея Комитска от Габрово представи на 1 юни в Тун своя поглед върху Габрово и неговите хора. На 25 юни фотографът от Тун Ханс Щалдер показва на габровци своя Тун и своите съграждани. Както в Тун, така и в Габрово изложбата беше представена на открито – на новите крайречни улици , които бяха избрани за място на поднасяне на култура в общественото пространство;
- За трети пореден път цигуларят-виртуоз от Тун, Алескандер Дубах, заедно с Габровски камерен оркестър, закри музикалния сезон 2012-2013 г. в Габрово. В негово лице градът ни има своя пореден, изключително ангажиран приятел и съмишленик: през февруари миналата година той изнесе в Тун благотворителен концерт, на който бяха набрани 9 291 швейцарски франка за реализиране на социални проекти за деца с увреждания в Габрово. Съвместният концерт на Александер Дубах и Габровски камерен оркестър се състоя на 26 юни в Художествена галерия Христо Цокев в Габрово;
- За пети пореден път Музикалното училище на регион Тун и Музикалното сдружение Емануил Манолов – Габрово проведоха съвместен музикален лагер, който имаше за цел взаимно общуване и съвместна работа между младежи от двата партньорски града чрез средствата на музиката. В продължение на 8 дни младите музиканти от Габрово и Тун подготвиха концерт, който представиха на габровската публика на 26 юли 2013 година в Дома на хумора и сатирата;
- На 3.10.2013 г. в Габрово пристигна група от представители на фракциите в общинския съвет на град Тун, както и членове на изпълнителната власт – заместник - кметове по градско развитие, социални дейности и обществена сигурност.

Мъйтици, Руска федерация

2013 бе най – интензивната година в отношенията между Габрово и Мъйтици. По повод отбелязването на 10-годишнината от установяването на партньорски връзки Габрово получи като подарък символа на Мъйтици – ладия и котка – пътешественик, които бяха поставени на новата крайречна улица. В отговор, нашият град подари за празника на побратимите ни скулптурна композиция, изобразяваща символите на Габрово, която бе монтирана в градския парк на Мъйтици и бе официално открита през месец септември от кмета Таня Христова.

Нов вид сътрудничество бе започнато в сферата на медицината. Трима руски лекари пристигнаха на опознавателно посещение през месец април, а през месец ноември отново техен хирург – нефролог дойде, за да работи заедно с екипа от белгийски лекари под ръководството на д-р Етиен Фонтейн.

Още акценти от съвместни проекти:

- Сътрудничество в сферата на образованието между ПМГ Академик Иван Гюзелев и 17 гимназия в Мъйтици;
- Държавният куклен театър изнесе представления по време на фестивала Чаепитие в Мъйтици;
- 2 вокални групи - Съвършенство и Маленкий секрет - гостуваха в рамките на Фестивала за духовна музика Света Петка Българска през месец октомври.

Митвайда, Германия

По случай 40-годишнината на сътрудничеството между Техническия университет – Габрово и Висшето училище в Митвайда на посещение в Габрово бе деветчленна делегация от Митвайда, водена от ректора на Висшето училище Лудвиг Хилмер и от кмета на града Матиас Дам. По време на визитата бе направено дарение на първата T-wall стена в България, която е монтирана в Спортна зала Орловец.

В рамките на проект Развитие на човешкия потенциал – фактор в модерната европейска общинска администрация, финансиран от Европейския съюз чрез оперативна програма Административен капацитет бяха осъществени няколко работни посещения на служители от двете общини. Съвместно, представители на администрациите участваха в стратегическо планиране и разработване на концептуална рамка за Общинска стратегия за управление на човешките ресурси.

Бяха проведени обучения за практическо приложение на иновативни подходи и системи в управлението на човешките ресурси. Темите включваха планиране на нуждите от нови служители и подходи при селекция, обучения за новопостъпили служители, настойничество, създаване и утвърждаване на организационна култура. В основата на модулното обучение е разработената по проекта Общинска стратегия за управление на човешките ресурси.

По случай световния ден на географските информационни системи (ГИС), Община Габрово бе **наградена за устойчиво развитие на ГИС** в помощ на общинските дейности в категорията Местна администрация.

ЕСРИ България връчи отличията за реализирани стратегически проекти в областта на геопространствените технологии през 2013 г. Наградата бе признание за работата на Общината в прилагането на иновативен подход за визуализация и управление на геопространствените данни, налични на територията на Габрово.

Габрово е един от малкото градове в страната, който развива и надгражда възможностите на своята гео-информационна система чрез създаване на приложения и инструменти. Те допринасят за по-добро качество на административно обслужване на гражданите и представителите на бизнеса. Целта е да се осигури обществен достъп до пространствена информация. Геоинформационният портал дава възможност чрез интернет да се ползва ресурса на приложенията, разработени в системата. Основните от тях са: за кадастър и устройство на територията; за икономически дейности и фирми, регистрирани в града; за визуално представяне на проекти на Общината - Воден цикъл и Интегриран план за градско възстановяване и развитие; за градска среда, културни мероприятия и събития. Изключително полезно за гражданите е и приложението за управление и информираност на обществото при бедствия и извънредни ситуации.

Община Габрово получи награда и за **най-активен бенефициент по Оперативна програма Регионално развитие**.

На специална церемония в Стара Загора, по време на годишната конференция за представяне на напредъка по изпълнение на Оперативна програма Регионално развитие, на Община Габрово бе присъдена награда за най-активен бенефициент по ОПРР за 2013 година. С верифицирани разходи, възлизащи на 10 млн. лв, към 5 декември 2013 г., Община Габрово се нареди сред най-успешните в тази категория - Агенция пътна инфраструктура, Столична община, Гоце Делчев, Русе, Стара Загора и Варна. За най-атрактивни иновативно-културни събития бяха отличени градовете Ловеч, Димитровград, Добрич и Горна Оряховица, а

най-успешна туристическа атракция бе присъдена на град Самоков, Община Троян и Министерството на културата.

Община Габрово получи **отличие за обогатяване на целогодишното туристическо предлагане в България.**

Наградата бе връчена по време на десетото издание на туристическото изложение Планините на България – гостоприемство в четири сезона. Международното събитие се проведе под патронажа на Министерство на икономиката и енергетиката в курорта Пампорово. В изложението се включиха български планински и морски курорти, както и

представители от Турция, Гърция, Германия, Унгария, Молдова, щата Тексас от Съединените американски щати, хотелиери, туроператори, туристически сдружения и бизнес организации. На изложението за първи път бяха представени и осем нови туристически пакета, включващи обекти от общините Габрово, Трявна и Севлиево. Показани бяха дейностите по обновяване на АЕК Етър, АИР Боженци, Дечковата къща и бившата сграда на Регионален исторически музей, която ще функционира като интерактивен музей на индустрията.

Три награди получи Община Габрово по повод 5-ти юни - Световния ден на околната среда.

Отличията са за работата по проекти, финансирани със средствата от оперативна програма Околна среда и за принос в опазването на околната среда.

По време на **Дните на отворените врати в Брюксел**, които се проведеха от 7 до 10 октомври 2013 г., кметът на Община Габрово Таня Христова представи постигнатите резултати, новите възможности и предизвикателства пред Габрово в контекста на еврофондовете и изпълнението на проекти с европейско финансиране.

Представянето на Габрово се състоя на 9 октомври по време на семинар, организиран от Комитета на регионите към Европейската комисия с тема Териториално сътрудничество на местните власти – към успешна и обединена Европа 2020. Целта на дебата бе да бъде предоставена платформа за обмен на добри практики и опит в териториалното партньорство. Лекторите представиха действащи проекти и споделиха идеи за подобряване на сътрудничеството в бъдеще за по-добро и по-ефективно използване на средствата от ЕС. Кметът на Община Габрово представи презентация, показваща напредъка и опита на общините в България по еврофондовете и в частност община Габрово с примери за успешно изпълнени проекти за над 190 млн. лева през първия програмен период 2007 - 2013. В контекста на регионалното сътрудничество, кметът на Габрово акцентира на започналите проекти съвместно с други общини в областта, а именно Регионалното депо за битови отпадъци (съвместно с община Трявна) и Подкрепа за развитие на регионален и интегриран туристически продукт (съвместно с общините Трявна и Севлиево), както и на предизвикателствата и възможностите, които стоят пред българските общини през следващия програмен период 2014 – 2020.

По време на Дни на отворените врати в Брюксел Таня Христова участва в организираната от NET-COM дискусия на тема Нова стъпка към Споразумението на кметовете за местна устойчива енергия: многостепенен диалог и иновативно управление, а също така и в събитие организирано от Microsoft Corporation.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Благодаря за всеотдайността, с която екипът на общинска администрация работи, за достойните цели, които сме си поставили.

Благодаря на Общински съвет - Габрово за подкрепата и ангажираността, с която изпълняваше важната функция на коректив и партньор.

Благодаря на всички организации – държавни, частни и неправителствени, които подкрепяха каузата Габрово.

Благодаря на гражданите на Габрово за това, че бяха търпеливи и толерантни, взискателни и критични, активни и съпричастни при управлението на публичните процеси в нашия град.

С всеки следващ месец габровци по-осезаемо ще усещат положителните промени в средата, която ги заобикаля, а оттам и в качеството на живот. Уверена съм, че 2014 г. ще бъде белязана с още много добри и видими резултати. Чрез планираните дейности в бюджет 2014 на Общината, официално заявихме своята амбиция да развием новата градска визия на Габрово. Тя е важното условие, задължителната крачка по трудния път към спечелването на най-голямата битка – тази за хората.

ТАНЯ ХРИСТОВА

Кмет на община Габрово

